

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Εβδομαδιαία έκδοση του «Εθνικού Κήρυκα»
Σάββατο 20 - Κυριακή 21 Μαΐου 2023

19 Μαΐου: Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου

Στέφανος Κασσελάκης

Ενας σύγχρονος «Μικρός
Πρίγκιπας» στον πλανήτη
του ΣΥΡΙΖΑ

...

Η Μάχη της Κρήτης

...

**Ιερά Μονή Αγ. Γεωργίου
Καρυδίου Αποκορώνου**

Γνήσια Γεύση από Ελλάδα

Παράδοση, σύγχρονες τεχνικές επεξεργασίας, ανώτερη ποιότητα

krinos

1750 Bathgate Avenue, Bronx, NY 10457 • 1-718-729-9000 • www.krinos.com

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Μόνιμες στήλες

Ποίηση: Μη ρωτάς .....Σελίδα 3
Εισαγωγικό σημείωμα: Μικρές και μεγάλες εκπλήξεις .....Σελίδα 3

Συνέντευξη

Στέφανος Κασσελάκης
Ενας σύγχρονος «Μικρός Πρίγκιπας»
στον πλανήτη του ΣΥΡΙΖΑ .....Σελίδα 5

Αφιέρωμα Γενοκτονία Ποντίων

Σιωπή, προπαγάνδα και άρνηση
ή αναγνώριση της Γενοκτονίας; .....Σελίδα 9
Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου .....Σελίδα 10

Κοινωνία

Μία, δύο, τρεις, είναι
οι εθνικές απειλές για την Ελλάδα .....Σελίδα 12

Αφιέρωμα στη Μάχη της Κρήτης

Η Μάχη της Κρήτης 82 χρόνια μετά,
η ιστορική μνήμη και
το ιστορικό χρέος τιμής του σήμερα .....Σελίδα 14
Η Μάχη της Κρήτης .....Σελίδα 16

Θέμα

Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Καρυδίου Αποκορώνου .....Σελίδα 18

Γκαλερι

Συλλέκτες και φιλότεχνοι από όλο τον Κόσμο δίνουν ραντεβού στη
μεγάλη «Δημοπρασία Νεοελληνικής Ζωγραφικής & Γλυπτικής 19ου
& 20ού αιώνα» .....Σελίδα 20

Ψυχολογία

Η κουλτούρα της αγένειας .....Σελίδα 21

Λογοτεχνία

Κώστας Καρυωτάκης
Είμαστε κάτι διάχυτες αισθήσεις .....Σελίδα 22

Κινηματογράφος

Αλέξανδρος Πανταζής (1867-1936)
Ο θρύλος του αμερικανικού θεάματος .....Σελίδα 23

Ιστορίες της Ομογένειας

Τζον «Μπαντ» Κάρντος
Περισσότερα από ένας απλός καουμπόη .....Σελίδα 24

Μνήμες

Από τον Πειραιά στη Νέα Υόρκη το 1939 με το
«ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ» .....Σελίδα 25

Ζώδια

Τρυφερό συναίσθημα με την Αφροδίτη
στον Καρκίνο .....Σελίδα 26

Υγεία

Οστεοπόρωση .....Σελίδα 28

Πόλη

Εκεί που ανθούν οι φράουλες .....Σελίδα 29

Βόλτες

«Drink More Tea» στο North Fork
του Long Island στο Greenport .....Σελίδα 30

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ NATIONAL HERALD

Εθνικός Κήρυξ/National Herald Way, 37-10 30th Street, Long Island City, N.Y. 11101-2614
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Δημοκρίτου 1 & Ακαδημίας Τ.Κ. 106 71

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1915 FOUNDED 1915

Ιδρυτής ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

ΗΡΑΚΛΗΣ Α. ΔΙΑΜΑΤΑΡΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΕΤΑ Η. ΔΙΑΜΑΤΑΡΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Βοηθός Εκδότη - Υπεύθυνη Διαφημιστικού Τμήματος
ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΤΣΑΓΕΩΡΓΗ Αρχισυντάκτρια ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ Υπεύθυνη Παραγωγής

Ποίηση

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

Μη ρωτάς

Θαρρούσα ήταν μυθικό το τέρας κείνο των αρχαίων
με τα εννιά κεφάλια που όταν του έκοβαν το ένα,
άλλα στην θέση ξεφυτρώνανε βιαστικά.
Η Λερναία Ύδρα ζωντανή ακόμα!

Ποδηγετήσαμε οι άνθρωποι
την πανδημία και το θανατικό,
ωστόσο οι εμφύλιες συρράξεις,
και οι ανταγωνισμοί δεν σταματούν.

Σφάζονται ομογάλακτοι αδελφοί.
Χώρες, για πολέμους βρίσκουν αφορμή.
Το χορτάτο κόμα απρόθυμα το αίμα που χύνεται, ρουφά.
Αντί σπόρους για σπορά, νάρκες, βόμβες, οχυρά,
χαρακώματα, συρματοπλέγματα, γεμίζουν οι αγροί.

Το περιστέρι με την ελιά ένα κλωνί
δεν βρίσκει για να σταθεί.
Ο κόσμος λιμοκτονεί.
Μη ρωτάς λοιπόν τον ποιητή
γιατί τα ποιήματα των καιρών μας είναι θλιμμένα.
Ξέρεις πως δεν μπορεί μύρα ή ανθούς να βρει.
Λιγαστέφαν της γης τα δάση, τα ζώα, τα πουλιά.
Η ζωή αιχμάλωτη ψυχομακά.
Τα παιδιά ώρες περνούνε μπροστά σε οθόνες δίχως,
καρδιά.

Η τεχνολογία, της μάνας το τραγούδι,
την αγκαλιά το χάδι και την συντροφιά αντικαθιστά!
Χαλαρώνουν οι καλινοί, γκρεμίζονται οι φραγμοί.
Οι απειλές που πλανώνται στον αέρα
για οικονομική, βιολογική, πυρηνική, καταστροφή,
κόβουν την αναπνοή, στον νου φέρνουν την τρέλα.

Για την τεχνική νοημοσύνη,
οι επιστήμονες και οι εφευρέτες της ακόμη,
είναι σκεφτικοί.

Το κομπιούτερ, ανθρώπινο δημιουργήμα δίχως ψυχή,
θα σκέφτεται, θα αποφασίζει, θα ορίζει, θα αυτενεργεί.

Καχύποπος ο νους δεινοπαθεί να καταλάβει
αυτά που μαζί της σέρνει η «νέα εποχή».
Σε ποιους ουρανούς ο άνθρωπος θα φτάσει;
Ποιους θα αγγίξει; Ευλογία θάνατι, ή Πληγή;
Τέλος, ή καινούργια αρχή;
Τον ζωγράφο μη ρωτάς,
γιατί οι πίνακές του είναι δυσνόητοι,
αινιγματικοί με χρώματα σκούρα, μουντά.
Όταν της ψυχής την πόρτα, του κόσμου
τα δεινά κτυπούν
σύνεργα και πινέλα, την καρδιά του ακολουθούν.

Μικρές και μεγάλες εκπλήξεις

Το τεύχος της 20ής Μαΐου ξεκινάει με μια έκπληξη. Σήμερα φιλοξενούμε ένα από τους τρεις βουλευτές Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ, τον Στέφανο Κασσελάκη, που αποτελεί μια μεγάλη έκπληξη για όλους, αλλά και μια μεγάλη ελπίδα για τον ΣΥΡΙΖΑ, αφού στο πρόσωπό του είναι γραμμένος ένας σύγχρονος κόσμος. Η Γενοκτονία του Ελληνισμού μέσα από το άρθρο του Θεοφάνη Μαλκίδη «Σιωπή, προπαγάνδα και άρνηση ή αναγνώριση της Γενοκτονίας», αναφέρεται στην άνοδο του τουρκικού εθνικισμού με την εδραίωση του ρατσιστικού κινήματος των Νεότουρκων και με συμφέροντα συνδεδεμένα σε μεγάλο βαθμό με τη διείσδυση της Γερμανίας, που έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και κατ' επέκταση στη Γενοκτονία. Ο οίκος δημοπρασιών ΒΕΡΓΟΣ με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας, την Πέμπτη, 1 Ιουνίου 2023, οργανώνει έκθεση για την Νεοελληνική Ζωγραφική και Γλυπτική του 19ου και 20ού αιώνα, όπου θα δημοπρατηθούν 118 έργα που περιλαμβάνονται στην τριήμερη έκθεση που θα προηγηθεί της δημοπρασίας και θα πραγματοποιηθεί επίσης στο χώρο του Ζαππείου, προσφέροντας τη δυνατότητα σε όλους να τα θαυμάσουν από κοντά. «Ο Αλέξανδρος Πανταζής (1867-1936): Ο θρύλος του αμερικανικού θεάματος» του Φώντα Λάδη θα σας μεταφέρει στη θυελλώδη ζωή ενός μετανάστη που το 1902 τον βρήκε στο Χόλιγουντ.

Γιάννα Κατογαεώργη
Αρχισυντάκτρια

Ο Στέφανος Κασσελάκης με τον πρόεδρο του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.-Π.Σ.) και αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Αλέξη Τσίπρα

Στέφανος Κασσελάκης

Ένας σύγχρονος «Μικρός Πρίγκιπας» στον πλανήτη του ΣΥΡΙΖΑ

Της Γιάννας Κατσαγεώργη

Του μίλησα λίγες μέρες πριν τις εκλογές. Προέρχεται από τον Ελληνισμό των Ηνωμένων Πολιτειών και εξελέγη μαζί με δυο άλλους επιφανείς απόδημους στην 9η θέση να εκπροσωπήσουν τον ΣΥΡΙΖΑ ως βουλευτές Επικρατείας. Τον βάπτισα ο «Σύγχρονος Μικρός Πρίγκιπας του Αλέξη Τσίπρα», γιατί η ζωή του και οι ιστορίες του μου θύμισαν το βιβλίο του Αντουάν Σαιντ Εξυπερί. Το όνομά του είναι Στέφανος Κασσελάκης. Σε κάποια στιγμή της ζωής του αρθρογραφούσε για τον «Εθνικό Κήρυκα» και προβλέπω, ότι από δω και μπρος θα το ακούμε πολύ συχνά, γιατί έχει έρθει εξοπλισμένος με την εμπειρία του επιχειρείν και της τεχνογνωσίας του. Στα 30 χρόνια του είχε αγοράσει καράβια, τα οποία πούλησε, βγάζοντας πολύ μεγάλο κέρδος για τους επενδυτές και στη συνέχεια άνοιξε ένα δεύτερο επενδυτικό κεφάλαιο στη Ναυτιλία, με απόλυτη επιτυχία.

Τώρα, ιδρυτής ενός ομίλου από εταιρείες και μόλις 35 ετών, ο ιδιοφυής αυτός ρεαλιστής τεχνοκράτης και εφοπλιστής, δεν έχει την ψευδαίσθηση, ότι κατεβαίνει στην πολιτική σαν ενοσρκωτής της ιστορικής αναγκαιότητας για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού, αλλά σαν ένας νέος του Απόδημου Ελληνισμού με εθνική συλλογική ευαισθησία και δημοκρατική αντίληψη, που στοχεύει να βοηθήσει την πατρίδα του με την τεράστια εμπειρία και τις γνώσεις του επιχειρείν και να στηρίξει τους ανθρώπους που προσπαθούν να βρουν δικαίωση σε μια χώρα σαν την Ελλάδα, που δεν είναι εύκολο να προωθηθείς, αν δεν έχεις

χρήμα, όνομα και γνωριμίες.

Τριάντα χρονών ήταν ήδη πλοιοκτήτης και ιδρυτής της Swift Bulk, έκανε τη διαχείριση, είχε την εποπτεία, έχτισε ολόκληρη υποδομή από το μηδέν, από τραπεζικούς λογαριασμούς, προσωπικό και ενοικιστάσια και δημιούργησε κέρδη και για τους άλλους και για τον εαυτό του. Αξιος είναι μικρή η λέξη να τον περιγράψεις.

Εφυγε από την Ελλάδα 14 ετών μετά από οικονομική καταστροφή των γονιών του από το παραδικαστικό κύκλωμα και κατάφερε με υποτροφίες σαν αριστούχος να σπουδάσει στο καλύτερο λύκειο της Αμερικής το Phillips Academy στο Andover της Μασαχουσέτης και στη συνέχεια στο Πανεπιστήμιο της Πεν-

συλβάνια με υποτροφία του Ανδρέα Δρακόπουλου, όπου πήρε δύο πτυχία, B.Sc. στα Χρηματοοικονομικά από το Wharton School of Business και B.A. στις Διεθνείς Επιστήμες από το College of Arts & Sciences. Έκανε δύο ολόκληρες δεκαετίες, μετά από υποτροφίες, σκληρή δουλειά, έχοντας δανειστεί με προσωπική εγγύηση, για να αρχίσει επιχειρηματικά, χωρίς να μπορεί να ανασάνει από τις δόσεις, μέχρι που τελικά κατάφερε να πετύχει επαγγελματικά και να έχει την ανεξαρτησία να βοηθήσει τους γονείς του στην προσπάθειά τους για δικαστική δικαίωση και να προσφέρει μέσα από την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ που στόχο έχει την προστασία του ευάλωτου πληθυσμού.

Ο Στέφανος Κασσελάκης αρθρογραφούσε στον «Εθνικό Κήρυκα» της Νέας Υόρκης για αρκετά χρόνια αρχικά με τη «Στήλη του Φοιτητή» και αργότερα με το «Χρώμα της Αγοράς». Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, ίδρυσε τη μη κερδοσκοπική διαδικτυακή πλατφόρμα «CVfromGreece», μέσω της οποίας βοήθησε νέους να βελτιώσουν τα βιογραφικά τους για αιτήσεις εργασίας ή σπουδών στο εξωτερικό. Παράλληλα με τις σπουδές του, εργάστηκε επίσης εθελοντικά στο επιτελείο του τότε γερουσιαστή Τζο Μπίντεν για τις Προεδρικές Εκλογές του 2008. Εργάστηκε επίσης και στο think tank εξωτερικής πολιτικής «Center for Strategic and International Studies» στην Wash-

“

«Ζούμε σε καπιταλισμό. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ο,τι διαφορετικό είναι ουτοπία. Το θέμα είναι τι κάνουμε με αυτό τον καπιταλισμό»

”

ington, DC. Η πρόσληψή του από την Goldman Sachs, μόλις τελείωσε τις σπουδές του, ήταν και το καθοριστικό σημείο, όπου ήρθε αντιμέτωπος με το καπιταλιστικό σύστημα σε όλο του το μεγαλείο. «Στρατεύτηκε» με τον ΣΥΡΙΖΑ γιατί είναι το κόμμα που προσπαθεί να κάνει τους όρους του καπιταλισμού πιο ισότιμους, καθώς η στράτευση στην αλήθεια είναι η βασική προϋπόθεση του «Σύγχρονου Μικρού Πρίγκιπα», για να ανατρέψει πολιτισμένα, όσα θεωρεί απολίτιστα και απάνθρωπα στην κοινή μας πατρίδα, που αποτελεί και αυτή ένα μέρος του κόσμου, που γίνεται όλο και πιο άδικος, όλο και πιο άπλητος.

Υποψήφιος βουλευτής Επικρατείας στην Αμερική κύριε Κασσελάκη. Ποιος είναι ακριβώς ο ρόλος σας;

Είναι πολύ σημαντικό το ότι οι απόδημοι αποκτούν φωνή μέσα από τους βουλευτές Επικρατείας. Η βασική τους αρμοδιότητα είναι να ψηφίζουν αυτό που είναι καλύτερο για την πατρίδα και ταυτόχρονα να ξέρουν και να εκφράζουν την άποψη των αποδήμων ανεξάρτητα κομματικής γραμμής. Τα θέματα που απασχολούν τους αποδήμους δεν είναι τόσο κομματικά στο τέλος της ημέρας. Η ανάγκη μείωσης της γραφειοκρατίας, το φορολογικό ζήτημα και οι επενδύσεις δεν έχουν κομματικό χρώμα ή ταμπέλα, αλλά είναι θέματα που αφορούν όλους τους Έλληνες, εντός και εκτός Ελλάδας.

Τεράστια σημασία για τους ομογενείς της Αμερικής είναι και το γεγονός ότι στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. όλοι (δηλαδή και οι τρεις) υποψήφιοι είμαστε από τις Ηνωμένες Πολιτείες, κάτι που δείχνει το ενδιαφέρον του κόμματος για εμάς τους Ελληνοαμερικανούς.

Είπατε στην ομιλία που κάνατε στην Ομογένεια διαδικτυακά, ότι «εμείς οι ομογενείς είμαστε πιο ανεξάρτητοι και μπορούμε να πούμε πράγματα που οι Έλληνες δεν βλέπουν»...

Το εννοώ. Ακούγεται κάπως κυνικό, αλλά ισχύει. Η ανεξαρτησία μας συνίσταται στο ότι η πορεία της ζωής μας και τα προς το ζην συνδέονται με την Αμερική και δεν εξαρτώνται άμεσα από κάποιον στην Ελλάδα. Εννοώ πως ό,τι συμβαίνει στην Ελλάδα έχει μεν συναισθηματικό,

αλλά όχι οικονομικό κόστος ή επίπτωση στην καθημερινότητά μας. Διαπιστώνω ότι στην Ελλάδα υπάρχει πολύ μεγάλη διχόνοια. Είμαστε μια σταλιά και έχουμε τόση διχόνοια! Παρά τα όσα περάσαμε 10 χρόνια με την τρόικα και τα μνημόνια, βλέπω ότι έχουν επανέλθει κάποιες παλιές νοοτροπίες στη χώρα.

Επιμερώνουν εκλογές. Πώς νιώθετε για τις εξελίξεις στη χώρα;

Αν και είμαι άνθρωπος με μεγάλη πειθαρχία στα συναισθήματα, είμαι λίγο ανήσυχος. Υπάρχει μία βουβή μάρα στην Ελλάδα. Κατά τη γνώμη μου πορευόμαστε προς στασιμότητα, δηλαδή πτώση των εισοδημάτων, πτώση της κατανάλωσης και με πληθωρισμό να παραμένει υψηλός. Είναι σπάνιο φαινόμενο, αλλά μπορεί να συμβεί, εν μέρει και λόγω δομικών παραγόντων, όπως είναι η αγορά της ενέργειας. Βλέπω ότι υπάρχει πολύ μεγάλη πίεση στα ευάλωτα οικονομικά στρώματα, κι αν πάμε στο σενάριο που ανέφερα, αυτή η πίεση θα επεκταθεί και σε ανώτερα. Θα έχουμε δηλαδή μεγαλύτερη φτωχοποίηση. Και σε μια χώρα όπου υπάρχει ακόμη κομματικός διχασμός, όπου η κοινωνία φτωχοποιείται και δεν νιώθει ότι έχει ελπίδα για καλύτερες μέρες, όπου οι θεσμοί δεν λειτουργούν και όπου μία κυβέρνηση της ΝΔ που δεν θα έχει ως προτεραιότητα την προστασία των πιο ευάλωτων, δεν σας κρύβω ότι ανησυχώ για το τι μέλλει γενέσθαι στην Ελλάδα.

Επιλέξατε να πολιτευτείτε με τον ΣΥΡΙΖΑ. Τι σας ώθησε σε αυτή την απόφαση;

Η επιλογή να συστρατευθώ με τον ΣΥΡΙΖΑ συμβαδίζει με την προοδευτική πορεία που είχα και στις ΗΠΑ, συνεισφέροντας στην καμπάνια του γερουσιαστή Μπρίντνι. Στον ΣΥΡΙΖΑ έχω συναντήσει μια ομάδα, ειδικά νέων ανθρώπων, με εξαιρετική διαχειριστική ικανότητα και με πνεύμα συνεργασίας που μπορεί να εφαρμόσει τις αναγκαίες αλλαγές για να υπάρχουν δίκαια και αξιοκρατικοί όροι στην αγορά και το επιχειρείν, να σταματήσει η κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος με τις απευθείας αναθέσεις και τις χριστικές ρυθμίσεις, να προστατευτούν τα ευάλωτα στρώματα και να νομοθετηθούν τα κοινωνικά δικαιώματα που είναι αυτονόητα για εμάς τους απόδημους

Οι τρεις βουλευτές Επικρατείας, Στέφανος Κασσελάκης, Ναυτιλία, Δρ Οθωνας Ηλιόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής Ιατρικής του Harvard, κλινικός Ογκολόγος στο Massachusetts General Hospital Cancer Center, και επικεφαλής του ψηφοδελτίου Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ και η Νατάσσα Ρωμανού, ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Γκόντφριντ της NASA στη Νέα Υόρκη και καθηγήτρια στο Columbia.

στον 21ο αιώνα. Σημαντικό ρόλο στην απόφασή μου έπαιξε και το γεγονός της επίθεσης σε ατομικά δικαιώματα, όπως συνέβη με το ζήτημα των υποκλοπών. Για μένα αυτό είναι αδιανόητο να συμβαίνει στην Ελλάδα του 21ου αιώνα.

Πιστεύετε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα εξισορροπήσει τη διαφορά που έχει γράψει και συνεχίζει αμείλικτα να γράφει την ιστορία της ανθρωπότητας, που βασίζεται στην πάλη των τάξεων;

Πιστεύω ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα μπορέσει

να κάνει τους όρους της αγοράς στην Ελλάδα πιο δίκαιους και πιο ανοιχτούς σε όλους, δηλαδή πιο αξιοκρατικούς και ισότιμους. Εκεί πάσχει η πατρίδα. Και όταν οι όροι γίνουν πιο ισότιμοι, θα υπάρχει υπεραξία για όλη την οικονομία από την καλύτερη παραγωγικότητα και από την ανάπτυξη όλων. Μόνο έτσι θα μπορέσει να ευημερήσει ουσιαστικά όλη η κοινωνία και να στηριχθούν πραγματικά τα άτομα που τώρα είναι στο όριο της φτώχειας. Θεωρώ, λοιπόν, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση θα είναι πιο ευαισθητοποιημένος και πιο απο-

Ο Στέφανος με τον Μιχάλη Ζερβάκη πρότανη του Πολυτεχνείου Κρήτης.

«Δεν έχω κανένα κώλυμα, να ζω στο καπιταλιστικό σύστημα αλλά με ενεργό ρόλο του κράτους, στο κομμάτι της ρύθμισης των αγορών και πολύ ενεργό ρόλο στο κομμάτι της πρόνοιας των ευάλωτων»

Ο Στέφανος σε ένα από τα πλοία του ομίλου του με το προσωπικό του.

τελεσματικός για μεγαλύτερα τμήματα της κοινωνίας, στα οποία θα διανέμονται πιο δίκαια τα έσοδα του κράτους. Επίσης, θα ασχοληθεί καλύτερα με τα θέματα της διαφάνειας. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς αυτοί που καθορίζουν τους όρους της αγοράς νομοθετικά, οι ίδιοι δεν υπακούουν στους νόμους της αγοράς και δεν δέχονται π.χ. να δημοσιοποιούν στο «πόθεν έσχες» τους πόσα χρήματα έχουν πληρώσει για τα δάνειά τους και με ποιους όρους. Επιπλέον, στα θέματα κοινωνικής ατζέντας, όπως το μεταναστευτικό, οι μειονότητες, ο γάμος μεταξύ ομοφυλόφιλων, η ισότητα των γυναικών, ο ΣΥΡΙΖΑ με εκφράζει απόλυτα. Μάλιστα πολλοί απόδημοι δεν επιστρέφουν στη χώρα και εξαιτίας αυτών των θεμάτων. Πιστεύω λοιπόν, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ για όλα αυτά τα θέματα έχει σοβαρές μεταρρυθμιστικές προτάσεις. Και εδώ έρχεται και ο δικός μου ρόλος. Πώς να προωθήσω αυτές τις προτάσεις για γενναίες μεταρρυθμίσεις παντού.

Πώς βρεθήκατε στην Αμερική;

Στα 14 χρόνια μου βρέθηκα στην Αμερική χωρίς να είμαι οικειοθελώς μετανάστης, γιατί το κρατικό παραδικαστικό κύκλωμα, πριν από περίπου 20 χρόνια, χτύπησε την οικογένειά μου και αναγκάστηκα να βρω διέξοδο στο εξωτερικό. Σαν αριστούχος του Κολλεγίου Αθηνών με δέχτηκε με πλήρη υποτροφία το γνωστότερο λύκειο της Αμερικής, το Phillips Academy. Ήταν τόσο γρήγορη η αλλαγή στην οικογενειακή αλλά και προσωπική μου ζωή, που η φυγή ήταν μια διέξοδος εκείνη τη στιγμή για μένα. Παράλληλα ήθελα να φύγω και από το Κολλέγιο Αθηνών, γιατί ήθελα μία μεγαλύτερη πρόκληση στη ζωή μου, που δεν μου την προσέφερε. Αισθάνθηκα μεγάλη ανακούφιση λοιπόν όταν έφυγα, γιατί βρέθηκα σε ένα διεθνές περιβάλλον με πολλές εξωσχολικές δραστηριότητες. Αυτό που μου έχει μείνει έντονα σαν εμπειρία ήταν οι βραδινές συζητήσεις στη φοιτητική εστία, όπου έμαθα τόσα πολλά πράγματα από παιδιά που προέρχονταν από όλα τα μέρη της Αμερικής και του κόσμου, διαφορετικές νοοτροπίες και άλλους πολιτισμούς. Εκεί ανακάλυψα ότι μου άρεσε η ιστορία, οι πολιτικές επιστήμες και η έρευνα επάνω σε τέτοια αντικείμενα. Μετά φοίτησα στο πρόγραμμα Huntsman του University of Pennsylvania με υποτροφία του Ανδρέα Δρακόπουλου και πήρα δύο πτυχία: B.Sc. στα Χρηματοοικονομικά από το Wharton School of Business και B.A. στις Διεθνείς Επιστήμες από το College of Arts & Sciences.

Να ξεκινήσουμε από την πρώτη σας εργασιακή εμπειρία, την Goldman Sachs, για να κατανοήσουμε το προφίλ σας που είναι κάπως αντιφατικό με την υποψηφιότητά σας σε ένα αριστερό κόμμα. Γιατί εργαστήκατε στην πλέον καπιταλιστική τράπεζα του κόσμου;

Το 2009 εν μέσω χρηματοπιστωτικής κρίσης είχα δύο επιλογές: η μία ήταν να πάω στον Λευκό Οίκο να δουλέψω για τον τότε αντιπρόεδρο Τζο Μπάιντεν, καθώς είχα ήδη δουλέψει μαζί του στην καμπάνια του 2007-

Ο Στέφανος με τον Παύλο Πολάκη, βουλευτή Χανίων και πρώην Υπουργό και μέλη του ΣΥΡΙΖΑ.

2008, και η δεύτερη επιλογή ήταν να αρχίσω να δουλεύω στα Χρηματοοικονομικά. Το 2009 ήταν η αρχή της ανάκαμψης μετά από την πολύ μεγάλη χρηματοπιστωτική κρίση και επέλεξα την κατεύθυνση των χρηματοοικονομικών, επειδή θεώρησα, ότι ο τομέας αυτός είχε μεγαλύτερη πρόκληση και απαιτούσε πιο έμπρακτες δεξιότητες σε σχέση με τις πιο θεωρητικές προσεγγίσεις της Ουάσιγκτον. Επιπλέον ήθελα να μάθω και κατανοήσω στην πράξη τους νόμους της καπιταλιστικής οικονομίας και, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν υπάρχει καλύτερο σχολείο για αυτό από την Goldman Sachs...

Τι εμπειρίες αποκομίσατε και τι συμπεράσματα βγάλατε από τη στάση σας στην Goldman Sachs;

Είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει κανείς την παγκοσμιοποίηση και την ροπή του κεφαλαίου. Αυτό που μπορεί να κάνει η πολιτική είναι να δημιουργήσει κατάλληλα εργαλεία και κίνητρα, καθώς και να θέσει τους κανόνες, ώστε από τη δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα να μπορούν να ενισχυθούν κοινωνικές προτεραιότητες. Το να υπάρξει ένα άλλο οικονομικό σύστημα χωρίς χρηματοπιστήρια, τράπεζες κ.λπ. είναι μάλλον στη σφαίρα της ουτοπίας. Έχει αποδειχθεί το σύστημα το οποίο έχει επικρατήσει τις τελευταίες δεκαετίες παγκοσμίως, που έχει ανεβάσει την ποιότητα ζωής των κατώτερων στρωμάτων περισσότερο από οποιοδήποτε στην παγκόσμια ιστορία. Ενώ με αυτό την δυνατότητα του κατώτερου τμήματος της κοινωνικής πυραμίδας, να μπορεί να μην πεθαίνει από αρρώστιες και να έχει λιγότερη πείνα σε σχέση με 100 χρόνια πριν. Ζούμε σε καπιταλισμό. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Το θέμα είναι να υπάρχουν ίδιοι κανόνες για όλους. Σε αυτό πάσχει η Ελλάδα, στην οποία δεν υπάρχει υγιής ανταγωνισμός.

Τι κάνουμε λοιπόν; Πώς δημιουργούμε μία καλύτερη κοινωνία μέσα από τη δραστηριότητα του κεφαλαίου;

Το Μείζον θέμα και στο επιχειρείν και σε όλες τις δραστηριότητες ενός κράτους, είναι η δικαιοσύνη και αυτό είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο είμαι με τον ΣΥΡΙΖΑ. Το να αρχίσεις μία επιχείρηση ως νέος, θυσιάζοντας μισθούς και ευκαιρίες από άλλη δουλειά για να αρχίσεις κάτι δικό σου, παίρνοντας επιχειρηματικά ρίσκα, είναι «ιερό» πράγμα. Αυτό που είναι ανίερο στην Ελλάδα είναι το γεγονός ότι, ενώ εσύ μπορεί να τα έχεις κάνει όλα σωστά, κατά πάσα πιθανότητα θα βρῖσκεσαι διαρκώς αντιμετώπιος με ένα σύστημα στο οποίο οι έχοντες

διασυνδέσεις και χρήματα μπορεί πολύ απλά να σου στερήσουν αναξιοκρατικά τη δυνατότητα να πετύχεις, ειδικά αν δεν έχεις ένα από αυτά τα δύο... Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το κόμμα με τις λιγότερες εξαρτήσεις από όλα τα άλλα κόμματα εξουσίας και προέρχεται από τον απλό κόσμο κι όχι από «σαλόνια» εγχώρια ή ξένα. Εξάλλου, το ότι δεν έχει εξαρτήσεις, αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι είναι το μόνο κόμμα εξουσίας που δεν χρωστάει ούτε ένα ευρώ σε δάνεια και προμηθευτές.

Έχετε πρόβλημα με τα σαλόνια; Μεγάλωσατε σε αυτά, τα χάσατε για πολλά χρόνια και τα ανακτήσατε με το σπαθί σας...

Δεν έχω κανένα πρόβλημα με σαλόνια και τα τένις κλαμπ! Να είναι καλά οι άνθρωποι. Και εγώ εκεί μεγάλωσα για ένα διάστημα της ζωής μου. Αλλά εγώ θέλω να υπάρχουν τα σαλόνια και τα τένις κλαμπ και στο Κερατσίνι, όχι μόνο στην Εκάλη. Αυτό σημαίνει ότι θέλω οι νέοι που προέρχονται από κατώτερα οικονομικά στρώματα, αν θελήσουν να αρχίσουν μια επιχείρηση με τα χρήματα που μάζεψαν με θυσίες δουλεύοντας στον ιδιωτικό τομέα, να μπορούν να το κάνουν, χωρίς να έχουν να αντιπαλέψουν διακρίσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό. Σας είπα και προηγουμένως ότι στην Ελλάδα δεν λειτουργούν σωστά οι κανόνες της αγοράς. Έχουμε ψευδοκαπιταλισμό, ο οποίος κατά βάση είναι παρασιτικός και κρατικοδίαιτος.

Ποιο είναι το όραμά σας για την Ελλάδα και σε ποια βάση εκσυγχρονισμού θα την υπηρετήσετε μέσα από το κόμμα που επιλέξατε;

Θα μπορούσα να σας πω τι θα ήθελα για την Ελλάδα. Είμαι πολύ νέος στην πολιτική για να έχω όραμα. Θα ήθελα όμως να δω αρχικά ένα καλύτερο πολιτισμό ανάμεσά μας.

Ο Στέφανος με τον Γιώργο Πετράκη υποψήφιο βουλευτή Χανίων και την οικογένειά του.

Θα σας φέρω ένα μικρό παράδειγμα. Είμαι στη σειρά να παραγγείλω έναν καφέ και ακούω κάποιον μεγαλύτερό μου να απευθύνεται στον μπαρίστα με τη φράση «φτιάξε ένα καφέ». Αυτό το θεωρώ προσβολή. Δεν μπορείς να απευθύνεσαι μ' αυτό τον μειωτικό τρόπο στον άνθρωπο που σου παρέχει μία υπηρεσία. Ασφαλώς θέλω να δω αναπτυξιακά οικονομική κατεύθυνση και δικαιότερη φορολογική πολιτική, αλλά θεωρώ ότι η παιδεία και η καλλιέργεια είναι η βάση για να στηριχτεί η μεταρρύθμιση της χώρας, όχι μόνο η εισαγωγή της τεχνολογίας και η ψηφιοποίηση της Ελλάδας που θα συντελέσει μεν στην τεχνολογική πρόοδο, αλλά όχι και στην πολιτισμική. Θα πρέπει να αντιληφθούμε κάποια στιγμή ότι υπάρχει διαφορετικότητα στον κόσμο και ότι πρέπει να βλέπουμε και με «τα μάτια του άλλου», άρα με μεγαλύτερο σεβασμό και κατανόηση. Δεν χρειάζεται να μας αρέσει «το χρώμα των ματιών» του συνανθρώπου μας. Μπορούμε απλά να είμαστε δεκτικοί και με ανοιχτό μυαλό.

Η προοδευτική κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ έχει στο πρόγραμμά της να αναπτύξει τις σχέσεις της Ελλάδας με τις ΗΠΑ;

Η προοδευτική κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ασφαλώς και θα επιδιώξει την εμβάθυνση και βελτίωση της συνεργασίας με τις ΗΠΑ. Είναι αυτονόητο ότι μπορούμε να πετύχουμε πολλά μαζί όσον αφορά στην άμυνα της χώρας μας, στην επιρροή σε Αφρική και Μέση Ανατολή, στα κοινωνικά δικαιώματα και βεβαίως στα θέματα της ομογένειας και τον πολιτισμό.

Η Ελλάδα δεν είναι στρατιωτική και οικονομική υπερδύναμη όπως η Αμερική. Είναι όμως η κοιτίδα του πολιτισμού και διαθέτει αξιόλογα μυαλά. Άρα πρέπει ΗΠΑ και Ελλάδα να συνεργαστούμε και να βασιστούμε ο ένας στον άλλον, χωρίς όμως να είμαστε δεδομένοι.

Να επανέλθω πάλι στο «Εφοπλιστής και Συριζαίος». Γιατί και πώς «χωρέσατε» μέσα στο κόμμα της προοδευτικής αρι-

στεράς;

Μου έγινε πρόταση από τον Αλέξη Τσίπρα να βοηθήσω με τις γνώσεις και την εμπειρία μου. Το σκέφτηκα σοβαρά και αφού έχω την ευχέρεια και την ανεξαρτησία να προσφέρω, δέχτηκα.

Ως αυτοδημιούργητος εφοπλιστής θέλω να βοηθήσω και άλλους νέους να έχουν ευκαιρίες. Εμένα δε μου χάρισε κανένας τίποτα. Αντιθέτως, το ελληνικό σύστημα μού δημιούργησε μόνο προβλήματα. Μπορεί το τωρινό προφίλ μου να φαίνεται σαν ξένο σώμα στον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά σίγουρα δεν είμαι ξένη ψυχή. Η ευνοϊκή οικονομική θέση που έχω σήμερα μετά από τόσα χρόνια προσπάθειας και ρίσκων, μου δίνει την ανεξαρτησία να μπορώ να προωθήσω μερικά πράγματα να γίνουν καλύτερα και πιο γρήγορα στην πατρίδα.

Καλύτερα και ισότιμα;

Ακριβώς! Κυρίως ισότιμα. Ετσι μόνο θα μπορούμε στην τροχιά που οδηγεί στο «καλύτερα» για όλους. Αρχίζεις βάζοντας παραπάνω ισότητα στα ρίσκα που παίρνει ο καθένας στην οικονομική ζωή της χώρας. Συγχρόνως προστατεύεις ουσιαστικά και όχι απλώς με κουπόνια τα πιο ευάλωτα στρώματα, ώστε να μπορούν να έχουν την ευκαιρία να ανέβουν οικονομικά αντί να φτωχοποιηθούν περαιτέρω. Αυτά πρέπει να γίνουν συγχρόνως. Πραγματικοί αξιοκρατικοί όροι αγοράς και συγχρόνως ένα κράτος το οποίο παρέχει προστασία στους πιο ευάλωτους και ενισχύει την κοινωνική κινητικότητα. Δεν έχω πρόβλημα να ζω στο καπιταλιστικό σύστημα αλλά θέλω το κράτος να παίζει ενεργό ρόλο στο κομμάτι της ρύθμισης των αγορών και πάρα πολύ ενεργό ρόλο στο κομμάτι της πρόνοιας των ευάλωτων.

Άρα αυτό το οποίο με κινητοποιεί, είναι πραγματικά η κοινωνική άνοδος των κατώτερων στρωμάτων, που θέλουν να πάρουν επιχειρηματικό ρίσκο. Το πιο άδικο πράγμα είναι να πηγαίνουν χαμένα το κεφάλαιο και ο χρόνος των ανθρώπων που δεν έκαναν κάτι λάθος. Αυτό είναι χαμένη ζωή, είναι χαμένα όνειρα, χαμένες οικογένειες.

Σιωπή, προπαγάνδα και άρνηση ή αναγνώριση της Γενοκτονίας;

Του Θεοφάνη Μαλκίδη*

Δε χρειάζεται, πιστεύω, να αναφερθούμε στη μεγάλη σημασία του Πόντου και ολόκληρης της Μικράς Ασίας, στον ελληνικό πολιτισμό, στην ελληνική ιστορία. Και αυτό γιατί πλέον όλος ο Πλανήτης γνωρίζει και έχει ως σημείο αναφοράς το χώρο αυτό, ως παγκόσμιο κέντρο πίστης, πολιτισμού, αρχιτεκτονικής, ιστορίας, αθλητισμού, ζωής, δυστυχώς όμως και θανάτου.

Η άνοδος του τουρκικού εθνικισμού με την εδραίωση του ρατσιστικού κινήματος των Νεότουρκων στην εξουσία και στη συνέχεια του Κεμάλ, καθώς και με συμφέροντα συνδεόμενα σε μεγάλο βαθμό με τη διείδυση της Γερμανίας, η οποία έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, οδήγησαν στη Γενοκτονία του Ελληνισμού. Από τους πάνω από 3.000.000 προγόνους μας του 1914, πάνω από 1.000.000 δολοφονήθηκαν, ενώ 1.300.000 ήρθαν ως πρόσφυγες στην Ελλάδα. Αγνωστος αριθμός παρέμεινε ως εξισλαμισμένοι στην Τουρκία, ενώ εκατοντάδες άλλοι βρήκαν καταφύγιο, εκτός από την Ελλάδα και σε άλλες χώρες (ΗΠΑ, Ρωσία, Ιράν, Συρία κ.ά.).

Το τελευταίο μέρος της σύγχρονης ελληνικής τραγωδίας διαδραματίζεται τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο του 1922, όταν αρχίζει η επίθεση του δασκάλου του Χίτλερ, Μουσταφά Κεμάλ, ο οποίος έχοντας υπογράψει σύμφωνο φιλίας και συνεργασίας με τη Σοβιετική Ένωση, τη Γαλλία και Ιταλία, και ενώ οι Βρετανοί φωτογράφιζαν τη φωτιά στην προκυμαία της Σμύρνης(...), μπορεί να ολοκληρώσει το δολοφονικό του έργο!

Η εκδίωξη των Ελλήνων από τους Νεότουρκους και τον Μουσταφά Κεμάλ, οι οποίοι με οργανωμένο σχέδιο Γενοκτονίας στράφηκαν

εναντίον του Ελληνισμού, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα όχι μόνο στην ελληνική αλλά και στην παγκόσμια ιστορία.

Ωστόσο αυτό το έγκλημα δεν τιμωρήθηκε και έτσι επικράτησε η σιωπή, η παραχάραξη, η προπαγάνδα. Αυτό όμως δεν μπορούσε να συνεχιστεί άλλο και η ανάδειξη της Γενοκτονίας των προγόνων μας που ζούσαν στο οθωμανικό κράτος, λαμβάνει πλέον πανελλήνιες και διεθνείς διαστάσεις, μετά από σχετικές παρεμβάσεις των Ελλήνων στο εξωτερικό (ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία κ.ά.). Σημαντική στιγμή για την ανάδειξη του αποσιωπημένου εγκλήματος αποτελεί το ψήφισμα (Δεκέμβριος 2007) της International Association of Genocide Scholars για τη Γενοκτονία των Ελλήνων, των Ασσυρίων και των Αρμενίων στο διάστημα 1914-1923.

Η συντριπτική υποστήριξη που δόθηκε στο ψήφισμα από την κορυφαία στον Κόσμο οργάνωση μελέτης των Γενοκτονιών, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της παγκόσμιας συνείδησης για το έγκλημα εναντίον των προγόνων μας και θα αποτελέσει σημαντικό μέσο, έτσι ώστε η Τουρκία, η οποία αγνοεί και αρνείται εντελώς τις Γενοκτονίες των Ελλήνων, των Αρμενίων να τις αναγνωρίσει. Επίσης η έκθεση (2006) του Ολλανδού ευρωβουλευτή Camiel Eurlings για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτέλεσε σημαντική εξέλιξη στο ζήτημα, αφού για πρώτη φορά τέθηκε σε επίπεδο ενωμένων Ευρώπης το θέμα της προσχώρησης της Τουρκίας, συνδεδεμένο με την προώθηση της έρευνας για τη Γενοκτονία των Αρμενίων, των Ασσυρίων και των Ελλήνων.

Ενώ η ανακοίνωση της ασφαλιστικής εταιρείας New York Life Insurance Co., (Σεπτέμβριος 2008) για αποζημιώσεις στα θύματα της Γενοκτονίας, σηματοδότησε νέες εξελίξεις στο ζήτημα και ενεργοποίησε κομμάτια της προσφυγικής κοινωνίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τα οποία για πολλά χρόνια δεν μπορούσαν να συνειδητοποιήσουν την έκταση

του ζητήματος.

Οι εξελίξεις που σημειώθηκαν και σημειώνονται το τελευταίο διάστημα (θυμίζω την αναφορά στο ψήφισμα των ΗΠΑ για τη Γενοκτονία των Αρμενίων, όπου υπάρχει αναφορά για τη Γενοκτονία των Ελλήνων) συνιστούν πραγματική πρόοδο για το ζήτημα της αναγνώρισης.

Από την παντελή απουσία λόγου και πράξης, από τη σιωπή, την άρνηση, την προπαγάνδα, το θέμα πέρασε στο προσκήνιο προκαλώντας αντιδράσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Στο μεν πρώτο θεσμοί και πρόσωπα προωθούν πλέον το ζήτημα φέρνοντας προ των ευθυνών του ελληνικό πολιτικό και θεσμικό σύστημα, στο δε εξωτερικό με τη στάση της Τουρκίας που συνεχίζει να αρνείται το μαζικό έγκλημα και τη δραστηριότητα των προσφυγικών σωματείων που προωθούν αναγνώρισεις της Γενοκτονίας.

Η Γενοκτονία και η αναγνώρισή της είναι ένα ζωντανό ζήτημα με εθνικές και διεθνείς διαστάσεις, το οποίο οι διεθνείς και οι τοπικές εξελίξεις το καθιστούν επίκαιρο ως θέμα δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ελευθερίας, αξιοπρέπειας, είναι μία ζωντανή κληρονομιά που αποτυπώνει τον πλούτο του ελληνικού λαού και του πολιτισμού του, την ιστορική του ταυτότητα, τη γλώσσα, τη οικουμενικότητα, το φυσικό και αρχιτεκτονικό τοπίο, τη μνήμη, την ιστορία, τη δικαιοσύνη.

Κάθε λαός, και εν προκειμένω ο ελληνικός, έχει το δικαίωμα στη μνήμη, έχει το δικαίωμα να απαιτεί με επιμονή την επίσημη αναγνώριση από τον θύτη και συγκεκριμένα από την Τουρκία, όλων των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν σε βάρος του.

Και εν τέλει απαιτεί από την Ελληνική Δημοκρατία να πράξει τα αυτονόητα, έναν αιώνα και πλέον μετά το ατιμώρητο έγκλημα, το οποίο ο ίδιος ατιμώρητος θύτης απειλεί να το επαναλάβει!

Οχι άλλη σιωπή, όχι άλλη άρνηση, αναγνώριση του εγκλήματος, αναγνώριση της Γενοκτονίας τώρα!

Βιογραφικό: Ο Θεοφάνης Μαλκίδης είναι διδάκτωρ Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και ασχολείται ερευνητικά με την Πολιτική, την Οικονομία και Κοινωνία στα Βαλκάνια και στον Εύξεινο Πόντο. Είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για την μελέτη των γενοκτονιών και έχει τιμηθεί από το Συμβούλιο Τύπου των Εθνικών Κοινοτήτων του Καναδά για την συνεισφορά του στην προαγωγή του πολιτισμού και την αλληλοκατανόηση μεταξύ των Εθνικών Κοινοτήτων.

Κυριότερα έργα του είναι: «Προσαρμογή και συγκρότηση της αγροτικής κοινωνίας στο ελλαδικό κράτος», «Αγροτική Κοινωνιολογία, Γενικές αρχές Κοινωνιολογίας», «Η αρμενική γενοκτονία και το δικαίωμα στη μνήμη», «Aspects of Greek social life in Black Sea», «La situation de la Minorite Grecque en Albanie. A l'egard du Droit International relatif a la protection des Minorites. Dimensions Politiques et Juridiques» (σε συνεργασία με τον Στέφανο Αμπατζή), «Κοινωνία και μειονότητες στη χερσόνησο του Αίμου. Η Αλβανία και η ελληνική κοινότητα στη Χιμάρα» (σε συνεργασία με τον Κωνσταντίνο Δημητρόπουλο).

Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου

Χρήστος Γιανναράς
Καθηγητής
στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

η Ρωμανία κι αν 'πέρασεν ανθεί και φέρει κι άηθο

GENOCIDE

Ημέρα μνήμης δεν σημαίνει ημέρα συναισθηματικής απλώς εκτόνωσης. Θρηνούμε τη δολοφονία 353.000 Ελλήνων από τις στρατιωτικές και παραστρατιωτικές δυνάμεις του τουρκικού κράτους, στα πλαίσια κεντρικής πολιτικής απόφασης και μεθοδικά σχεδιασμένης στρατηγικής. Η οδύνη είναι ανεξάλειπτη και αφόρητη, αλλά μόνη η οδύνη μένει πάντοτε άγονη. Εκεί νόημα να διασώζουμε τη μνήμη της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, αν η εγρήγορσή μας είναι ιστορικά γόνιμη. Αν δηλαδή έχει έμπρακτες συνέπειες που εγγυώνται για το μέλλον, τον αυτοσεβασμό μας και τη συλλογική μας αξιοπρέπεια. Τουλάχιστον, να μην συνεργήσουμε να απαλειφθούν από την πανανθρώπινη συνείδηση τα όρια ανάμεσα στον πολιτισμό και στη βαρβαρότητα, στην ανθρωπιά και στην κτηνωδία.

Στον Πόντο άνθισε, για εικοσοοκτώ ολόκληρους αιώνες, ένας πολιτισμός - όχι η φυλή απλώς ή το γένος των Ελλήνων. Ο ίδιος εκείνος πολιτισμός που κόμισε στην ανθρωπότητα την έκπληξη, για πρώτη φορά, της κριτικής σκέψης, δηλαδή τη βάση της επιστήμης και της έρευνας.

Κόμισε, για πρώτη φορά, την εκδοχή της συλλογικότητας ως κοινού αθλήματος προκειμένου να «αληθεύει» ο βίος, του αθλήματος της πολιτικής. Δίκως αυτόν τον πολιτισμό η ζωή των ανθρώπων σήμερα, σε καθολικά κλίμακα, θα ήταν άλλη. Η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού στοιχειοθετεί, πρωταρχικά, έγκλημα απέναντι σε έναν πολιτισμό με πανανθρώπινη εμβέλεια.

Δεν πρόκειται για μεγαλόστομη ρητορεία. Ο ξεριζωμός του Ελληνισμού από τον Πόντο, κοιτίδα πανάρχαιου ανθρώπινου πολιτισμού, θα είχε σήμερα το ανάλογο του, αν εξαλείφονταν οι Γάλλοι από το Παρίσι, οι Βρετανοί από την Οξφόρδη, οι Γερμανοί από τη Χαϊδελβέργη - Τι θα σήμαινε ένα τέτοιο γεγονός για τη σύνολη ανθρωπότητα, έστω και χωρίς την κτηνωδία των απαγχονισμών, των βιασμών, των ανασκολοπισμών, των πυρπολήσεων; Πόντος χωρίς Ελληνισμό σημαίνει εξάλειψη και διακοπή της συνέχειας μιας πληθυσμιακής παρουσίας ταυτισμένης με πρόταση πολιτισμού που ενδιαφέρει πανανθρώπινα.

Τιμούμε τη μνήμη του μαρτυρικού Ποντιακού Ελληνισμού στο ποσοστό που διασώζουμε την επίγνωση της πρότασης πολιτισμού που ενσάρκωνε. Οι Έλληνες του Πόντου ήταν ζωντανό κατάλοιπο της οικουμενικής δυναμικής του Ελληνισμού προτού αυτή να υποταχθεί στον εθνικιστικό επαρχιωτισμό και αλλοτριωθεί σε βαλκανικό περιθώριο της Ευρώπης.

Τότε, πριν από τους δυο Παγκοσμίους Πολέμους, ο

Έλληνας, όπως έγραψε ο Ελύτης «ανάσαινε ακόμα τον αέρα μίας περίπου αυτοκρατορίας. Οι δυνατότητές του να κινηθεί χωρίς διαβατήριο γλώσσας καλύπτανε μεγάλα μέρη της Ιταλίας και της Αυστρίας, ολόκληρη την Αίγυπτο, τη νότια Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Ρωσία του Καυκάσου και, φυσικά, την Κωνσταντινούπολη με την ενδοχώρα της, ως κάτω, κατά μήκος του Αιγαίου, τη λεγόμενη στις μέρες μας νοτιοδυτική Τουρκία».

Και προσθέτει ο Ελύτης: «Είναι, το ξέρω, δύσκολο να αξιολογείς το σημερινό μολύβι σαν χθεσινό χρυσάφι». Όμως, πρέπει να προσθέσουμε, αλλοίμονο αν πάψει το χρυσάφι να μετράει την ποιότητα της ζωής ακόμη και σε χρόνια μολυβένιου λήθαργου.

Ίσως σήμερα ένα παιδί που τελειώνει το ελληνικό σχολείο να αγνοεί ακόμα και το πού βρίσκεται γεωγραφικά ο Πόντος, πού η Τραπεζούντα, πού η Σινώπη, η Κερασούντα, η Αμισός, η Αμάσεια, η Αργυρούπολη, η Οινόη, η Παναγία Σουμελά.

Να αγνοεί ότι εκεί ανθούσε επί αιώνες ένας γεμάτος σφρίγος Ελληνισμός και ότι έφτασε κάποια στιγμή που αποτέλεσε αυτόνομο ελληνικό κράτος.

Τουλάχιστον όμως να μην αγνοεί το σημερινό ελληνόπουλο ότι έξω από τα όρια του επαρχιώτικου ελλαδικού κρατισμού, ο Ελληνισμός του Πόντου είχε κατορθώσει επιτεύγματα που σήμερα μόνο θαυμάζουμε οι κατά υπηκοότητα Έλληνες, όντας ανίκανοι να τα πραγματώσουμε. Ανυπερβλήτο επίτευγμα η από θέσεως ισχύος, και για αυτό δημιουργική, συνάντηση του Ποντιακού (και γενικότερα του Μικρασιατικού) Ελληνισμού με τα επιτεύγματα της ευρωπαϊκής Νεωτερικότητας.

Λειτουργήσε στις χαμένες αυτές κοιτίδες του Ελληνισμού η πανάρχαια αφοβία των Ελλήνων να προσλαμβάνουν ο,τιδήποτε και οπούδήποτε χωρίς να υποτάσσονται στο πρόσλημμα. Αφομοίωσαν στις δικές τους ανάγκες και στους δικούς τους στόχους θησαυρίσματα αλλότριων πολιτισμών - δεν αλλοτριώθηκε όμως τότε η ελληνική αυτοσυνείδηση και ετερότητα από τέτοιες προσλήψεις.

Η αλλοτρίωση κυριάρχησε μόνο στο ελλαδικό κράτιδιο, όπου η ελληνικότητα βιώθηκε (και βιώνεται) σαν εξουθενωτική μειονεξία, αφού μία ξιπασμένη διάνοψη πότισε (και ποτίζει) αυτό τον λαό, ως το μεδούλι, με τη βεβαιότητα ότι είναι δεύτερος, καθυστερημένος, υπανάπτυκτος σε σύγκριση με τα «πεφωτισμένα και λελαμπρισμένα της εσπερίας έθνη».

Στον Ποντιακό και Μικρασιατικό Ελληνισμό -τουλάχιστον σε περιοχές από τις οποίες σώζονται τεκμηριωμένες μαρτυρίες- ήταν αδιανόητο στα ελληνικά δημοτικά σχολεία να μην υπάρχουν ειδικοί δάσκαλοι για τη μουσική και τα γαλλικά. Υπήρχαν ακόμη και γαλλόφωνες ελληνικές εφημερίδες, το δε θέατρο της Τραπεζούντας, όπως και αυτό της Σμύρνης, συναγωνιζόταν σε ποιότητα και επίπεδο τα θέατρα των πρωτευουσών της Ευρώπης.

Κι όμως αυτός ο δημιουργικός εξευρωπαϊσμός δεν έφυγε στο παραμικρό την ελληνική πολιτιστική ιδιαιτερότητα, την καύχηση για την ευγένεια και την αρχοντιά της ελληνικής καταγωγής. Σε εξόφθαλμη αντίθεση με τον ελλαδικό Ελληνισμό, όπου, κάθε βήμα εξευρωπαϊσμού σήμαινε κατά κανόνα μίμηση και πιθηκισμό της Εσπερίας, ταπεινωτική αλλοτρίωση και ανίατη μιζέρια μειονεξίας.

Θρηνούμε για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου αλλά δεν υιοθετούμε το ρόλο του θύματος - θα ήταν η εύκολη λύση φυγής από τις ιστορικές προκλήσεις. Κάθε επίσημη σύναξη στη μνήμη του ποντιακού ολοκαυτώματος οφείλει να διαδηλώνει ανυποχώρητη εμμονή στην αυτοσυνείδητη ελληνικότητα που σάρκωσε ο Ποντιακός Ελληνισμός. Ελληνικότητα όχι συναισθηματική, ιδεολογική και ρητορική.

Οχι φτάνια δημαγωγίας και εθνικιστικής καηπλείας. Εμμονή στην ταυτότητα πολιτισμού των Ελλήνων. Δηλαδή, στη διαχρονική ενότητα της ελληνικής γλώσσας. Στην πρωτογενή ελληνική ταυτότητα της πολιτικής ως κοινού αθλήματος σχέσεων κοινωνίας. Στην ελληνική

εμμονή σε μεταφυσικό άξονα νοήματος της ανθρώπινης ύπαρξης και συνύπαρξης, στη βεβαιότητα ότι το κατόρθωμα της δημοκρατίας είναι ανέφικτο χωρίς έμπρακτο σέβας του «αερού» - δεν γίνεται δημοκρατία χωρίς Παρθενώνα και Αγία Σοφία.

Ο Ποντιακός Ελληνισμός μας κατέλειπε μέτρα αρχοντικής, αριστοκρατίας του ήθους - τα ψηλαφούμε τα μέτρα ακόμη και σε μόνη την αυτοκυριαρχημένη ευγένεια των ποντιακών χορών. Τελώντας επίσημα σύναξη στη μνήμη της Γενοκτονίας, αυτή την αρχοντιά θέλουμε να σώζουμε ως εύτολμο πολιτικό αίτημα. Αρκετά πια γευθήκαμε την πίκρα και την ταπείνωση μιας ελλαδικής εξωτερικής πολιτικής που προκλητικά παραθεωρεί την αξιοπρέπεια του ελληνικού ονόματος και τις βιωματικές ιστορικές μας μνήμες.

Βδελυσσόμαστε τους εθνικιστικούς φανατισμούς, τη μισαλλοδοξία, είμαστε έτοιμοι (και μάλιστα με αφέλεστατες συχνά υπερβολές) να συχωρέσουμε τους αυτοργούς της γενοκτονίας, να συνυπάρξουμε με τον γείτονα λαό ειρηνικά. Αλλά είναι ανυπόφορη οδύνη αυτή η ευγένεια του λαϊκού αισθήματος να μεταφράζεται από τις πολιτικές ηγεσίες σε εξωτερική πολιτική αναξιοπρέπεια και ραγιαδισμού.

Δήλωσε μόλις προ ημερών ο πρωθυπουργός της γείτονος χώρας ότι η ανέγερση στην Ελλάδα μνημείου για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου προσκρούει στην ευαισθησία του τουρκικού λαού. Και, για άλλη μία φορά, δεν ακούσαμε από ελληνικά χείλη ούτε μία λέξη νηφάλιας και ευγενικής, αλλά με αξιοπρέπεια και αυτοσεβασμό, απάντησης.

Σε μέρα όπως η σημερινή μνήμη και οδύνης για το φρικιαστικό ολοκαύτωμα, την εξόντωση 353.000 Ελλήνων του Πόντου και τον Ξεριζωμό από την πατρώα γη άλλων 500.000 καταδικασμένων στην εξαθλίωση της προσφυγιάς, το νόημα αυτής εδώ της σύναξης δεν μπορεί να είναι παρά μόνο μία ρεαλιστική πολιτική δέσμευση.

Οτι θα αποδοκιμάζουμε πάντοτε με την ψήφο μας κάθε πολιτική ηγεσία, οποιασδήποτε επίπλαστης ή πραγματικής ιδεολογικής απόχρωσης, που επιδεικτικά παραγνωρίζει την

ευαισθησία του λαού μας για τη Γενοκτονία του ποντιακού και του μικρασιατικού Ελληνισμού.

Δεν είναι νοητό να ανεχόμαστε μία εξωτερική πολιτική που ή χορεύει ζεϊμπέκικο ή κουμπιάρια με την αμετανόητη και θρασύτατη στις απαιτήσεις της ηγεσία ενός λαού που μόνο καυχάται για τα φρικώδη εγκλήματα των πατέρων του. Σχέσεις καλής γειτονίας, ναι, φιλία και συνεργασία όπου είναι εφικτή, επίσης. Αλλά, επιτέλους, στη σοβαρή αυστηρότητα και στα αγέλαστα πρόσωπα των ηγετών της γείτονος απάψουν οι Έλληνες πολιτικοί να αντιπροσφέρουν πληθωρικές εγκαρδιότητες, κακογελάκια και φιλοφροσύνες της ανάγκης του ραγιά να είναι αρεστός στον αφέντη.

Πιθανόν να είναι η Υπερδύναμη που επιτάσσει την άνευ όρων και χωρίς το παραμικρό αντάλλαγμα υπερψήφιση της εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενός ασιατικού λαού εφιαλτικής υπανάπτυξης. Αλλά είναι και αποδεδειγμένο στη διεθνή πρακτική ότι ένα κράτος που μόνο υποτάσσεται στις επιταγές των ισχυρών χωρίς σθένος και ραχοκοκαλιά ιστορικής και πολιτιστικής αυτοσυνειδησίας απωθείται στο περιθώριο των διεθνών σχέσεων, περιφρονημένο από όλους και ανυπόληπτο.

Από τη μία μεριά καθημερινές παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου και της θαλάσσιας ελληνικής επικράτειας, ωμές προκλήσεις στη Θράκη και στις βραχονησίδες του Αιγαίου, αλυσιδωτή συνέχεια των εγκλημάτων εθνικάθαρσης από τον Πόντο στη Μικρασία, και μετά στην Ίμβρο, στην Τένεδο, στην Κωνσταντινούπολη, στη Βόρεια Κύπρο. Και από την άλλη μεριά η ελληνική κοινωνία να ζει, χρόνια τώρα, την απροκάλυπτη ιδεολογική τρομοκρατία που της ασκεί μια συντεχνιακή διάνοση δήθεν «Αριστεράς» και δήθεν «προόδου», στο όνομα ενός εκσυγχρονιστικού τάχα διεθνισμού.

Κατάλοιπο αντανάκλαστικών του κάποτε μαρξιστικού διεθνισμού, ο εκσυγχρονισμός, σήμερα διεθνισμός, χλευάζει σαν σκοταδισμό και αναχρονισμό κάθε αίσθηση πατρίδας, κάθε αναφορά σε παράδοση και πολιτισμό των Ελλήνων. Ερμηνεύει την τουρκική επιθετικότητα σαν περίπου

αυτονόητη αντίδραση στον ελληνικό, όπως λένε, εθνικισμό, στην ψυχοπαθολογική φοβία των Ελλήνων και στο φάντασμα της καχυποψίας μας - τον «εξ Ανατολών κίνδυνο», φάντασμα που το γεννάει, λένε, ο πολεμοκάπηλος εθνοκεντρισμός μας.

Μέσα σε αυτό το κλίμα τρομοκρατίας όσοι τολμούν να ψελλίσουν οδύνη για τον μεθοδικό πνιγμό του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη, τη συνεχιζόμενη δηλαδή εθνικάθαρση, ή για τον συστηματικό αφανισμό των μνημείων ελληνικής συνέχειας στην κατεχόμενη Κύπρο, όσοι προβάλλουν αντίρρηση για την ανεξέλεγκτη δράση και τις ωμές προκλήσεις του τουρκικού προξενείου στην Κομοτηνή ή για την ψηφοθηρική εκμετάλλευση της εκεί μουσουλμανικής μειονότητας από κομματάρχες και πολιτευτές, διασύρονται στα πρωτοσέλιδα των

«προοδευτικών» εφημερίδων σαν «ελληναράδες», εθνοκάπηλοι, ρατσιστές.

Τελώντας αυτή την επίσημη σύναξη στη μνήμη της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου δίνουμε νόημα στην εθμική τελετή μόνον αν θελήσουμε να λειτουργήσει ως εύτολμο πολιτικό αίτημα. Ως απαίτηση να σεβαστεί η επαγγελματική πολιτική τις ευαισθησίες της ελληνικής κοινωνίας. Να πάψουμε να ντρεπόμαστε οι Έλληνες για την άχρωμη, άοσμη και άγευστη από Ιστορία και πολιτικό εξωτερικό μας πολιτική.

Οχι μόνο οι ενέργειες, αλλά και ο λόγος ο πολιτικός να απηχεί τον αυτοσεβασμό και την αξιοπρέπεια των Ελλήνων. Να εργασθεί με σοβαρότητα το Ελληνικό Κοινοβούλιο ώστε να πληθύνει ο αριθμός των χωρών που θα αναγνωρίσουν με επίσημες πράξεις τη Γενοκτονία του

Ποντιακού Ελληνισμού. Να είναι η Γενοκτονία, ο αφανισμός της εξωελλαδικής οικουμενικής ελληνικότητας, άξονας σύνθεσης αλλά και τόλμης της εξωτερικής πολιτικής.

Δύσκολο να αξιολογείς το σημερινό μολύβι σαν χθεσινό χρυσάφι.

Μοναδική μας ελπίδα ο λόγος του Μακρυγιάννη:

«Οτι η τύχη μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Οτι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θεριά πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούν. Τρώνε από μας και μένει και μαγιά».

Γι' αυτή τη μαγιά η αποψινή τελετή μας.

Ομιλία την 19η Μαΐου 2006, την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, στην πλατεία της Αγίας Σοφίας, στη Θεσσαλονίκη

Η 19η Μαΐου έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Μνήμης

για τις εκατοντάδες χιλιάδες
Ελλήνων του Πόντου
ανδρών, γυναικών και παιδιών
που οδηγήθηκαν στον θάνατο
ή στην εξορία 104 χρόνια πριν.

Χιλιάδων ετών Ιστορίας, Πολιτισμού, Ορθοδοξίας, Ελληνισμού

ΑΦΑΝΙΣΤΗΚΑΝ

Εμείς τιμούμε τη Μνήμη τους!

Συμμετέχουμε στον αγώνα του Ποντιακού Ελληνισμού
για δικαίωση και αναγνώριση και καταδικάζουμε τον βάνανσο ξεριζωμό τους.

Πόντος! Άννα Δεληγιάννη-Τσιουλιπά

Ξαγρυπνώ και θυμάμαι τον Πόντο,
Σκιές μαύρες, εικόνες βουβές
Η μνήμη μου τείχος απόρθητο
Ως το θάνατο, θα μένω στο χθες!

Στεφάνια, μνημεία, τιμές
Σκληρός ο διωγμός τι να λες
Παράπονο μόνο κι οργή
Για του Πόντου την ένδοξη γη!

**Οικογένεια
Βασιλείου και Δήμητρας Κακουλίδη**

104
χρόνια πριν

**ο δικός μου παππούς
μαζί με τον δάσκαλο και τον ιερέα
απαγχονίστηκαν γιατί ήταν Έλληνες.**

Τα παιδιά του, ο 10χρονος Ευστάθιος και ο 8χρονος Γιάννης, μεγάλωσαν σε ορφανοτροφείο της Κέρκυρας εκεί που διευθυντής ήταν ο μετέπειτα Πατριάρχης Αθηνών. Εκείνος ρώτησε τον Ευστάθιο, τον πατέρα μου, ποιο είναι το επίθετό του. Δεν ήξερε να πει. Ήξερε όμως το όνομα του πατέρα του που ήταν Γεωργίου. Ο Διευθυντής του ορφανοτροφείου έδωσε στο παιδί το επίθετο Γεωργίου από το όνομα του πατέρα του. Έτσι από Χατζηιωαννίδης γίναμε Γεωργίου. Μέχρι σήμερα πολλοί αναρωτιούνται πώς είναι δυνατόν Πόντιοι να έχουν το όνομα Γεωργίου.

**Χάσαμε πατρίδα, γονείς, αδελφια. Και το όνομά μας.
Η μνήμη τους θα είναι πάντα μαζί μας.**

**Γιώργος Γεωργίου, τα παιδιά και τα εγγόνια
Αστώρια, Νέας Υόρκης**

Μία, δύο, τρεις, είναι οι εθνικές απειλές για την Ελλάδα

Γράφει ο Δημήτρης Ελέας (SLpress)*

Οι τρεις απειλές για την χώρα μας σήμερα είναι: το δημογραφικό, η οικονομική κρίση, και η τουρκική απειλή. Το δημογραφικό, ως η πρώτη απειλή, είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι οι Έλληνες δεν κάνουν πολλά παιδιά. Το φλέγον ζήτημα της υπογεννητικότητας δεν απασχολεί κανέναν πολιτικό σοβαρά. Το επίδομα που δίδεται για κάθε παιδί είναι αστείο και αποτρεπτικό για να δημιουργηθεί μια πολυμελής οικογένεια. Έτσι, η Ελλάδα φθίνει. Τι πρέπει να κάνουμε οι Έλληνες για να μην καθούμε όπως οι Ινκας και οι Μάγια; Είναι απλό, πως μόνο με πολλά παιδιά ανανεώνεται ο πληθυσμός...

Τι μας μένει πλέον; Να δοθούν σοβαρά επιδόματα για κάθε παιδί,

να νομοθετηθούν φορολογικές ελαφρύνσεις, και να ξαναδούμε την εμπιστοσύνη μας προς τους «άλλους» και δη, τους νέους μετανάστες που έρχονται στην Ελλάδα. Ίσως βοη-

θήσει, αν είμαστε αρκετά σοφοί, να αποδεχτούμε τους πολιτισμικά συμβατούς μετανάστες σε εμάς, ώστε να διατηρηθεί και να συνεχιστεί η ελληνικότητα.

Η οικονομική κρίση, ως η δεύτερη απειλή, καλά κρατεί. Μετά την κρίση του 2009-19, ήρθε και η πανδημία Covid-19. Σήμερα έχουν γονατίσει οι πάντες και έχει χαθεί η χαρά της οικονομικής ευρωστίας. Οι Έλληνες σαν να έχουν χάσει το άγγιγμα του Μίδα, που πάντα είχαν. Αυξήθηκε η τιμή του κρέατος κατά 19,9% και του ψωμιού κατά 22,8%, σύμφωνα με την Eurostat κατά τον τελευταίο χρόνο. Οι άνθρωποι παραμιλάνε από την ακρίβεια!

Έτσι, η κρίση συνεχίζεται και πολλοί φεύγουν λαντζερνδες στη Γερμανία ή για να στελεχώσουν ξένα πανεπιστήμια. Είναι γεγονός πως θα παντρευτούν και θα μείνουν εκτός συνόρων, θα είναι οικονομικά ενεργοί, θα γεράσουν και θα πεθάνουν εκεί. Για να χτυπηθεί το αέριο brain drain πρέπει να υποχωρήσει η μεγάλη φτώχεια και να δημιουργηθούν καινούργιες θέσεις εργασίας, που ίσως τότε φέρουν και το πολύποητο brain gain.

Τουρκία, η τρίτη απειλή

Η Τουρκία (=στρατικοποίηση, Ισλάμ, ισχύς) και η τουρκική επεκτατικότητα, ως τρίτη απειλή δεν μπορεί να υποτιμηθεί περαιτέρω από την αθηναϊκή ελίτ, όπως είδαμε και σε προηγούμενο άρθρο. Οι Τούρκοι εποφθαλμιούν το Αιγαίο και τα νησιά του. Ήδη, αλλάζουν ή προοπαθούν να κλέψουν την Ιστορία μας. Έχουν αρχίσει να μιλάνε για αρχαίους Τούρκους. Αρχαίος Τούρκος

βαφτίζεται και ο Ομηρος, όπως είδαμε και σε άλλο διαφορετικό άρθρο, πάλι στο «SLpress». Ταυτόχρονα, ακόμα και αν φύγει ο Ερντογάν από το προσκήνιο και αναλάβουν οι Κεμαλικοί, δεν θα είναι λιγότερο επικίνδυνοι. Είναι αυτοί που εισέβαλαν στην Κύπρο και είναι αυτοί που από το 1995 μιλάνε για casus belli.

Οι Τούρκοι επιδιώκουν την εθνική μας εξαφάνιση, και ο αμερικανοτραφής αρχιπροπαγανδιστής Ιμπραήμ Καλίν, θεωρεί Οθωμανούς τους σημερινούς Έλληνες. Η διπλωματία των σεισμών και, οι ιδέες για συνεκμετάλλευση του Αιγαίου, δείχνουν ότι η χώρα στερείται εθνικής στρατηγικής, όταν η Τουρκία αντίθετα, πιστεύει, αυτό που δήλωσε κάποτε ο Mehmet A. Kanci ότι «αυτός που κυριαρχεί στη Μεσόγειο, κυριαρχεί σε τρεις ηπείρους».

Ο Κολοκοτρώνης και ο Καποδίστριας

Οι απειλές είναι πραγματικές, άσε που δεν υπάρχουν σήμερα στη χώρα -χωρίς να υποτιμούμε φωτεινές εξαιρέσεις σε στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό- άνθρωποι όπως ο Κολοκοτρώνης και ο Καποδίστριας. Σημαντικότεροι ηγέτες, σε σημείο πως δεν θα ξαναγεννήσει Ελληνίδα μάνα τέτοιο γιο, τέτοιος γιος. Και ο Κολοκοτρώνης και ο Καποδίστριας ήταν μεγάλοι γιατί είχαν αρχές και αξίες που εμείς δεν τις έχουμε πλέον. Αυτός είναι ο λόγος που τους αποκαλώ Μέγα Κολοκοτρώνη και Μέγα Καποδίστρια. Είναι η διατύπωση του Παναγιώτη Λίτσα σε ένα video που έφτιαξε για τους Έλληνες και

τις Ελληνίδες που ξεχώρισαν, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα. Και το video κλείνει χαρμόσυνα λέγοντας «είναι η σειρά μας τώρα».

Αυτό είναι το video για όποιον θα ήθελε να το δει: <https://youtu.be/jZXQe43fBw>.

Η σειρά μας για να κάνουμε κάτι, ο καθένας ξεχωριστά ή και όλοι μαζί ενωμένοι για τις τρεις υπαρκτές απειλές που αντιμετωπίζει ο τόπος, αλλά και το ιστορικό έθνος των Ελλήνων. Η «απαθής και ανήμπορη» χώρα που δεν παράγει ούτε πινέζα, πρέπει να πάψει να εθελotuφλεί. Οι εκλογές είναι μία ευκαιρία. Πολιτικοί που δεν κατάφεραν τίποτα για είκοσι και πλέον χρόνια να πάνε σπίτι τους. Να αναδειχθεί ηγεσία που θα μπορέσει να αντιμετωπίσει με ικανότητα τις τρεις αυτές απειλές και συνάμα όλοι μαζί, το συντομότερο, να ξανασυναρτηθούμε πάλι με τις αξίες και τις αρχές του είναν ο Μέγας Κολοκοτρώνης και ο Μέγας Καποδίστριας.

Έτσι, η Ελλάδα να αναγεννηθεί και πολιτισμικά. Επιπροσθέτως, οι Έλληνες έχουν χρέος να σταματήσουν και με το ξίφος αν χρειαστεί τους Τούρκους, που πορεύονται και μέσα στον 21ο αιώνα σαν να είναι οι αρχές του 19ου. Είναι σχεδόν σίγουρο πως στα επόμενα χρόνια, θα δοθεί στους Έλληνες η ευκαιρία να το κάνουν εμπράκτως, ειδάλως η αυλαία θα πέσει για όλους μας.

Dimitris Eleas (Δημήτρης Ελέας) is a New York-based political scientist and contributes to SLpress

Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου 19 Μαΐου Ημέρα Εθνικής Μνήμης

Είναι χρέος και τιμή μας να τιμούμε τους προγόνους μας, τον αδικοχαμένο Ποντιακό Ελληνισμό. Το αίμα και ο ξεριζωμός τους μας συνοδεύουν. Ο πόνος είναι μεγάλος για τον χαμό ενός ολόκληρου γένους.

ΕΛΕΝΗ ΑΛΕΞΙΑΔΟΥ-ΧΑΝΤΖΗ

104 χρόνια πέρασαν
 από τότε που συντελέστηκε μία από
 τις μεγαλύτερες Γενοκτονίες της ανθρωπότητας

Περίπου
353.000 μάρτυρες
 Έλληνες του
 Πόντου αφανίστηκαν
 με τον πιο
 απάνθρωπο τρόπο

Με το βλέμμα πάντα στην πατρώα γη ζητούμε
 την αναγνώριση του αφανισμού των προγόνων μας
 και ελπίζουμε ότι σύντομα θα αναγνωρισθεί ως Γενοκτονία

Για μας η μνήμη τους είναι μέσα στην ψυχή μας

Και θα είναι για πάντα!

Ηλίας και Ελευθερία Τσεκερίδη

Φέτος συμπληρώνονται 104 χρόνια από τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού

Η 19η Μαΐου είναι ημέρα πένθους και μνήμης.
 Τιμή, ευγνωμοσύνη, σεβασμό και δικαίωση
 στους Έλληνες του Πόντου που αφανίστηκαν.

Ενας βαρύς πόνος και βουβός αναστεναγμός
 αναδύεται σήμερα από κάθε ελληνική ψυχή,
 έτσι σαν συναξάρι θύμησης της ανάληπτης
 Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού,
 των προγόνων μας με τους οποίους
 μας συνδέουν δεσμοί αίματος και πνεύματος.

Η Γενοκτονία και ο Ξεριζωμός
 του Ποντιακού Ελληνισμού (1916-1923)
 είναι ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα
 της σύγχρονης Ιστορίας μας.

Η σημερινή ημέρα πρέπει να γίνει
 το ανάκρυσμα της καρδιάς και να εκφρασθεί
 σαν μία δυνατή φωνή και μαρτυρία
 ότι δεν ξεχνούμε και δεν θα ξεχάσουμε ποτέ.

Αποτελεί καθήκον όλων μας να αγωνισθούμε για τη διεθνή
 αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Ας είναι η μνήμη τους αιώνια!

Οικογένεια
 Σάββα Κωνσταντινίδη

Η Μάχη της Κρήτης 82 χρόνια μετά, η ιστορική μνήμη και το ιστορικό χρέος τιμής του σήμερα

Του Κωνσταντίνου Παπαδάκη*

Εχουν περάσει 82 χρόνια από μια από τις σπουδαιότερες στιγμές της σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, τη Μάχη της Κρήτης, μια μάχη που έχει χαραχθεί στη μνήμη των Ελλήνων λόγω της καθολικής αντίστασης του άμαχου πληθυσμού στις δυνάμεις του Άξονα, που πολέμησε ηρωικά στο πλάι των ελληνικών και των συμμαχικών δυνάμεων. Υπήρξε μία μάχη που κατά πολλούς ιστορικούς έπαιξε σημαντικό ρόλο στη μετέπειτα πορεία του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Αποτέλεσε το τρίτο κατά σειρά Επος του πολέμου 1940-41, μετά από εκείνο στα βουνά της Βορείου Ηπείρου (σο: που ήταν η πρώτη νίκη των Συμμάχων κατά των δυνάμεων του Άξονα στη διάρκεια του Β' Π.Π) και την επική μάχη των Οχυρών στη γραμμή Μεταξά.

Ήταν 25η Απριλίου 1941 όταν εκδόθηκε η διαταγή επίθεσης με το συνθηματικό όνομα «Unternehmen Merkur» (σο: Επιχείρηση Ερμής) για την κατάληψη της Κρήτης, ώστε να χρησιμοποιηθεί ως αεροπορική βάση εναντίον της Αιγύπτου στην Ανατολική Μεσόγειο και προκειμένου να εξαλειφθεί η απειλή για τις πετρελαιοπηγές του Πλοεσί της Ρουμανίας. Οι πετρελαιοπηγές αυτές, οι οποίες αποτελούσαν τη σημαντικότερη πηγή καυσίμων για το Γ΄ Ράιχ, αν παρέμενε η Κρήτη στην κατοχή των συμμάχων, θα ήταν εντός του δραστικού βελνεκού των συμμαχικών βομβαρδιστικών.

Οι Γερμανοί υπολόγιζαν ότι η Κρήτη θα είχε καταληφθεί σε 24 έως 48 ώρες με πολύ μικρές απώλειες και εν συνεχεία στα πλαίσια του Σχεδίου Ισαβέλλα οι δυνάμεις των αλεξιπτωτιστών θα χρησιμοποιούνταν για να καταλάβουν τη Μάλτα, το Γιβραλτάρ, την Κύπρο (σο: σε συνδυασμό με άλλες δυνάμεις) αλλά και να ενισχύσουν το φιλογερμανικό πραξικόπημα που είχε εκδηλωθεί στη Βαγδάτη. Η πραγματικότητα όμως τους διέψευσε και η Μάχη της Κρήτης αντί για λίγες ώρες κράτησε 10 μέρες και οι απώλειες για τους Γερμανούς ήταν συντριπτικές με τους νεκρούς να φτάνουν τις 1.990, οι αγνοούμενοι 1.995 και μεγάλο αριθμό τραυματιών. Συνολικά οι απώλειες του επίλεκτου σώματος των Γερμανών αλεξιπτωτιστών (σο: χωρίς να υπολογίζονται οι απώλειες των Ορεινών κυνηγών) ξεπέρασαν τους 8.000 άνδρες ενώ οι απώλειες σε αεροσκάφη ανήλθαν σε 220 τελείως κατεστραμμένα και 150 περίπου με σοβαρές ζημιές, οι οποίες

Ο Κωνσταντίνος Παπαδάκης (BA, MA, PhD) είναι διδάκτωρ Διεθνών Σχέσεων του τμήματος Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης με εξειδίκευση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Το θέμα της διδακτορικής του διατριβής ήταν το ιστορικό των σχέσεων Ελλάδας - Τουρκίας και η προοπτική οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών μέσα από τη συγκριτική ανάλυση των δεδικασμένων των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων έως και σήμερα. Σπούδασε πολιτική επιστήμη σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο ίδιο τμήμα και είναι κάτοχος (με άριστα) του μεταπτυχιακού τίτλου «Δημόσιες και Ευρωπαϊκές πολιτικές». Είναι επίσης απόφοιτος του τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τις διεθνείς σχέσεις και συγκεκριμένα τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, το Διεθνές Δίκαιο και τη σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

τα έθεσαν εκτός μάχης για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ο Αντιπύραρχος Kurt Student, διοικητής του XI Αεροπορικού Σώματος δόλωσε μετά τη μάχη: «Η Κρήτη υπήρξε ο τάφος των Αλεξιπτωτιστών». Πράγματι από τότε και μετά δεν χρησιμοποιήθηκαν ποτέ ανεξάρτητα σε μεγάλη κλίμακα σαν τακτικό σώμα αλλά μόνο σαν επίλεκτο πεζικό.

Σε κάθε περίπτωση και παρά την κατάληψη της Κρήτης, έχοντας εξετάσει ενδελεχώς τα όσα έγιναν και τηρουμένων των αναλογιών και της τρέχουσας γεωπολιτικής κατάστασης, έγινε από ελληνικής πλευράς το καλύτερο δυνατόν. Ενδεχομένως θα μπορούσε να θεωρηθεί όμως σαν γεωστρατηγικό λάθος ότι οι Βρετανοί στρατηγοί αφενός δεν φρόντισαν να οχυρώσουν επαρκώς την Κρήτη. Ένα ακόμα λάθος ήταν το γεγονός ότι ενώ ανέμεναν θαλάσσια απόβαση και ενώ έγινε γνωστό πως επίκειται εν τέλει και αεραπόβαση δεν προέβησαν σε αναδιάταξη των δυνάμεων.

Ο Winston Churchill (Ουίνστον Τσώρτσιλ) έχοντας αντιληφθεί τη σπουδαιότητα της Κρήτης είχε δώσει οδηγίες για ενίσχυσή της οι οποίες όμως δεν υλοποιήθηκαν. Ο λόγος που είχε αναφερθεί στη συνέχεια ήταν η εκτίμηση της βρετανικής στρατιωτικής ηγεσίας πως σε άλλα μέτωπα του πολέμου ήταν πιο επιτακτικές οι ανάγκες κάτι που όμως αμφισβητήθηκε από τους σύγχρονους ιστορικούς. Αν η Κρήτη παρέμενε στα χέρια των συμμάχων θα ανέτρεπε τον ευρύτερο σχεδιασμό των Γερμανών αφού οι πετρελαιοπηγές στο Πλοεσί της Ρουμανίας θα ήταν διαρκώς στόχος των συμμαχικών βομβαρδιστικών και χωρίς καύσιμα θα ήταν νομοτελειακά καταδικασμένη η πολεμική προσπάθεια της Γερμανίας να περιέλθει σε τέλος.

Παρόλα αυτά, η νίκη των Γερμανών στη Μάχη της Κρήτης υπήρξε Πύρρεια. Είναι κοινώς γνωστό πως η Μάχη της Κρήτης, ήταν μια από τις αιτίες που καθυστέρησε την υλοποίηση της Επιχείρησης Μπαρμπαρόσα (σο: Unternehmen Barbarossa), την εισβολή δηλαδή στη Σοβιετική Ένωση, κατά τουλάχιστον 3 εβδομάδες. Τα αποτελέσματα αυτής της καθυστέρησης για τους Γερμανούς υπήρξαν μοιραία καθώς τους πρόλαβε ο βαρύς ρωσικός χειμώνας στα πρόθυρα της Μόσχας.

Επίσης σύμφωνα με τον Winston Churchill: «Με τις δυνάμεις που σπατάλησε εκεί (σο: ο Χίτλερ) θα μπορούσε να κατακτήσει την Κύπρο, τη Συρία, το Ιράκ» ενώ ανάγκασε τον Χίτλερ να μταιώσει το Σχέδιο «Ιζαμπέλλα» που προέβλεπε την κατάληψη του Γιβραλτάρ με αλεξιπτωτιστές και στη συνέχεια την αεραπόβαση των Γερμανών στη Μάλτα και Κύπρο, όπου ήταν οι βάσεις των Βρετανών.

Επίσης σύμφωνα με τον αρχιστράτηγο Μέσος Ανατολής Αρτσιμπαλντ Γουέιβελ: «Οι απώλειες των Γερμανών στην Κρήτη έσωσαν τη γενική κατάσταση στη Μεσόγειο».

Ακόμα, λόγω των τεράστιων απωλειών της Μάχης της Κρήτης, ο Χίτλερ ουσιαστικά απαξίωσε την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα των Μονάδων Αλεξιπτωτιστών με το μην ξαναδώσει ποτέ την έγκρισή του για κάποια ανάλογη επιθετική ενέργεια, μεγάλης κλίμακας, κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Τέλος, οι Γερμανοί λόγω της απρόβλεπτης εξέλιξης της Μάχης της Κρήτης δεν κατόρθωσαν να ενισχύσουν έγκαιρα το φιλογερ-

μανικό πραξικόπημα στη Βαγδάτη, με αποτέλεσμα οι Βρετανοί να καταφέρουν να κυριαρχήσουν στο Ιράκ.

Πέρα όμως από τον επιχειρησιακό αντίκτυπο της Μάχης της Κρήτης, το ιστορικό χρέος επιτάσσει να αναφερθεί πως οι Γερμανοί στα πλαίσια αντιποίνων, μετά και τις βαρύτατες απώλειες που υπέστησαν, ξεκίνησαν τις μαζικές εκτελέσεις εις βάρος του άμαχου πληθυσμού κατόπιν διαταγής του διοικητή των αλεξιπτωτιστών, Kurt Student.

Μια τέτοια μαζική εκτέλεση έγινε στο Κοντομαρί Χανίων όπου οι Γερμανοί ανακοίνωσαν στους άνδρες του χωριού ότι θα τους εκτελέσουν περιμένοντας ότι θα τους παρα-

καλέσουν για την ζωή τους κάτι που δεν έγινε διότι, σε αντίθεση με τους εισβολείς που τους εκτέλεσαν, για τους Έλληνες η ελευθερία και η αξιοπρέπεια ήταν σημαντικότερα από την ίδια τους τη ζωή. Χαρακτηριστικό ήταν το περιφρονητικό βλέμμα των Κρητικών προς τους δήμευτους λίγο πριν την εκτέλεση.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η Ελλάς αντιστάθηκε συνολικά 219 ημέρες (σο: η Παλλία, η υπερδύναμη της εποχής 43) και ήταν η μοναδική χώρα που αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει τους στρατούς τεσσάρων χωρών ταυτόχρονα: Ιταλίας, Γερμανίας, Βουλγαρίας και Αλβανίας. Επίσης, υπήρξε η χώρα με τις με-

γαλύτερες απώλειες από οποιαδήποτε άλλη, με τους νεκρούς να φτάνουν τις 750.000 (κυρίως εξαιτίας του λιμού κατά τη διάρκεια της Κατοχής).

Σήμερα, εν έτει 2023 ο απανταχού Ελληνισμός έχει αντιληφθεί την αξία της εποποιίας της Μάχης της Κρήτης διότι αποτελεί σύμβολο ενότητας και ηρωισμού του ελληνικού λαού και ιδιαιτέρως στην παρούσα, παγκοσμίως ρευστή γεωπολιτική κατάσταση, η ενότητα είναι αδιαμφισβήτητο το σημαντικότερο «όπλο» που πρέπει να διαθέτει κάθε λαός. Αυτό ισχύει ακόμα παραπάνω για τους Έλληνες, έχοντας κατά νου την αναθεωρητική εξωτερική πολιτική του εξ Ανατολών γείτονα, η οποία δυστυχώς δεν αναμένεται να αλλάξει προς το καλύτερο.

Επιπλέον, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως αποτελεί ελάχιστο χρέος όλων μας, να διατηρούμε την ιστορική μνήμη ζωντανή όλων εκείνων που έδωσαν την ζωή τους για να είμαστε εμείς ελεύθεροι και να παραδώσουμε στα παιδιά μας ό,τι παρέδωσαν και σε εμάς οι έβδομοι προγονοί μας, μία Ελλάδα, ισχυρή, ελεύθερη, δημοκρατική και ανεξάρτητη.

ΠΗΓΗ: ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το ιστορικό χρέος της εποποιίας του 1940-41, με επιστέγασμα τη Μάχη της Κρήτης, μας καλεί σε αυτή τη δύσκολη διεθνή συγκυρία να φανούμε αντάξιοι των προγόνων μας. Η Ελλάδα, μια κατεχοχίν ηερνική χώρα που δίδαξε την δημοκρατία και τον πολιτισμό σε όλη την ανθρωπότητα το τελευταίο πράγμα που θα επιθυμούσε είναι μια σύγκρουση με την οποιαδήποτε γείτονα χώρα, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αν δεχθεί επίθεση δεν θα αμυνθεί και μάλιστα επιτυχώς ενάντια σε οποιαδήποτε το επιχειρήσει.

Σε κάθε περίπτωση όμως και αυτό ισχύει για κάθε χώρα, η οποιαδήποτε ένοπλη σύγκρουση μπορεί να έχει μόνο χαμένους, γιατί ακόμα και αυτός που θα είναι νικητής στο πεδίο θα είναι «χαμένος» σε όρους οικονομίας, υποδομών και κυρίως ανεκτίμητων ανθρωπίνων ζωών για αυτό και η χώρα μας, και σωστά, κινείται (σο: όπως έπραττε πάντα άλλωστε) με γνώμονα το Διεθνές Δίκαιο και τις Διεθνείς Συμβάσεις (σο: όπως είναι η σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982).

Όπως έλεγε ο Θουκυδίδης: «ο ισχυρός προχωρεί όσο του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος υποχωρεί όσο του επιβάλλει η αδυναμία του».

Η Ελλάδα, μια εσχώς δημοκρατική και ηερνική χώρα, δεν απειλεί κανέναν αλλά θα υπερασπιστεί ανυποχώρητα τα δίκαια του Ελληνισμού όποτε και όπου χρειαστεί εάν και εφόσον αυτά απειληθούν.

«Τση Κρήτης τ' Αγια Χώματα, όπου κι ανέν τα σκάψεις,
Αίμα παλικαριών θα βρεις, κόκκαλα θα ξεθάψεις...»

Η Μάχη της Κρήτης

Η Μάχη της Κρήτης αποτέλεσε ένα σπουδαίο πολεμικό γεγονός και κράτησε 11 μέρες από τις 20-31 Μαΐου του 1941. Στους Γερμανούς εισβολείς εκτός από τις ελληνικές και συμμαχικές στρατιωτικές δυνάμεις (Βρετανοί, Νεοζηλανδοί, Αυστραλοί) αντιστάθηκαν με ό,τι μέσο διέθεταν οι κάτοικοι της Κρήτης.

Μετά την κατάληψη της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας, επόμενος στόχος του Χίτλερ ήταν η κατάληψη της Κρήτης. Υπερασπιστές της οι ελληνικές δυνάμεις, μεταξύ των οποίων 300 πρωτοετείς Ευέλπιδες, νεοζηλανδικές και αυστραλιανές δυνάμεις και ο κρητικός λαός. Η επιχείρηση για την κατάληψη της Κρήτης πήρε τη συνηθισμένη ονομασία «Ερμής» και αφορούσε στην επίθεση κυρίως από αέρος και στην κατάληψη των αεροδρομίων του Μάλεμε, Ρεθύμνου και Ηρακλείου. Την άμυνα του νησιού ανέλαβε ο συμμαχικός στρατός υπό την ηγεσία του Νεοζηλανδού υποστράτηγου Φράιμπεργκ. Η δύναμη που αντιπάρτασαν οι Γερμανοί αποτελούνταν από επίλεκτες μονάδες αλεξιπτωτιστών (14.000 στον αριθμό) και μια ορεινή μεραρχία πεζικού, οι οποίες υποστηρίζονταν από μεγάλο αριθμό αεροπλάνων και πολεμικών πλοίων. Τους κυριότερους αμυντικούς τομείς αποτελούσαν το Μάλεμε, η Σούδα Χανίων, το Ρεθύμνο και το Ηράκλειο στους οποίους επιτέθηκαν οι γερμανικές ομάδες «Κομίτς», «Αρπς» και «Ωρίων».

Στις 20 Μαΐου άρχισε η γερμανική επίθεση με σφοδρό βομβαρδισμό και ρίψεις αλεξιπτωτιστών στις περιοχές Μάλεμε Χανίων, Ρεθύμνου και Ηρακλείου. Το πρώτο κύμα των Γερμανών εισβολέων αντιμετωπίστηκε με επιτυχία με σημαντικότερες απώλειες. Αυτό που έγινε από την πρώτη στιγμή που φάνηκε ο πρώτος Γερμανός αλεξιπτωτιστής στον κρητικό ουρανό είναι απίστευτο. Οι Κρητικοί χωρίς να υπάρχει κανένα οργανωμένο σχέδιο που να τους συμπεριλαμβάνει στον αμυντικό σχεδιασμό και σχεδόν άοπλοι, αυθόρμητα, όπως έκαναν για αιώνες απέναντι στον οποιοδήποτε κατακτητή, ξεκινούν μια πεισματική άμυνα με αποτέλεσμα από το πρώτο κύμα των 3.000 αλεξιπτωτιστών να μην μπορέσει να φτάσει στον αντικειμενικό στόχο του παρά ελάχιστοι.

Στις 22 Μαΐου σφοδρός βομβαρδισμός της γερμανικής αεροπορίας προκάλεσε σοβαρές φθορές στο Βρετανικό Ναυτικό. Το αεροδρόμιο Μάλεμε καταλήφθηκε από Γερμανούς αλεξιπτωτιστές στις 22 Μαΐου. Από 24 Μαΐου η πρωτοβουλία κινήσεων περιήλθε στους Γερμανούς. Η τύχη της νήσου είχε κριθεί. Παρ' όλα αυτά ο αγώνας, στον οποίο συμμετείχαν

45. *Το πηγαδι με τα πτώματα*
Ένα εκά αίμαφορα Περιβόρια τῶν Ρεθύμνου
ένα πηγαδι ἀπὸ ἐγγύμεις ἀπὸ τὰ πτώματα
τῶν κοπεῶν ἐκκεντρώθη καὶ
ἐγένοντο ἐνὰ γηρῶσι ἀπὸ βασιλευσὶ ἐπιβί-
ωνε τῶν "Κρανίου Τείρον".

ενεργά οι κάτοικοι της νήσου, συνεχίστηκε σκληρός μέχρι τις 29 Μαΐου, οπότε άρχισε η εκκένωση της Κρήτης από τις δυνάμεις των Βρετανικής Κοινοπολιτείας. Μέχρι την 1η Ιουνίου 12.000 άντρες μπόρεσαν να διαπεραιωθούν στη Μέση Ανατολή. Ετσι μετά από

αντίσταση που συνάντησαν ξέσπασε σε ομαδικές εκτελέσεις Κρητικών αμέσως μετά την κατάληψη του νησιού. Στην Κρήτη τα γερμανικά στρατεύματα συνάντησαν για πρώτη φορά μια συγκλονιστική λαϊκή αντίσταση, αυτή την αντίσταση που θα συναντούσαν έκτοτε μπροστά τους σε αρκετές από τις ευρωπαϊκές χώρες που θα καταλάμβαναν.

Η αντίσταση των Κρητικών ήταν ο προάγγελος της ελληνικής εθνικής αντίστασης. Η σημασία της Μάχης της Κρήτης ήταν πολύ μεγάλη καθώς εξαιτίας της οι Γερμανοί μα-

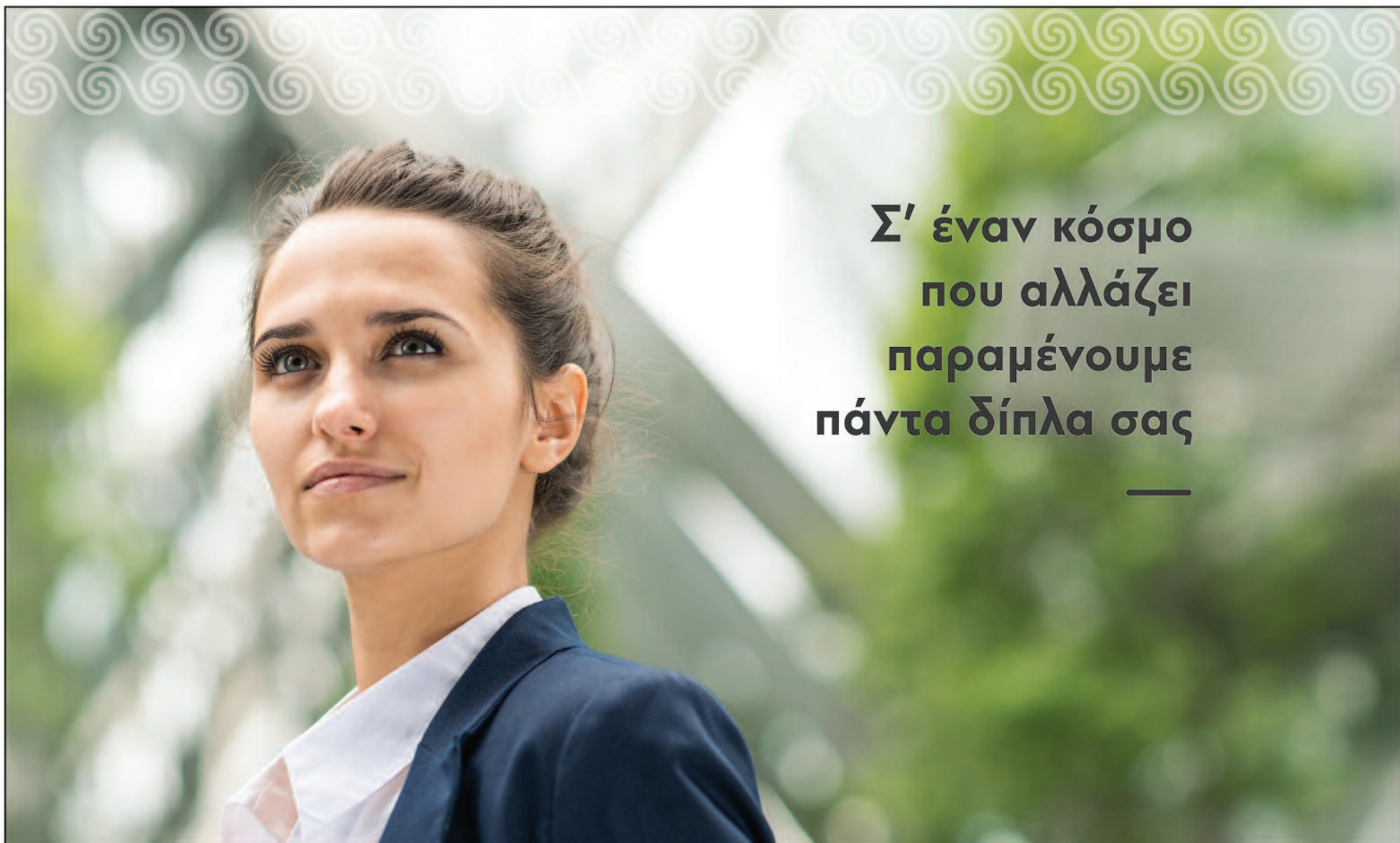
αγώνα δέκα ημερών έληξε η Μάχη της Κρήτης με επικράτηση των Γερμανών, παρά τη γενναϊότητα με την οποία πολέμησαν οι ελληνοβρετανικές δυνάμεις και την πείσμονα αντίσταση του κρητικού λαού του οποίου το θάρρος, η τόλμη και το πνεύμα αυτοθυσίας υπήρξαν ανυπέρβλητα και προκάλεσαν τον θαυμασμό τόσο των Ελλήνων όσο και των όλων των συμμάχων.

Η εκδικητική μανία των Γερμανών για την

ταίωσαν τα σχέδια για αντίστοιχη κατάληψη της Κύπρου και της Μέσης Ανατολής, αλλά καθυστέρησαν και την εφαρμογή των σχεδίων για την κατάληψη της Σοβιετικής Ένωσης. Οι μεγάλες απώλειες του επίλεκτου σώματος των αλεξιπτωτιστών έπεισαν το γερμανικό επιτελείο ότι δεν έπρεπε να το ξαναχρησιμοποιήσουν σε άλλη μεγάλη επιχείρηση.

Πηγή: Ένωση Κρητών Κορυδαλού, Νίκαιας, Ρέντη.

**Σ' έναν κόσμο
που αλλάζει
παραμένουμε
πάντα δίπλα σας**

Στην Παγκρήτια Τράπεζα χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης μαζί σας, προσφέροντας σύγχρονα προϊόντα και ολοκληρωμένες τραπεζικές λύσεις για κάθε σας ανάγκη.

Γιατί προτεραιότητά μας είναι να είμαστε πάντα ένας πολύτιμος και αξιόπιστος συνεργάτης για εσάς.

PANCRETA BANK

Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Καρυδίου Αποκορώνου

Το Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου Καρυδίου είναι το μοναδικό μοναστήρι της όμορφης επαρχίας Αποκορώνου του νομού Χανίων. Το Καρύδι σήμερα είναι μια μεγάλη αγροτική έκταση, ανατολικά του Βάμου και βόρεια των Βρυσών. Από το σημείο αυτό περνούσε ο αρχαίος δρόμος, που ένωνε μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα, την περιοχή του νομού Χανίων με την υπόλοιπη Κρήτη. Σήμερα, το Μετόχι του Αγίου Γεωργίου, που ανήκε στη Μονή της Αγίας Τριάδας των Τζαγκαρόλων, είναι ένα εντυπωσιακό για το μέγεθος και την αρχιτεκτονική του μορφή συγκρότημα. Η καλοκτισμένη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο μέσο του, παρέμεινε ενεργή κατά το πέρασμα του χρόνου.

Το 1970, χαρακτηρίστηκε από το υπουργείο Πολιτισμού ως «Ιστορικό, διατηρητέο μνημείο». Οι πρώτες πληροφορίες για την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου αναφέρονται από τον ιερέα Γεωργιά Κλαδά στην εκκλησιαστική απογραφή των Χανίων, που έγινε με τη φροντίδα των βενετικών αρχών το 1637. Ενώ, για το χωριό Καρύδι, αναφέρονται στην έκθεση του ρέκτορα των Χανίων Marcantonio Bernardo στα 1536, ως Caridi San Zorzi. Το χωριό βρισκόταν στη θέση του μεταγενέστερου μετοχιού του Αγίου Γεωργίου, όπως φαίνεται από τα ερείπια κτισμάτων της βενετοκρατίας, ή της πρώιμης τουρκοκρατίας, που σώζονται είτε ενσωματωμένα στο μοναστηριακό συγκρότημα, είτε σε μικρή απόσταση βόρεια από αυτό. Το Μετόχι περιλαμβάνει μια βενετσιάνικη έπαυλη με ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά στοιχεία του 17ου αιώνα, τα θεμέλια του αρχικού ναού και το νεκροταφείο στο εσωτερικό και το εξωτερικό του, το συνεχόμενο της έπαυλης ελαιτριβείο και μερικά μονόροφα κτίρια.

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας οι κάτοικοι του χωριού εκτός από τον ιερέα, κάποια εποχή εξισλαμίστηκαν, όπως συνέβαινε τότε σε μεγάλη έκταση στην Κρήτη από φόβο, ή για λόγους προστασίας της ιδιοκτησίας. Οι αρνησθήρησκοι κάτοικοι πιέζονταν από τις τύψεις της συνειδήσεως και πίεζαν τον ιερέα να τους παραδώσει το ναό για να τον μετατρέψουν σε τζαμί. Το 1782 για να μπορέσει ο ιερέας να εξασφαλιστεί από την πίεση των πρώην ενοριτών του, υποχρεώθηκε να εγγραφεί σε «ορτά» γενιτσάρων, δανειζόμενος χρήματα από τους γενιτσάρους. Επειδή αδυνατούσε να ξεπληρώσει το δάνειο και για να μην παραδώσει την εκκλησία, υποχρεώθηκε να προσφύγει στη μεγάλη Μονή της Αγίας Τριάδας και να ζητήσει την εξόφληση του χρέους με αντάλλαγμα την παραχώρηση της εκκλησίας και της περιουσίας του. Η Μονή της Αγίας Τριάδας και η περιουσία της προστατεύονταν από την οθωμανική νομοθεσία.

Ετσι μέσα σε λίγα χρόνια δημιουργήθηκε ένα πολύ μεγάλο μετόχι με κύρια δραστηριότητα την καλλιέργεια της ελιάς. Το Μετόχι του Αγίου Γεωργίου είχε πάντα ως οικονομό έναν από τους ιερομονάχους της.

Γύρω στα 1860 ο προηγούμενος της Αγίας Τριάδας και κατοπινός επίσκοπος Κισιάμου και Σελίνου Γεράσιμος Στρατηγάκης, φροντίζει για την οικοδόμηση του σημερινού μεγάλου κτιριακού συγκροτήματος, θέλοντας να μετατρέψει το μετόχι σε ανεξάρτητο μοναστήρι. Κτίζεται ο νέος ναός του Αγίου Γεωργίου στο κέντρο του μετοχιού. Τα παλαιότερα κτίσματα συμπληρώθηκαν με νεώτερα, σε μια τρίπλευρη διάταξη γύρω από τον ναό, αποκτώντας το συγκρότημα μοναστηριακή μορφή. Οι εργασίες επέκτασής του περιελάμβαναν ενσωμάτωση παλιών κτισμάτων και ανέγερση νέων σε διάταξη πτερύγων. Ιδιαίτερα εντυπωσιακό είναι το μεγάλο ελαιτριβείο, του οποίου ο τεράστιος χώρος διαιρείται από δεκατρία τόξα, για να είναι δυνατή η στέγασή του. Κτίζεται επίσης μια ομάδα μικρών κεραμόστεγων κτισμάτων, βόρεια και δυτικά του Μετοχιού, για να στεγάσουν το εργατικό προσωπικό, που ασχολούνταν με τον ελαιόκαρπο.

Κατά το πέρασμα των χρόνων πολλές παραδόσεις υπήρξαν για όσους με οποιανδήποτε τρόπο «πειράζαν» τον Άγιο.

Ετσι διαμορφώθηκε ένα ιδιαίτερος σημαντικό αρχιτεκτονικό σύνολο, χαρακτηριστικό της τοπικής λαϊκής αρχιτεκτονικής με άμεσες καταβολές στην παράδοση της όψιμης Βενετοκρατίας.

Η ισχυρή κατασκευή μνημειακής λίθινης κλίμακας ανόδου στο δώμα υποδηλώνει την πρόθεση κατασκευής μεγαλοπρεπούς ηγουμενείου. Ανατολικά του ελαιτριβείου κτίστηκαν δυο αποθήκες λαδιού και ενσωματώθηκε παλαιό διώροφο κτίσμα με πολεμίστρες, ενώ βόρεια ενσωματώθηκαν τρεις

παλαιοί ισόγειοι χώροι. Το καθολικό του Μετοχίου κτίστηκε στα ίδια χρόνια στον αρχιτεκτονικό τύπο του μονόχωρου καμαροσκέπαστου με οξυκόρυφη καμάρα, σύμφωνα με την επικρατούσα στην περιοχή από τα χρόνια της Βενετοκρατίας παράδοση όπως και η μορφή του θυρώματος και οι γωνιαίοι πεσσοί από λαξευτό πωρόλιθο.

Ως προς τη δυτική πτέρυγα, ήταν αρχικά μια σειρά από επιμήκη κτίσματα, τα οποία κατέληξαν με μια καμπή προς τα ανατολικά. Τα κτίσματα αρχικά ήταν σκεπασμένα με επίπεδο δώμα, το οποίο αντικαταστάθηκε από μονόριχτη στέγη με γαλλικά κεραμίδια στα τέλη του 19ου αιώνα. Η αρχική ορθογώνια είσοδος ήταν βορειότερα της σημερινής και οδηγούσε σε ένα ορθογώνιο χώρο, που επικοινωνούσε με την αυλή μέσω ενός μεγάλου τοξωτού ανοίγματος, που κλείστηκε μεταγενέστερα με τοιχοποιία. Με την κατασκευή του νέου ναού, κατεδαφίστηκε ένα μέρος της πτέρυγας απέναντι από την κεντρική είσοδο και ενσωματώθηκε η νέα είσοδος με τοξωτό, επιμελημένο θύρωμα και ένα θολοσκέπαστο διαβατικό, που οδηγεί στην αυλή. Ο τύπος αυτός της εισόδου στην αυλή έχει τις αρχές του στα χρόνια της όψιμης Βενετοκρατίας και απαντάται στις περισσότερες από τις μονές της Κρήτης.

Στόχος της Μονής είναι να διατηρήσει το πνεύμα και την αύρα του πολιτισμού, να διασώσει από την περιοχή ό,τι υπάρχει από την

χριστιανική ζωή και πολιτισμό της περιοχής, με σεβασμό να διακονήσει κοινωνικά και πνευματικά τους κατοίκους της περιοχής, να αναδείξει, όσο της επιτρέπεται και στα μέτρα του δυνατού, παραδοσιακά ήθη και έθιμα του τόπου, εκκλησιαστικά και μη, να περισώσει και διαφυλάξει θησαυρούς, λατρευτικά αντικείμενα και κειμήλια του τόπου, την διαφύλαξη κάθε είδους πολιτιστικής κληρονομιάς, να αποκαταστήσει στην

αρχική τους μορφή και όψη και τα υπόλοιπα, ερειπωμένα, σήμερα κτιριακά συγκροτήματα, και να διακονήσει πνευματικά τον τόπο και την εκκλησία για την Δόξα του Χριστού.

Στην Κρήτη, λοιπόν, το ευλογημένο νησί και την πολυδοξασμένη γωνιά του Αποκόρωνα, με τις τόσες μνήμες και τις τόσες πνευματικές εστίες, αν βρεθείς στην ιστορική Μονή του Αγίου Γεωργίου

στο Καρύδι, και αφήσεις ελεύθερο τον εαυτό σου, θα αισθανθείς αλλιώςτικα σαν να πίνεις διψασμένος αγιασμό.

Γιατί στ' αγνάντεμά σου

Θα καταλάβεις πως εκεί, πριν επτακόσια χρόνια και πλέον, οι απλοί της αγάπης άνθρωποι έχτισαν αυτό το Μοναστήρι.

Θα νοιώσεις πρωτόγνωρα, γιατί κάθε πέτρα, κάθε κελί, κάθε κτίσμα και κάθε γωνιά κάτι έχουν να σου πουν και να σου μνηύσουν και θα καθαρίσεις την ψυχή και το σώμα σου, γιατί βεβαιώνεται ότι ο τόπος όχι μόνο ιερός και άγιος είναι, αλλά και εργαστήριο αγάπης και ευαγγελικής αρετής.

Και στην παραμονή σου εδώ, θα βιώσεις την εμπειρία της δοκιμασίας πνεύματος, σώματος και ψυχής, γιατί το Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου εξακολουθεί να εμπνέει και να διδάσκει, να στηρίζει και να καθοδηγεί και να αποτελεί το «καμίνι» των Αγίων του Θεού και το πλουσιοπάροχο και ανεξάντλητο «ταμείο της «χάριτος» γιατί όσοι έζησαν εδώ δεν υπήρξαν θεατές αλλά κοινωνοί της αγάπης και δεν αναπαύονταν στην σκιά της απόγνωσης αλλά στο λιοπύρι της καλοσύνης και της αρετής των Αγίων.

*Επιμέλεια: Αρχιμανδρίτης
π. Γερασίμης Χλιαράς*

Στην Κρήτη, λοιπόν, το ευλογημένο νησί και την πολυδοξασμένη γωνιά του Αποκόρωνα, με τις τόσες μνήμες και τις τόσες πνευματικές εστίες, αν βρεθείς στην ιστορική Μονή του Αγίου Γεωργίου στο Καρύδι, και αφήσεις ελεύθερο τον εαυτό σου, θα αισθανθείς αλλιώςτικα σαν να πίνεις διψασμένος αγιασμό

ΒΕΡΓΟΣ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΕΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ & ΠΑΛΑΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Συλλέκτες και φιλότεχνοι από όλο τον Κόσμο δίνουν ραντεβού στη μεγάλη «Δημοπρασία Νεοελληνικής Ζωγραφικής & Γλυπτικής 19ου & 20ού αιώνα»

Με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας, 200+ δημοπρασίες και πάνω από 70.000 έργα τέχνης και άλλα αντικείμενα να έχουν δημοπρατηθεί σε αυτό το διάστημα, δεν είναι τυχαίο που στην Ελλάδα όταν μιλάει κάποιος για «δημοπρασία ελληνικής τέχνης» έρχεται στο νου ο οίκος δημοπρασιών ΒΕΡΓΟΣ. Ο μεγαλύτερος και μακροβιότερος οίκος δημοπρασιών της χώρας, επιλέγει σπάνια έργα νεοελληνικής τέχνης, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις δημοπρασίες που δικαίως συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον όχι μόνο των συλλεκτών αλλά και μορφωτικών ιδρυμάτων, βιβλιοθηκών και άλλων πολιτιστικών φορέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Μία ακόμη τέτοια μεγάλη σε περιεχόμενο και καλλιτεχνική αξία δημοπρασία, είναι αυτή που διοργανώνεται την Πέμπτη, 1η Ιουνίου στο Ζάππειο με τίτλο «Δημοπρασία Νεοελληνικής Ζωγραφικής & Γλυπτικής 19ου & 20ού αιώνα». Με το Διαδίκτυο να έχει απλουστεύσει την διαδικασία συμμετοχής, όσοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν έργα τέχνης και γλυπτά με δυνατές υπογραφές, δεν έχουν παρά να εγγραφούν στην ιστοσελίδα του οίκου για να παρακολουθήσουν και να συμμετάσχουν ζωντανά στη δημοπρασία, βιώνοντας την συγκίνηση και τον δυναμισμό της διαδικασίας που με μαεστρία ενορχηστρώνει ο Ανδρέας Βέργος, Managing Director του οίκου.

Εργα από τους θεμελιωτές της ελληνικής ζωγραφικής όπως των Φώτη Κόντογλου, Θεόφιλου, Κωνσταντίνου Παρθένη, Γκίκα (Χατζηκυριάκος), Σπύρου Βασιλείου, Γεώργιου Ιακωβίδη, Θεόδωρου Ράλλη, Γιάννη Σπυρόπουλου, Σπύρου Παπαλουκά, Γιάννη Μόραλη, Γιάννη Τσαρούχη, Παναγιώτη Τέστο, Γιάννη Γαϊτή, Διαμαντή Διαμαντόπουλου, Αλέκου Φασιανού, Παύλου Σάμιου, Γιάννη Κόττη, Δημήτρη Μυταρά, πλαισιώνονται από έργα δημιουργών που έχουν αφήσει το στίγμα τους στη σύγχρονη ελληνική τέχνη και έχουν αναγνωρισμένη πορεία στο εξωτερικό, όπως: Chryssa, Mario Prassinos, Takis, Pavlos, Τζων Χριστοφόρου και άλλοι.

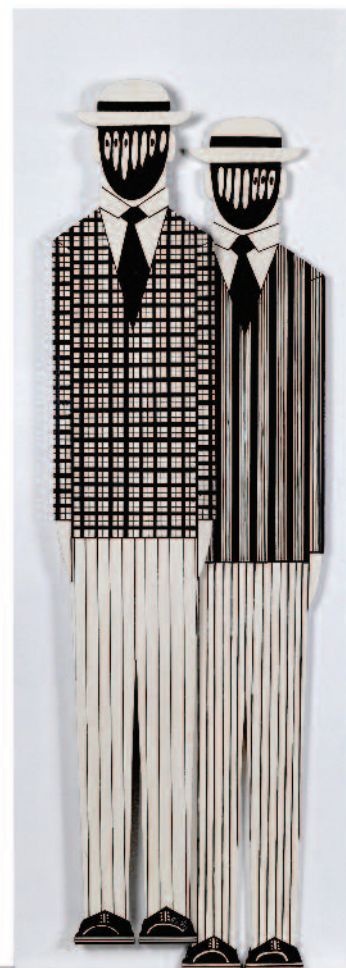
Με βασική επιδίωξη να φέρει ακόμη περισσότερο κόσμο σε άμεση επαφή με την ελληνική τέχνη, η VERGOS Auctions είναι ο πρώτος οίκος που καθιέρωσε εκθέσεις των έργων που δημοπρατούνται, με ελεύθερη είσοδο για το κοινό. Κατά τη διάρκεια αυτών των εκθέσεων, οι επισκέπτες έχουν την μοναδική ευκαιρία να θαυμάσουν από κοντά έργα καταξιωμένων Ελλήνων δημιουργών, τα οποία σπανίως συμπεριλαμβάνονται σε εκθέσεις αφού κατά κύριο λόγο, αποτελούν μέρος ιδιωτικών συλλογών. Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια ο οίκος διοργανώνει ομαδικές ξεναγήσεις σε μαθητές και σπουδαστές κατά τη διάρκεια των οποίων όχι μόνο παρέχονται πληροφορίες για τα έργα τέχνης, την τεκμηρίωσή τους, την διαδικασία αξιολόγησής τους, καθώς και την διαδικασία της δημοπρασίας.

Αξίζει όσοι βρεθείτε στην Αθήνα μεταξύ 29-31 Μαΐου να βάλετε στην ατζέντα σας μία επίσκεψη στο Ζάππειο όπου και θα πραγματοποιηθεί η έκθεση της VERGOS Auctions για να θαυμάσετε τα αριστουργηματικά έργα της δημοπρασίας. Εκεί θα βρísκεται και η έμπειρη ομάδα του οίκου για να παρέχει επιπλέον πληροφορίες για τα έργα και για τη δημοπρασία, που αποτελεί πλέον το σταθερό εικαστικό ραντεβού των συλλεκτών και των φίλων της Νεοελληνικής Τέχνης από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.vergosauctions.com.

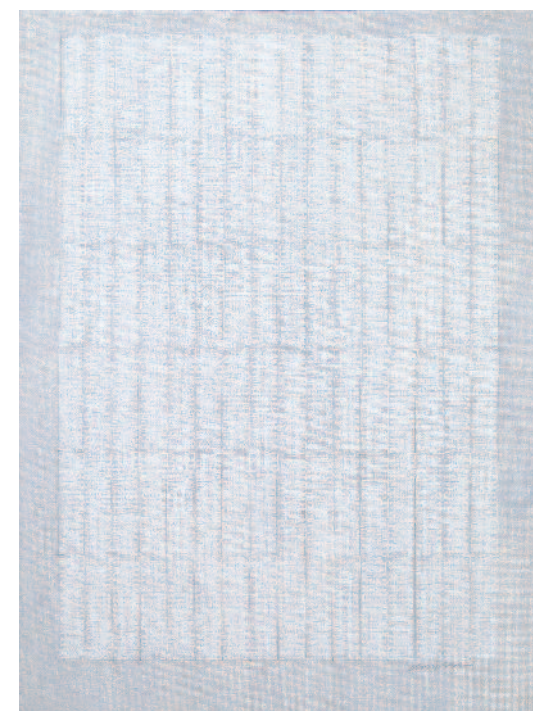

Pavlos (1930-2019),
Δύο λάστιχα, χαρτί αφίσας και plexiglass

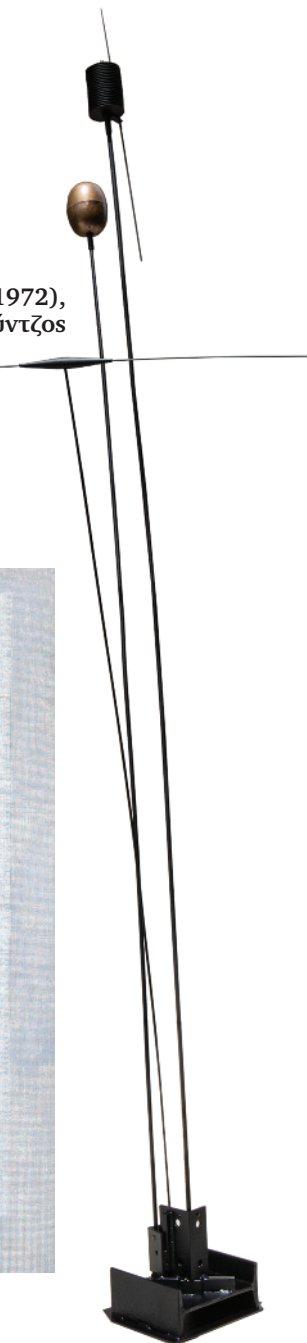

Γιάννης Γαϊτής (1923-1984),
Δύο ανδρικές φιγούρες, ζωγραφισμένο σε ξύλο

Takis (1925-2019), Σινιάλο (1972),
σίδηρος, αλουμίνιο και μπρούτζος

Chryssa (1933-2013),
Newspaper, λάδι σε μουσαμά

Η κουλτούρα της αγένειας

Της Χαριτίνας Καρακωστάκη*

Οταν συναντιούνται τυχαία 2 άγνωστοι στον δρόμο, έλεγε ο Ερβιν Γκόφμαν (Αμερικανός κοινωνιολόγος των πθών της καθημερινής ζωής), αυτό που ακούγεται συχνότερα να βγαίνει από το στόμα τους είναι «καλημέρα» και «συγγνώμη».

Και προσέθετε: Αυτά τα «καλημέρα» και τα «συγγνώμη» πρέπει να τα λάβουμε σοβαρά υπόψη και να τα μελετήσουμε, αν θέλουμε να κατανοήσουμε πώς λειτουργεί μια κοινωνία.

Εάν ο Γκόφμαν μπορούσε να κάνει μια βόλτα σε ένα ελληνικό αστικό κέντρο τού σήμερα, ας πούμε στην πρωτεύουσα, θα παρατηρούσε ότι όταν συναντιούνται δύο άγνωστοι μπορούν να ακουστούν πολλά διαφορετικά πράγματα, εκ των οποίων σπανιότερα «καλημέρα» και «συγγνώμη».

Ο εισαγωγικός χαιρετισμός συχνά απουσιάζει ή στην καλύτερη περίπτωση αντικαθίσταται από ένα, μάλλον επιθετικό, «να σας πω!».

Η έκφραση δε του αιτήματος που πυροδοτεί την επικοινωνία είναι συχνά αδιαμεσολάβητη: «Θέλω αυτό» ή «Έχετε το τάδε;» ή «Το τσιγάρο σας έρχεται κατευθείαν πάνω μου!». Η απουσία της λεκτικής ευγένειας συνοδεύεται συχνά και από εκφράσεις αγένειας πέραν της φυσικής γλώσσας: η παντελής αδυναμία συγκρότησης

ουράς σε ένα ταμείο και οι συνακόλουθοι αναστεναγμοί δυσαρέσκειας που βγαίνουν από το παρατοποθετημένο μπουλούκι των ανθρώπων, το σολιψιστικό μπλοκάρισμα του διαδρόμου ή της πόρτας στο βαγόνι του μετρό, η ευκολία με την οποία κάποιος «δεν σε βλέπει» και σε προοπερνά κλέβοντας τη σειρά σου, χωρίς να αντιλαμβάνεται καν το «δυνατό άγγιγμα» που προκύπτει από το «ασυναίσθητο» σκούνημα ή ποδοπάτημα, δεν είναι παρά μερικές από αυτές.

Η αγένεια δεν είναι προφανώς ελληνικό πρόνομο. Σε όλες τις πόλεις, όπου η επικοινωνία δεν γίνεται με όρους γνωριμίας όπως συμβαίνει στις πιο μικρές κοινότητες, οι άνθρωποι συχνά απογοητεύονται από τη συμπεριφορά τρίτων απέναντί τους. Το ενδιαφέρον όμως της ελληνικής αγένειας στις τυχαίες δημόσιες συναντήσεις μεταξύ αγνώστων είναι ότι αυτή δεν γίνεται ποτέ αντιληπτή ως μεμονωμένη παρέκκλιση από έναν κανόνα αστικής ευγένειας παρά θεωρείται κανονικότητα. Αντίθετα, μέσα σε ένα καθεστώς απόλυτης αστικής διαστροφής, οι τύποι ευγένειας είναι εκείνοι που θεωρούνται παρέκκλιση και γίνονται συχνά αντικείμενο γελοιοποίησης, σχολιασμού και (καλοπρωαίρετης;) πλάκας.

Η κουλτούρα της αγένειας διαμορφώνει ασφαλώς και τους όρους δημοσιότητας των δημοσίων προσώπων. Φωνές, τσιρίδες, υποτιμητικός πληθυντικός και μάγκικος ενικός

κυριαρχούν στη ζωντανή και τηλεοπτική πολιτική αντιπαράθεση. «Ακούς τι σου λέω, ρε; Ακούς τι σου λέω;», «Αυτό που σου λέω, εγώ!» ακούγονται να βγαίνουν από το στόμα μελιτζανοκόκκινων προσώπων έτοιμων να εκραγούν. Περιγραφικά επίθετα εν είδει κατηγορητηρίου (Καραγκιόζης, μαφιόζοι, λαμόγια, ρουφιάνοι) και ηθικολογίζοντες αφορισμοί («σα δεν ντρέπεστε!», «καλά, εντάξει, μπαρμπούσαλα») και πού και πού κανένα αναστοχαστικό συγγνώμη («Μα είστε εντελώς πλθίσιος, συγγνώμη κιόλας») δίνουν και παίρνουν προτού τα διακόψει ρυθμικά η τέλεια μονοτονία της επανάληψης: «Με αφήνετε να μιλήσω; Με αφήνετε να μιλήσω; Με γιατί δε με αφήνετε να μιλήσω;».

Η ελληνική κουλτούρα της αγένειας δεν είναι καθαυτή κακή, όπως αντίστοιχα μια άλλη εθνική κουλτούρα ευγένειας δεν είναι καθαυτή καλή. Πράγματι η χρήση κάποιων λέξεων όπως «καλημέρα», «συγγνώμη», «ορίστε», «παρακαλώ», «ευχαριστώ», καθώς και η χρήση του πληθυντικού αριθμού δεν εξασφαλίζουν από μόνες τους την καλή συμβίωση των κατοίκων των πόλεων, ούτε επαρκούν για να εξαλείψουν τη βία – βίαιες συμπεριφορές εκδηλώνονται κάλλιστα και σε συνθήκες απόλυτης ευγένειας.

Επιτελούν όμως, όπου χρησιμοποιούνται, μια σειρά από πολύπλοκες κοινωνικές λειτουργίες τις οποίες δεν πρέπει να παραβλέ-

ψουμε: οργανώνουν τις τυχαίες αλλά αναπόφευκτες συναντήσεις μεταξύ αγνώστων, φτιάχνουν μικρές καθημερινές τελετουργίες, αισθητικοποιούν την επικοινωνία κρύβοντας την πραγματική αδιαφορία που μπορεί να νιώθει ο ένας για τον άλλον, επιτρέπουν την έκφραση μέχρι και των πιο παράδοξων αιτημάτων διαλύοντας και ξαναφτιάχνοντας στιγμιαίες σχέσεις εξάρτησης. Κυρίως, όμως, υφαίνουν το πλαίσιο μιας κουλτούρας που υπολογίζει τον Άλλον, επιτρέπει την κριτική, αλλά επιζητεί τη συναίνεση.

Οχι, η κουλτούρα της αγένειας δεν είναι καθαυτή κακή. Ευνοεί όμως τις εκρήξεις, τις φορμαλιστικές αντιπαραθέσεις και τις ανταγωνιστικές επιδείξεις υπέρμετρων εγώ. Αντίθετα, η αναγνώριση του Άλλου και η προσοχή στις ανάγκες του, που αυτόματα προκύπτουν από τη μηχανική χρήση ξερών τύπων ευγένειας, καθρεφτίζουν μία προδιάθεση συναίνεσης, απαραίτητη για την αστική συμβίωση. Ευγένειες και αγένειες, ήρθε η ώρα όλες αυτές τις λέξεις, τις στάσεις, τις συμπεριφορές, να τις πάρουμε στα σοβαρά.

* Η Χαριτίνα Καρακωστάκη είναι πολιτική επιστήμων, υποψήφια διδάκτωρ Κοινωνιολογίας στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Paris)

Κώστας Καρυωτάκης

Είμαστε κάτι διάχυτες αισθήσεις

Του Γιώργου Παπασωτηρίου*

Πολλοί παρουσίασαν τον Καρυωτάκη θλιμμένο, μελαγχολικό, καταθλιπτικό, ενώ άλλοι λένε ότι γλεντούσε και χαίρονταν τη ζωή με κάθε τρόπο.

Ο Βασίλης Ρώτας έγραψε μια αρνητική κριτική όταν κυκλοφόρησε το «Ελεγεία και Σάτιρες», κατηγορώντας τον για τον πεσιμισμό του και ο Καρυωτάκης του απάντησε αν σ' αλήθεια πίστευε ότι η εποχή ταίριαζε περισσότερο στη δική του αισιοδοξία ή στο δικό του πεσιμισμό. Είχε λόγους να μελαγχολεί σε μια περίοδο που η Ελλάδα πήγαινε από δικτατορία σε δικτατορία, και οι άνθρωποι βίωναν τα δεινά του μεγαλοϊδεατισμού και του πολέμου...

Ήταν ευαίσθητος, άνθρωπος με κοινωνική συνείδηση. Υπήρξε συνδικαλιστής, εκλέχτηκε γενικός γραμματέας της Ένωσης Δημοσίων Υπαλλήλων Αθηνών, δεν συνδιαλέχτηκε με την κεντρική εξουσία, γι' αυτό και μετατέθηκε στην Πάτρα, στην Αρτα και τέλος στην Πρέβεζα, όπου αυτοκτόνησε το 1928. Ανέπτυξε μια έμμεση σχέση με την Αριστερά, επηρεάστηκε από τον Πέτρο Πικρό, αλλά η προσωπικότητά του ήταν τέτοια που δεν του επέτρεπε να ενταχθεί σε ένα κόμμα παρότι υποστήριζε πάντα προοδευτικές απόψεις και ήταν πολύ ευαίσθητος απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα. Δεν έχει βρεθεί τι τον οδήγησε τελικά στην αυτοκτονία. Οι διώξεις και οι μεταθέσεις, η απογοήτευση, η σύφιλη από την οποία έπασχε;

Το γεγονός ότι έπασχε από σύφιλη το γνώριζε ήδη από το 1922 και ήξερε ότι θα κατέληγε σε ψυχιατρείο όπως ο Βιζυηνός και άλλοι. Λίγο μετά, εξάλλου, δημοσίευσε το ποίημα «Ωχρά Σπειροχαίτη», κίνηση αδιανόητη για δημόσιο υπάλληλο της εποχής, να παραδεχθεί δημοσίως ότι πάσχει από αφροδίσιο νόσημα. Πριν μετατεθεί στην Πρέβεζα πρέπει να είδε έναν ειδικευμένο γιατρό στο Παρίσι, ο οποίος του μίλησε για επιδείνωση. Αυτό, σε συνδυασμό με τις αλλεπάλληλες άδικες μεταθέσεις και τις πολιτικές διώξεις, βάρυναν αναμφίβολα την ψυχολογική του κατάσταση.

Υπήρξε σημαντικός ποιητής και πεζογράφος, ίσως η σημαντικότερη λογοτεχνική φωνή, που ανέδειξε η γενιά του '20 και από τους πρώτους, που εισήγαγαν στοιχεία του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση. Η πρώτη ποιητική συλλογή του «Ο Πόνος των Ανθρώπων και των Πραγμάτων», δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο του 1919 και δεν έλαβε ιδιαίτερα θετικές κριτικές. Τον ίδιο χρόνο εξέδωσε το σατιρικό περιοδικό «Η Γάμπα», η κυκλοφορία του οποίου όμως απαγορεύτηκε έπειτα από έξι τεύχη κυκλοφορίας. Η δεύτερη συλλογή του, υπό τον τίτλο «Νπ-

πενθή», εκδόθηκε το 1921. Τον Δεκέμβριο του 1927 εκδόθηκε η τελευταία ποιητική συλλογή του, με τίτλο «Ελεγεία και Σάτιρες».

Τον Φεβρουάριο του 1928 αποσιπάστηκε στην Πάτρα και λίγο αργότερα στην Πρέβεζα. Η αλληλογραφία του με συγγενείς του την περίοδο αυτή δείχνει την απόγνωση του ποιητή για την επαρχιακή ζωή και τη μικρότητα της τοπικής κοινωνίας. Χαρακτηριστικό δείγμα της άποψής του για τους δημόσιους υπάλληλους είναι το παρακάτω:

*Οι υπάλληλοι όλοι λιώνουν και τελειώνουν
σαν στίλβες δύο-δύο μες στα γραφεία.
(Ηλεκτρολόγοι θα 'ναι η Πολιτεία
κι ο Θάνατος που τους ανανεώνουν).*

*Κάθονται στις καρέκλες, μουτζουρώνουν
αθώα λευκά χαρτιά χωρίς αιτία.
«Συν τη παρούση αλληλογραφία
έχομεν την τιμήν» διαβεβαιώνουν.*

*Και μοναχά η τιμή τους απομένει,
όταν ανηφορίζουνε τους δρόμους,
το βράδυ στις οχτώ, σαν κουρνιασμένοι.*

*Παίρνουν κάστανα σκέφτονται τους νόμους,
σκέπτονται το συνάλλαγμα τους ώμους
σπκώνοντας οι υπάλληλοι, οι καμμένοι.*

Στις 20 Ιουλίου πήγε στο Μονολίθι και αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει, προσπαθώντας μάταια να πνιγεί. Την επόμενη μέρα (21 Ιουλίου) αγόρασε ένα περιστρόφο κι επισκέφτηκε ένα καφενείο της Πρέβεζας. Αφού πέρασε λίγες ώρες μόνος του καπνίζοντας, πήγε σε μια παρακείμενη παραλία, τον Άγιο Σπυρίδωνα και έθεσε τέλος στη ζωή του κάτω από έναν ευκάλυπτο. Λίγο πριν είχε γράψει το ποίημα «Πρέβεζα»:

*Θάνατος είναι οι κάργιες που χτυπιούνται
στους μαύρους τοίχους και στα κεραμίδια,
θάνατος οι γυναίκες που αγαπιούνται
καθώς να καθαρίζανε κρεμμύδια.*

*Θάνατος οι λεροί κι ασήμαντοι δρόμοι,
με τα λαμπρά μεγάλα ονόματά τους,
ο ελαιώνας γύρω η θάλασσα κι ακόμη
ο ήλιος θάνατος μες στους θανάτους.*

*Θάνατος ο αστυνόμος που διπλώνει
για να ζυγίσει μια «ελλοπή» μερίδα,
θάνατος τα ζουμπούλια στο μπαλκόνι
κι ο δάσκαλος με την εφημερίδα.*

*Βάσις, Φρουρά, Εξηκονταρχία Πρεβέζης.
Την Κυριακή θ' ακούσουμε την μπάντα.
Επήρα ένα βιβλιάριο τραπέζης,*

πρώτη κατάθεσης δραχμαί τριάντα.

*Περπατώντας αργά στην προκυμαία,
«υπάρχω;» λες, κι ύστερα: «δεν υπάρχει!»
Φτάνει το πλοίο. Υψωμένη σημαία.
Ίσως έρχεται ο κύριος Νομάρχης.*

*Αν τουλάχιστον, μέσα στους ανθρώπους
αυτούς, ένας επέβαινε από αηδία...
Σιωπηλοί, θλιμμένοι, με σεμνούς τρόπους,
θα διασκεδάσαμε όλοι στην κηδεία.*

Στην τσέπη του η Αστυνομία βρήκε ένα σημείωμα, που εξηγούσε τους λόγους της αυτοκτονίας του:

«Είναι καιρός να φανερώσω την τραγωδία μου. Το μεγαλύτερό μου ελάττωμα στάθηκε η ακαλίνωτη περιέργειά μου, η νοσηρή φαντασία και η προσπάθειά μου να πληροφορηθώ για όλες τις συγκινήσεις, χωρίς τις περισσότερες να μπορώ να τις αισθανθώ. Τη खुδαία, όμως, πράξη που μου αποδίδεται τη μισώ. Εζήτησα μόνο την ιδεατή ατμόσφαιρά της, την έσοχατη πικρία. Ούτε είμαι ο κατάλληλος άνθρωπος για το επάγγελμα εκείνο. Ολόκληρο το παρελθόν μου πείθει γι' αυτό. Κάθε πραγματικότητάς μου ήταν αποκρουστική. Είχα τον ήλιο του κινδύνου. Και τον κίνδυνο που ήρθε τον δέχομαι με πρόθυμη καρδιά. Πληρώνω για όσους, καθώς εγώ, δεν έβλεπαν κανένα ιδανικό στη ζωή τους, έμειναν πάντα έρμια των δισταγμών τους ή εθεώρησαν την ύπαρξή τους παιχνίδι χωρίς ουσία. Τους βλέπω να έρχονται ολοένα περισσότεροι μαζί με τους αιώνες. Σ' αυτούς απευθύνομαι. Αφού εδοκίμασα όλες τις χαρές!!! είμαι έτοιμος για έναν αιμωτικό θάνατο. Λυπούμαι τους δυστυχημένους γονείς μου, λυπούμαι τα αδέρφια μου. Αλλά φεύγω με το μέτωπο ψηλά. Ημουν άρρωστος. Σας παρακαλώ να τηλεγραφήσετε, για να προδιαθέσω την οικογένειά μου, στον θείο μου Δημοσθένη Καρυωτάκη, οδός Μονής Προδρόμου, πάροδος Αριστοτέλους, Αθήνας.

[Υ.Γ.] Και για ν' αλλάξουμε τόνο. Συμβουλευώ όσους ξέρουν κολύμπι να μην επιχειρήσουν ποτέ να αυτοκτονήσουν διά θαλάσσης. Ολη νύχτα απόψε, επί δέκα ώρες, εδερνώμουν με τα κύματα. Ήπα άφθονο νερό, αλλά κάθε τόσο, χωρίς να καταλάβω πώς, το στόμα μου ανέβαινε στην επιφάνεια. Ορισμένως, κάποτε, όταν μου δοθεί η ευκαιρία, θα γράψω τις εντυπώσεις ενός πνιγμένου».

Ο Καρυωτάκης ήταν άνθρωπος θλιμμένος. Απολάμβανε ωστόσο τη ζωή, παρ' όλη τη σκιάζε η αρρώστια και η επίγνωση των συνεπειών της. Σ' αυτήν οφείλονταν οι μεταπτώσεις της καθημερινής του διάθεσης και οι πράξεις και συμπεριφορές που ερμηνεύονταν ως ιδιορρυθ-

μίες. Η σύφιλη ήταν τότε αντίστοιχη με το AIDS. Η τραγωδία την οποία αναφέρει στο σημείωμά του ήταν η σύφιλη. Η «χυδαία πράξη», που αποδίδεται στον Καρυωτάκη και το επάγγελμα που την προϋποθέτει θα μπορούσε να είναι η μαστροπεία καθώς είναι γνωστό ότι ο Καρυωτάκης σύχναζε σε «καφέ σαντάν» και σε οίκους ανοχής. Λέγεται ότι αγάπησε μια πόρνη και σχεδίαζε να ζήσει μαζί της. Δεν είναι λοιπόν δύσκολο να σκηνοθετήσουν μια κατηγορία περί μαστροπείας. Λέγεται ότι τα στοιχεία που εξαφανίστηκαν είχαν σχέση με την ασθένειά του. Το μπαούλο με το προσωπικό αρχείο του Καρυωτάκη που εξαφανίστηκε, ο δημοσιοϋπαλληλικός του φάκελος που βρέθηκε λειψός και όλα αυτά δείχνουν ότι επιχειρείται μια συγκάλυψη στοιχείων.

Οι συνθήκες της αυτοκτονίας του και κυρίως η αφορμή που τον οδήγησε σε αυτή την πράξη θα παραμείνουν πάντα ένα μυστήριο.

Για όλους μας αυτό που μένει είναι η ποίησή του που δεν έχασε τη διαχρονικότητά της μέχρι σήμερα και έμεινε κτήμα es aεί. Στίχοι σαν τους παρακάτω δεν θα σταματήσουν να μας συγκινούν με την αμείλικτη αλήθεια τους:

*Είμαστε κάτι ξεχαρβαλωμένες
κιθάρες. Ο άνεμος, όταν περνάει,
στίχους, ήχους παράφωνους ξυπνάει
στις χορδές που κρέμονται σαν καδένες.*

*Είμαστε κάτι απίστευτες αντένες.
Υψώνονται σα δάκτυλα στα κήπ,
στην κορυφή τους τ' άπειρη αντηχήει,
μα γρήγορα θα πέσουνε οπασμένες.*

*Είμαστε κάτι διάχυτες αισθήσεις,
χωρίς ελπίδα να συγκεντρωθούμε.
Στα νεύρα μας μπερδεύεται όλη η φύσις.*

*Στο σώμα, στην ενθύμηση πονούμε.
Μας διώχνουνε τα πράγματα, κι η ποίηση
είναι το καταφύγιο που φθονούμε.*

Βιογραφικό: Ο Γιώργος Χ. Παπασωτηρίου γεννήθηκε στους Κωστακίους Αρτας. Σπούδασε στην Αθήνα και στο Παρίσι Συγκριτική Πολιτική και Επικοινωνία. Εργάστηκε στο ραδιόφωνο (Γ' Πρόγραμμα, Διάυλος 10). Υπήρξε διευθυντής στα περιοδικά «Χάος», «Account», «Ταξιδεύοντας», και αρχισυντάκτης στο «Ithaca» του ΕΚΕΒΙ. Εργάστηκε στις εφημερίδες «Εξουσία», «Ελευθεροτυπία-Βιβλιοθήκη», «Καθημερινή» και διατέλεσε διευθυντής της εφημερίδας «Η Βραδυνή». Έγραψε τα βιβλία: «Κάπου να δω το πρόσωπό μου», «Homo Americanus» και «Το ματωμένο θέρος του 1882». Διαχειρίζεται και γράφει στον ιστότοπο «ARTInews.gr»

Αλέξανδρος Πανταζής (1867-1936)

Ο θρύλος του αμερικανικού θεάματος

Του Φώντα Λάδη

Μπορεί στην Αμερική να αναγνωρίζεται από τους ιστορικούς ως μια από τις σημαντικότερες προσωπικότητες στο χώρο του θεάματος στις αρχές του 20ού αιώνα, στην Ελλάδα όμως, ήταν εντελώς άγνωστος. Η θυελλώδης ζωή και το τεράστιο έργο του έγινε γνωστό μετά την κυκλοφορία το 2020 του βιβλίου των Φώντα Λάδη και Νίκου Θεοδοσίου «Οι Έλληνες στο Χόλιγουντ - την εποχή του βωβού κινηματογράφου» από την εταιρεία «Μνήμες». Αναφερόμαστε στον θρύλο του αμερικανικού θεάματος, τον Αλέξανδρο Πανταζή.

Η πρώτη γνωριμία του ελληνικού κοινού με τον Αλέξανδρο Πανταζή είχε γίνει με το βιβλίο του Ν. Θεοδοσίου «Ο Μετανάστης Κινηματογράφος» που κυκλοφόρησε το 2003. Στο νέο όμως βιβλίο των δυο συγγραφέων, προϊόν πολυχρόνης έρευνας, αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο η μεγάλη και πολύμορφη διάσταση του έργου του καθώς τοποθετείται στο πλαίσιο της συνολικής ενασχόλησης των Ελλήνων μεταναστών στην Αμερική με τη βιομηχανία του κινηματογράφου. Κι αυτή ήταν πολύ μεγάλη. Είτε ως ηθοποιοί, τεχνικοί, αιθουσάρχες, διανομείς ταινιών ή και παραγωγοί, συνέβαλαν καθοριστικά στην ανάπτυξη της νέας τέχνης που έμελλε να γίνει κυρίαρχη τα επόμενα χρόνια.

Η περίπτωση όμως του Α. Πανταζή είναι ξεχωριστή και χρειάζεται να σταθούμε περισσότερο.

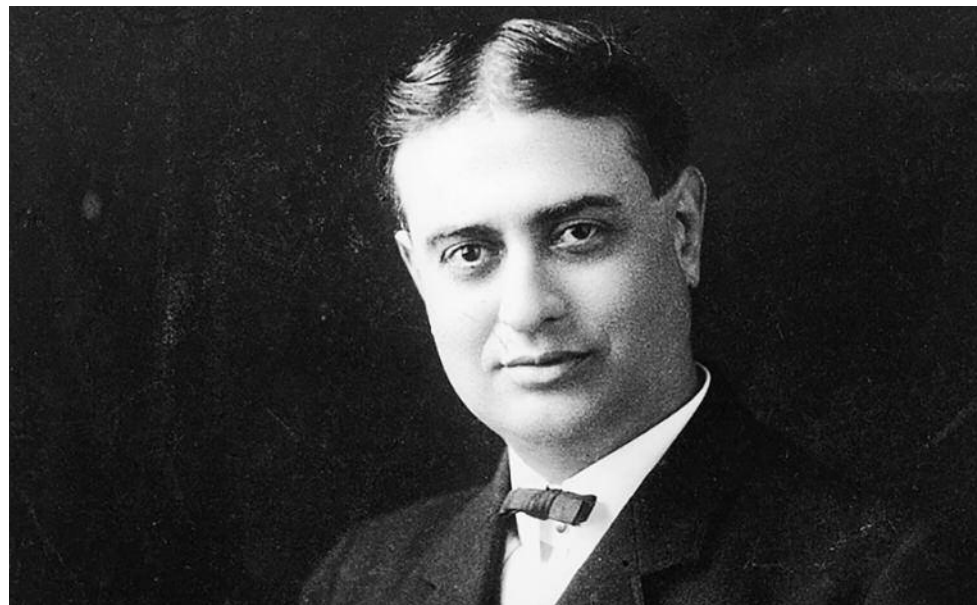
Από την Ανδρο στην Αμερική

Από την Ανδρο όπου γεννήθηκε το 1867, κι απ' όπου έφυγε παιδί ακόμα, μπαρκάροντας ναύτης σε ένα πλοίο, μέχρι να φτάσει, πέντε χρόνια αργότερα, στην Αμερική, κινδύνεψε δυο τουλάχιστον φορές να πεθάνει. Όμως ούτε η δουλειά που εξασφάλισε στο Σικάγο, ούτε οι αγώνες μποξ ικανοποίησαν το πάθος του για δράση. Το 1897 τα άφησε όλα και πήγε για χρυσάφι στην Αλάσκα.

Χρυσάφι δεν βρήκε. Μια θυελλώδης όμως ερωτική σχέση με την διάσημη χορεύτρια της περιοχής, την «Ωραία του Ύικον», Kate Rockwell, θα τον φέρει στον κόσμο του θεάματος. Το πρώτο του θέατρο, εκεί στο γύρισμα του αιώνα, το ανοίγει στο Dawson του Καναδά, την άτυπη πρωτεύουσα των χρυσοθήρων. Ενα βωντβίλ, με νούμερα θεάτρου, χορευτικά και κινηματογράφο.

Από το 1902, που μετακινείται στο Σιάτλ, αρχίζει ουσιαστικά η μεγάλη του πορεία στο χώρο του θεάματος, που θα τον οδηγήσει στην καρδιά του Χόλιγουντ. Στο Σιάτλ, το 1904, χτίζει και το πρώτο του θέατρο με φαρδιά πλατιά στην προμετωπίδα το όνομά του: Pantages Vaudeville. Θα ακολουθήσουν δεκάδες άλλα.

Το βωντβίλ ήταν ένα θέαμα ήδη διαδομένο

πλατιά. Όλοι όμως αναγνωρίζουν, ότι η ιδιοφυΐα του Πανταζή του έδωσε νέα πνοή. Το ανέβασε σε ύψη που κανένας άλλος δεν έκανε. Κι αυτό τον οδήγησε στην επιτυχία και η δημιουργία ενός ολόκληρου δικτύου. Ήδη από το 1910 θεωρούνταν ένας από τους σημαντικότερους ιμπρεσάριους στη Βόρεια Αμερική. «Δεν υπάρχει Δίκτυο στις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά ούτε στον κόσμο του μεγέθους του Πανταζή, ιδιοκτησία ενός μόνο ανθρώπου», γράφει η εφημερίδα του Σιάτλ, «Argus».

Η υπογραφή του Πανταζή ήταν η εγγύηση για ένα θέαμα ποιοτικό και φτηνό. Ο ίδιος επέλεγε τα θεάματα που παρουσίαζε στα θεάτρά του. Αγνοούσε συστηματικά τις φήμες και αναζητούσε νέα ταλέντα. Ταξίδευε συνεχώς, ειδικά όταν επέκτεινε το δίκτυο των αιθουσών του από τη Δυτική στην Ανατολική Ακτή, αναζητώντας τα. Ήταν στραμμένος πάντα σε ένα λαϊκό κοινό, εφαρμόζοντας σταθερά μια πολιτική χαμηλού εισιτηρίου.

Μοναχικό λύκο τον ονόμασε ο Τύπος γιατί διαχειρίζονταν το τεράστιο δίκτυο των θεάτρων του εντελώς μόνος του. Δεν είχε συμβούλους. Το γραφείο του ήταν το ίδιο το μυαλό του κι ένα τριμμένο σημειωματάριο στην τσέπη του σακακιού του. Λέγανε ότι μιλούσε καμιά δεκαριά γλώσσες, αλλά καμιά καλά και σε καμιά από αυτές δεν ήξερε να γράφει. Δεν συνεταιριόταν με κανέναν. Κέρδισε όλες τις μάχες με τους ανταγωνιστές του. Ποτέ δεν συναλλάχτηκε με ανθρώπους της εξουσίας.

Τα θεάτρα που έχτισε ήταν πραγματικά παλάτια. Και σε όλα έβαζε την ταυτότητά του. Ζητούσε να έχουν πολλά κλασικά υφολογικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα κι αυτό έκανε τον αρχιτέκτονα του να τα ονομάσει «Pantages ελληνικά». Το 1926 ήταν ιδιοκτήτης τριάντα

θεάτρων και είχε τη διαχείριση άλλων σαράντα δυο.

Προσπαθούσε να δίνει ευκαιρίες σε νέους καλλιτέχνες, υπογράφοντας δελεαστικά συμβόλαια μαζί τους. Ήταν από τους πρώτους που ενεθάρρυναν τον Γουόλτ Ντίσνεϊ. Ο Σκωτσέζος αρχιτέκτονας Marcus Priteca, όταν του ανέθεσε ο Πανταζής να σχεδιάσει τα πολυτελή θεάτρά του, ήταν μόλις 21 ετών!

Τα γεράκια των στούντιο του Χόλυγουντ αποφάσισαν τελικά να επιτεθούν στον «μοναχικό λύκο» το 1928. Μόλις είχε εμφανιστεί ο ομιλνός κινηματογράφος, που άλλαξε όλα τα δεδομένα στην κινηματογραφική βιομηχανία. Τα μεγάλα στούντιο αποδόθηκαν σε ένα αμείλικτο ανταγωνισμό για την κυριαρχία στην αγορά, προχωρώντας στην εξαγορά όλων των ανεξάρτητων θεάτρων. Εκείνη τη στιγμή ο Πανταζής άρχισε να χτίζει το μεγαλύτερο και πολυτελέστερο θέατρό του στην καρδιά του Χόλιγουντ. Ήταν μια πρόκληση. Απαίτησαν να τους πουλήσει όλο το δίκτυό του. Ο Πανταζής αρνήθηκε.

Η επίθεση που δέχτηκε ήταν λυσοσαμένη. Επικεφαλής ήταν ο Joseph P Kennedy πατέρας του μετέπειτα Προέδρου των ΗΠΑ. Κατάφερε να συκοφαντίσουν τον Πανταζή, ότι αποπειράθηκε να βιάσει μια νεαρή χορεύτρια. Φυλακίστηκε και σύρθηκε σε έναν σκληρό και εξαντλητικό δικαστικό αγώνα. Η συκοφαντία συνοδεύτηκε από μια ανελέητη επίθεση από τη μεριά του Τύπου, και ειδικά αυτού που έλεγχε ο μεγιστάνας William Hearst, την μορφή του οποίου απέδωσε αριστοτεχνικά ο Ορσον Ουέλς στον περίφημο «Πολίτη Κέιν». Ο Πανταζής εξαντλήθηκε οικονομικά και σωματικά. Κινδύνεψε άλλη μια φορά να πεθάνει. Στο τέλος αποδείχτηκε η αθωότητά του αλλά είχε

υποχρεωθεί να πουλήσει όλα του τα θέατρα.

Μαχητής μέχρι τέλος, παρά τη συντριβή, δεν εγκαταλείπει τον αγώνα. Αμέσως μετά την αθώωσή του, ξεκινά την προσπάθεια για την ανάκτηση των θεάτρων του. Σχεδιάζει να χτίσει ένα δίκτυο με αρχικά 100 θέατρα και στη συνέχεια 300. Αλλά δεν μένει εκεί. Σκοπεύει να μπει δυναμικά στην παραγωγή ταινιών. Είκοσι από αυτές θα γυριστούν στην Ευρώπη. Αλλά δεν προλαβαίνει. Η καρδιά του τον προδίδει το Φλεβάρη του 1936.

Σήμερα, μόνο λίγα θέατρα από αυτά που έχτισε ο Πανταζής παραμένουν όρθια. Όσα όμως σώθηκαν αποτελούν κόσμημα για την πόλη που τα φιλοξενεί. Συντηρούν τη μνήμη του και αποτελούν αδιάψευστους μάρτυρες της εποποιίας των πρωτοπόρων Ελλήνων μεταναστών στην Αμερική, που έφτασαν, την περίοδο του μεσοπολέμου, να ελέγχουν 1400 αίθουσες σε σύνολο δεκατεσσάρων χιλιάδων.

Μια ταινία για τον Πανταζή

Η Αστική μη Κερδοσκοπική εταιρεία «Μνήμες» προγραμματίζει τη δημιουργία ενός ντοκιμαντέρ, διάρκειας μιας ώρας, για τη ζωή του Αλέξανδρου Πανταζή, που το όνομά του είναι ταυτόσημο στην Αμερική, ακόμα και σήμερα, με το μεγάλο λαϊκό θέαμα. Και είναι κρίμα να μην υπάρχει μια ταινία γι' αυτόν.

Το ντοκιμαντέρ, με γενική επιμέλεια του Φώντα Λάδη, θα είναι βασισμένο σε όλα τα στοιχεία που υπάρχουν σκόρπια στις ΗΠΑ και στον Καναδά -στον Τύπο, στις βιβλιοθήκες και σε άλλα, δημόσια και ιδιωτικά αρχεία. Θα βασιστεί επίσης σε πρωτογενή έρευνα, τόσο στην Ανδρο όσο και στις ΗΠΑ και τον Καναδά, όπου θα γίνουν τα αντίστοιχα γυρίσματα. Θα περιέχει, τέλος, μαρτυρίες Αμερικανών μελετητών και καλλιτεχνών, αλλά και ορισμένων συγγενών του Πανταζή, που ασχολούνται με τη βιομηχανία του θεάματος.

Για την παραγωγή ενός ντοκιμαντέρ αντάξιου του μεγάλου έργου του Αλέξανδρου Πανταζή απαιτείται η ύπαρξη οικονομικών πόρων που ελπίζουμε να συγκεντρωθούν σύντομα από ευγενικές χορηγίες για να γίνει ευρύτερα γνωστό το σημαντικό αυτό πρόσωπο της ελληνικής Διασποράς.

Σημείωση: Το βιβλίο «Οι Έλληνες στο Χόλιγουντ - την εποχή του βωβού κινηματογράφου» κυκλοφορεί σε ελληνική αλλά και αγγλική έκδοση.

Στοιχεία επικοινωνίας:
Εταιρεία «Μνήμες»
210 52 20 895 και 697 19 21 648
mnimes@otenet.gr
www.mnimes.com
fondasladis@yahoo.gr
www.fondasladis.com

Τζον «Μπαντ» Κάρντος

Περισσότερα από ένας απλός καουμπόη

Του Steve Frangos

Το έργο του Τζον "Μπαντ" Κάρντος (John 'Bud' Cardos) κατά τη διάρκεια μιας ολόκληρης ζωής δεν μπορεί να αποδοθεί με ακρίβεια ή πλήρως σε έναν μονολεκτικό τίτλο. Ο Κάρντος άσκησε με τόση επιτυχία και συνέπεια μια σειρά από διαφορετικές δουλειές ξανά και ξανά κατά τη διάρκεια των 75 και πλέον χρόνων του ως πολυοχιδής διασκεδαστής, ώστε είναι απλώς εκ των πραγμάτων λανθασμένο να περιοριστεί η περιγραφή της ζωής του σε μια μόνο επαγγελματική δραστηριότητα. Χωρίς υπερβολή, ο Κάρντος εργάστηκε ως καουμπόη, μουσικός, χειριστής ζώων, κασκαντέρ, κλόουν ροντέο, εργάτης σε οικοδομές, ηθοποιός ταινιών, επικεφαλής του τμήματος μεταφορών μιας ταινίας, μάνατζερ παραγωγής, παραγωγός, επιχειρηματίας διεθνών εισαγωγών/εξαγωγών, αμαξάς, μέλος διαφόρων συντεχνιών, ευπροσάρμοστο μέλος της κάμερας και του ηλεκτρολογικού τμήματος, σκηνοθέτης δεύτερης μονάδας ή/και βοηθός σκηνοθέτη, καλλιτεχνικός διευθυντής, συντονιστής ειδικών εφέ, καλλιτέχνης του γουέστερν, πολύ αξιόλογος σκηνοθέτης ταινιών ή/και - όπως συχνά βλέπουμε να αναφέρεται, σήμερα, εν τέλει - ως ένας "πολύπλευρος και υποτιμημένος Άνθρωπος της Αναγέννησης του Β-movie".

Ο Τζον Κάρντος γεννήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1929 στο Σεντ Λούις του Μισούρι και μετακόμισε με την οικογένειά του στην Καλιφόρνια όταν ήταν τεσσάρων ετών. Σχεδόν σε κάθε άρθρο εφημερίδας, αφιέρωμα σε περιοδικό, κεφάλαιο σε βιβλίο και πιο πρόσφατα σε μελέτη σε βιβλίο αναφέρεται πάντα ότι η οικογένειά του είχε ρίζες στη βιομηχανία του θεάματος. Ένας ξάδελφός του, ο Σπύρος Κάρντος, εργαζόταν στην Twentieth Century Fox - αν και ελάχιστα άλλα πράγματα αναφέρονται ποτέ γι' αυτόν. Τη δεκαετία του 1940, ο θείος του από την πλευρά του πατέρα του ήταν διευθυντής του κινεζικού θεάτρου Graumann's Chinese theater, ενώ ο πατέρας του διαχειριζόταν το Egyptian Theatre, ένα τετράγωνο πιο κάτω στη λεωφόρο του Χόλιγουντ. Αναφέρεται επίσης τακτικά ότι και οι τρεις αδελφοί Σκούρα (Skouras) ήταν τακτικοί επισκέπτες στο σπίτι των Κάρντος.

Κατά συνέπεια, δεν αποτελεί έκπληξη να ακούσει κανείς ότι το 1933, σε ηλικία πέντε ετών ο Κάρντος άρχισε να εργάζεται για πρώτη φορά στην MGM και ότι από τα επτά του χρόνια ήταν ένας κανονικός παιδικός ηθοποιός στις κωμωδίες του Hal Roach, Our Gang (Valley News, Van Nuys, CA 7 Ιουλίου 1977). Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, ο Κάρντος μεγάλωσε πολύ για να παίζει σε τέτοιες παραγωγές. Περίπου εκείνη την περίοδο ο πατέρας του Κάρντος άνοιξε ένα από τα πιο διάσημα εστιατόρια του Λος Άντζελες,

το Cardos Club Café.

Στο κεφάλαιο σχετικά με τη ζωή του Κάρντος στο βιβλίο Wild Beyond Belief: Interviews with Exploitation Filmmakers of the 1960s and 1970s του Μπράιαν Ολμπράιτ (Brian Albright) διαβάζουμε: «Άρχισα να ιππεύω ροντέο όταν ήμουν δεκαέξι ή δεκαεπτά... Ζούσα στο Μπιγκ Μπέαρ Λέικ. Ο πατέρας μου αγόρασε ένα σπίτι το 1941 και πήγαινα εκεί τα καλοκαίρια και έμενα. Δούλεψα σε διάφορους στάβλους εκεί πάνω, έτσι άρχισα να δουλεύω σε ταινίες του Ρόι Ρότζερς (Roy Rodgers) και του Τζιν Οτρί (Gene Autry), γιατί τις γύριζαν εκεί πάνω. Μας νοίκιαζαν άλογα και δούλευα ως φροντιστής (McFarland and Co. (NC) 1973: 31)». Σύμφωνα με τον Κάρντος, κάποια στιγμή γύρω στο 1944, άρχισε να εργάζεται για πρώτη φορά ως κλόουν του ροντέο. Αλλά λίγο καιρό αφότου άρχισε η καριέρα του ως καουμπόη, κλόουν ροντέο, φροντιστής ζώων και κασκαντέρ, αυτή σταμάτησε απροσδόκητα.

«Περίπου από το 1946 έως το 1952, ο Κάρντος υπηρέτησε στο στρατό των Ηνωμένων Πολιτειών. Μετά την αποδέσμευση από την ενεργό υπηρεσία ο Κάρντος εργάστηκε σερβίροντας παιδάκια στο εστιατόριο του πατέρα του. Παρ' όλα αυτά, δεν πέρασε πολύς καιρός μέχρι ο νεαρός Κάρντος να επιστρέψει στο

Μπιγκ Μπέαρ Λέικ και να εργαστεί και πάλι ως φροντιστής αλόγων και στα τοπικά ροντέο. Ήταν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 έως τα τέλη της δεκαετίας του 1950, που ο Κάρντος άρχισε για πρώτη φορά να κάνει κόλπα με το άλογό του Double Trouble στα τοπικά ροντέο (The Grizzly (Big Bear Lake (CA) 30 Αυγούστου 1956) Ήταν τέτοια η φυσική ικανότητα του Κάρντος να χειρίζεται και να εκπαιδεύει ζώα που μέχρι το 1957 χρησιμοποιούσε μια μαιμού στο νούμερο του στο ροντέο (The Grizzly 28 Μαρτίου 1957, 18 Απριλίου 1957). Ποτέ δεν ήταν κάποιος που χρησιμοποιούσε μόνο ένα από τα φυσικά του ταλέντα, ο Κάρντος έπαιζε επίσης κιθάρα και τραγουδούσε σε τοπικά κέντρα τη νύχτα στην περιοχή Μπιγκ Μπέαρ Λέικ και γύρω από αυτήν.

Ο Κάρντος δηλώνει ότι η πρώτη του δουλειά στην τηλεόραση, ως χειριστής αλόγων ήταν για το πρόγραμμα Sergeant Preston of the Yukon (1955-1958). Ενώ ο Κάρντος, για άλλη μια φορά ξεκίνησε ασχολούμενος με τα άλογα για την εκπομπή αυτή, σύντομα άρχισε "να οδηγεί έλκνηρα σκύλων και τελικά να ντυμπλάρει τους ηθοποιούς σε σκληρά ακροβατικά - η πρώτη του δουλειά ως (ενήλικος) ηθοποιός (Valley News (Van Nuys (CA) 7 Ιουλίου 1977)". Το 1963, ο Κάρντος επέστρεψε στον κινηματογράφο ως χειριστής πουλιών στην

κλασική ταινία του Άλφρεντ Χίτσκοκ «Τα πουλιά» (The Birds). Ουσιαστικά, από αυτό το σημείο και μετά ο Κάρντος δεν κοίταξε ποτέ πίσω και εργάστηκε σε κάθε τομέα της ψυχαγωγίας με σχεδόν οποιαδήποτε ιδιότητα. Όσον αφορά στην τηλεόραση, από το 1965 έως περίπου το 1993, ο Κάρντος εμφανίστηκε σε ένα ευρύ φάσμα δημοφιλών προγραμμάτων όπως (αλλά όχι μόνο) τα The Monroes, Custer, The High Chaparral, Daniel Boone και Hollywood Beat.

Δεν είναι δυνατό να υπερτονιστεί ότι ο Τζον Κάρντος δεν απέρριψε ποτέ καμία δουλειά που του προσφέρθηκε. Οποιοσ τον πλησίαζε και του ζητούσε να κάνει κάτι στον χώρο του κινηματογράφου/ψυχαγωγίας, εκείνος δεχόταν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι τόσο δύσκολο να συνοψίσουμε, πόσο μάλλον να χαρτογραφήσουμε, το έργο του Κάρντος. Κάποιοι γράφουν γι' αυτόν ως κασκαντέρ, άλλοι ως ηθοποιό σε μια ανεξέλεγκτη σειρά από αυτές που σήμερα αποκαλούνται ταινίες μικρού μήκους, και άλλες πάλι αναφορές ξεχωρίζουν την καριέρα του ως σκηνοθέτη.

Ως ηθοποιός ο Κάρντος πέτυχε τη μέγιστη δημοτικότητα του παίζοντας σε αρκετές «διασκεδαστικές ευτελείς ταινίες μικρού μήκους, είναι ιδιαίτερα αξιομνημόνευτος ως μοτοσυκλετιστής ιθαγενής Αμερικανός Firewater στο υπέροχο κακόγουστο Satan's Sadists (1969) και ως τρελός ημίαιμος Joe Light Foot στο σκληρό (και συχνά ασυνάρτητο) γουέστερν Five Bloody Graves (1969) (βλ. www.imdb.com)».

Όσον αφορά στην εντυπωσιακή δουλειά του ως κασκαντέρ/συντονιστής κασκαντέρ, ο Κάρντος πραγματοποίησε ακροβατικά σε ταινίες όπως το Nightmare in Wax (1969), η χίπικη ταινία Psych-Out (1968), The Savage Seven (1968), The Incredible 2-Headed Transplant (1971) και Jud (1971). Ο σινεφίλ του σινεφίλ Κουέντιν Ταραντίνο αναφέρει τον Κάρντος ως έναν από τους αγαπημένους του καουμπόηδες κασκαντέρ όλων των εποχών.

Ο Ταραντίνο αναφέρει χαρακτηριστικά: «Τζον 'Μπαντ' Κάρντος. Ακούγεται σαν καουμπόη του ροντέο, έτσι δεν είναι; Ένας από εκείνους τους σκονιομένους πότες νερού που βγαίνουν ιππεύοντας στην πλάτη κάποιου θηρίου δύο τόνων με αφρό στο στόμα, αποφασισμένου να τον ρίξει στη λάσπη και να τον πατήσει στο ξύλο (Dix 2016: xi)». Ο Κάρντος εμφανίζεται ως ο εαυτός του και μιλάει για την καριέρα του ως κασκαντέρ στο ντοκιμαντέρ Danger God, το οποίο αναφέρεται στον φίλο του και συναδέλφο του κασκαντέρ Γκάρι Κεντ (Gary Kent).

Περαιτέρω τίτλοι του Κάρντος περιλαμβάνουν τη δουλειά του ως «δευτέρος σκηνοθέτης

Από τον Πειραιά στη Νέα Υόρκη το 1939 με το «ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ»

(Ο απεσταλμένος της εφημερίδας «ΤΥΠΟΣ» Γ. Νάζος στα ίχνη των μεταναστών μας...)

Από το αρχείο του Θωμά Σιταρά - Συγγραφέα-Αθηναιογράφου

για το γουέστερν ορόσημο του Σαμ Πέκινπα (Sam Peckinpah) The Wild Bunch (1969). Ως διευθυντής παραγωγής, ο Κάρντος εργάστηκε στις ταινίες Dead of Night (1974), Killers Three (1968), The Rebel Rousers (1970), -Lash of Lust (1972), Hell's Bloody Devils (1970) και Deadwood '76 (1965).

Ο Κάρντος έκανε το σκηνοθετικό του ντεμπούτο με την ταινία The Red, White, and Black (1970). Άλλες σκηνοθετικές του προσπάθειες περιλαμβάνουν την εξαιρετική ταινία τρόμου με θέμα την εξέγερση της φύσης Kingdom of the Spiders (1977), την πλέον καλή ταινία επιστημονικής φαντασίας/τρόμου The Dark (1979) καθώς και το κλασικό Forbidden World (1982).

Μερικές φορές αποκαλείται «είδωλο του Drive-in», ο Κάρντος, πέραν πάσης αμφιβολίας, αναδείχθηκε μέσα από τον κινηματογράφο με τον δύσκολο τρόπο, εκμεταλλευόμενος κάθε ευκαιρία και δημιουργώντας έτσι στην πορεία τη δική του παρακαταθήκη ως καινοτόμος κινηματογραφιστής. Αλλά μη με πιστέψετε. Δείτε και διαβάστε το μόνοι σας. Και για άλλη μια φορά αυτές οι αφηγήσεις και οι μαγνητοσκοπημένες συνεντεύξεις ποικίλλουν από την προσπάθεια να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότερες πτυχές της επαγγελματικής σταδιοδρομίας του Κάρντος έως την εστίαση σε μία ή δύο μόνο πτυχές του ευρύτερου έργου του στον αμερικανικό κινηματογράφο.

Αυτές οι αφηγήσεις ποικίλλουν από μια καταχώρηση στο Hollywood Stunt Performers, 1910s-1970s: A Biographical Dictionary, 2η έκδ. του Τζιν Σκοτ Φρις (Gene Scott Freese) (McFarland & Co. Jefferson, NC, 2014) μέχρι τη βιογραφία σε βιβλίο, το πολύ ευανγνώστο Action! John 'Bud' Cardos, του αείμνηστου ηθοποιού Ρόμπερτ Ντιξ (Robert Dix) και της Λινέτ Ντιξ (Lynette Dix) (L & B Publishing, Bensen AZ: 2016). Υπάρχει μεγάλος αριθμός συνεντεύξεων και σύντομες επιλεγμένες σκηνές από ταινίες στις οποίες εμφανίστηκε και ως ηθοποιός και/ή σκηνοθέτης.

Μεταξύ των τελευταίων ταινιών που σκηνοθέτησε ο Κάρντος ήταν το ντοκιμαντέρ Legends of the West (1992) με οικοδεσπότη τον Τζακ Πάλανς. Η ταινία εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο το Χόλιγουντ έχει απεικονίσει θρύλους της Δύσης, όπως οι Τζορτζ Άρμστρονγκ Κάστερ (George Armstrong Custer), Μπίλι ο Κιντ (Billy the Kid), Κρέιζι Χορς (Crazy Horse) και Ο.Κ. Κοράλ (O.K. Corral). Το ντοκιμαντέρ αυτό έλαβε τα βραβεία Western Heritage Awards 1993 από το National Cowboy & Western Heritage Museum στην Οκλαχόμα Σίτι με τον Κάρντος να βραβεύεται ως σκηνοθέτης. Ως μια τελευταία δημοσιευμένη πηγή για την καριέρα του Κάρντος δείτε την ολοσέλιδη καταχώρηση με φωτογραφία με τίτλο, John "Bud" Cardos: Independent Westerner, στο "Western Portraits of Great Character Actors: The Unsung Heroes & Villains of the Silver Screen", των Στιβ Κάρβερ (Steve Carver) και Κ. Κόρτνεϊ Τζόινερ (C. Courtney Joyner) με πρόλογο του Ρότζερ Κόρμαν (Roger Corman) (Edition Olms: Zurích, Ελβετία, 2019).

Πολλοί αξιόλογοι Έλληνες και άνθρωποι ελληνικής καταγωγής έζησαν και διέπρεψαν στην αμερικανική Δύση. Ωστόσο, ακόμη και ανάμεσα σε αυτόν τον αριθμό μοναδικών και καταξιωμένων ατόμων, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ο Τζον "Μπαντ" Κάρντος δημιούργησε και διατηρεί μια άκρως ξεχωριστή δημιουργική ύπαρξη.

Πειραιάς. Απόγευμα Παρασκευής, 19ns Μαΐου 1939. Αποπλέουμε! Οι σειρήνες όλων των πλοίων του λιμανιού μάς αποχαιρετούν με παρατεταμένα σφυρίγματα. Τα μαντίλια του συγκεντρωμένου στην προκυμαία πλήθους φτερουγίζουν σαν λευκά περιστέρια που θέλουν να πετάξουν προς εμάς. Κάθε καϊκι και κάθε βάρκα που συναντάμε στον Σαρωνικό σπκώνονται στο πέρασμά μας οι θαλασσινοί, και με ό,τι βρίσκουν πρόχειρο, με το σκούφο τους, το σακάκι τους, με τη σημαία τους, χαιρετούν τη μεγαλύτερη μονάδα του εμπορικού μας στόλου, το υπερωκεάνιο επί του οποίου κυματίζει η ελληνική σημαία!

Η «ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ» με σύντομα διακοπόμενα από τη συγκίνηση σφυρίγματα της σειρήνας της, απαντά στις ευχές και παίρνει τη μακρινή, μέχρι τους ξενιτεμένους αδελφούς μας, Έλληνες της Αμερικής, λεωφόρο...

Τη σιωπηλή μας ενατένιση προς την τελευταία εικόνα, τον Ιερό Βράχο με την αιώνια Ακρόπολη, διακόπτει ξαφνικά ένας ακαθόριστος βόμβος τυμπανισμών, σα να σπκώνεται η αυλαία του Βασιλικού Θεάτρου. Από τα βήθη του πλοίου το γκονγκ μάς καλεί στο δείπνο και... στη νέα ζωή.

...

Στην απαστράπτουσα από ηλεκτρικά φώτα, λινά τραπεζομάντλα, λευκά σακάκια σερβιτόρων, απέναντη τραπεζαρία, φαινόμεστε ελάχιστοι, εν τούτοις αρκετοί. Δεν ταξιδεύουν μόνο Έλληνες αλλά και αρκετοί ξένοι: Αγγλοι, Αιγύπτιοι, Τούρκοι, Αρμένιοι, Σύριοι. Ολοι βομβουίμε, μαζί με τους κρυστάλλινους ήχους των ποτηριών και της μουσικής που παιανίζει, σαν ένα χαρμόσυνο μελίσοι που πρόκειται να ξεχυθεί στο γαλανό διάστημα.

Ομιλοι που ταιριάζουν και όμιλοι που δεν ταιριάζουν βρίσκονται τυχαία στο ίδιο τραπέζι, και έτσι το ταξίδι ξεκινά με καινούργια ανθράπινα τοπία...

Το Τέξας της Αμερικής, λόγου χάριν, αντιπροσωπεύεται στο δικό μας τραπέζι από έναν ευτραφέστατο και ευφυέστατο Ελληνοαμερικανό που περιφρονεί, εν ονόματι των παχύτατων σφαγίων της δευτέρας του πατρίδας, όλα τα σερβιρισμένα ιοχρά κρέατα της πρώτης, την οποίαν για όλα τα άλλα νοσταλγεί!

Η πατέλα τον πλευρίζει και ξεφορτώνει

συνεχώς τις ισοφαρίζουσες, τις αμερικανικές ευφορίες, ποσόπιτες λεπτογείου τροφής. Και ενώ οι άλλοι διαμαρτύρονται για την αφθονία που μας σερβίρεται, αυτός αναστενάζει:

- *Αχ, καμμένο Τέξας!..*

Και όμως, τι υπερφυσική δύναμη αυτός ο Τέξας, όπως τον ονομάζουμε πρόχειρα οι ομοτράπεζοί του, τι υπεράνθρωπη αντοχή αυτός ο αιώνιος Έλληνας!

Αφού πήγε στο χωριό του, προίκισε τις κόρες του, βοήθησε τον γιο του να ανοίξει μαγαζί, μοίρασε με μια λέξη όλα του τα υπάρχοντα, αντί να πουχάσει και αυτός, γυρίζει τώρα στα γεράματα, μόνος στην Αμερική για να αρχίσει ξανά -όπως μας λέει- από την αρχή την βιοπάλη με κάτι λίγα δολάρια που του απέμειναν.

Τον βλέπουμε με σεβασμό να καταβροχθίζει αφάνταστες ποσόπιτες φαγητών. Του χρειάζονται. Ανθρακεύει ο άνθρωπος...

Η ηρωική Σπάρτη αντιπροσωπεύεται επίσης από ένα αγνότατο άνθος της ειδυλλιακής υπαίθρου, ένα νεαρό δικηγόρο, πρωτόβγαλο στη μεγάλη ζωή των υπερωκεανίων και πρωτοτάξιδο. Δεν έχει πλησιάσει ποτέ του τη θάλασσα, και όλοι τον ρωτούν αν ζαλίζεται.

Του παρέχονται ταυτόχρονα από τους συνδαιτυμόνες του, με διάθεση διασκέδασης, άφθονες πληροφορίες και οδηγίες περί ναυτίας.

Ενας τον συμβουλεύει να κόψει το κρασί, το κόβει, άλλος να πετάξει το τοιγάρο, το πετάει, άλλος να... ξεκουμπώσει τρία κουμπιά από το γιλέκο του, τα ξεκουμπώνει, άλλος να κάθεται πάντοτε με την πλάτη γυρισμένη προς τη πρύμνη του караβιού, κάθεται...

Και έτσι, ενώ με τις πρώτες ανεπαίσθητες ταλαντεύσεις του υπερωκεανίου οι σύμβουλοί του εξακολουθούν..., αυτός εξακολουθεί να κάθεται. Οι συμβουλές και η υποβολή έκαναν το θαύμα τους. Δεν ζαλίζεται!

Πάει στο Σικάγο για ευρύτερες σπουδές και είναι ευτυχισμένος. Γελάει, χειρονομεί αδιάκοπα και βαπτίζεται ομόφωνα από το τραπέζι μας «καναρινής».

...

Μια μεγάλη και πρωτοφανής ταξική διαίρεση αναφαίνεται αμέσως μεταξύ ενός μέρους των Ελλήνων επιβατών:

Διαιρούνται σε δύο κατηγορίες, στους «δεκαήμερους» και στους «πεντηκονταήμερους».

Οι πρώτοι είναι όσοι πρόκειται να επιστρέψουν, μετά από δέκα ημέρες παραμονής στη Νέα Υόρκη, με το ίδιο πλοίο. Οι δεύτεροι θα γυρίσουν στις 22 Ιουλίου. Και οι μεν και οι δε, έχουν ως γνωστόν στην τσέπη τους, μόνο τα 200 δολάρια που δικαιούνται. Τουτέστιν πλούσιοι οι πρώτοι με είκοσι δολάρια την ημέρα και πάμπτωχοι οι δεύτεροι με μόνο τέσσερα...

Και τα επιχειρήματα εκσφενδονίζονται:

- *Τι θα δείτε λένε οι «πεντηκονταήμεροι» προς τους «δεκαήμερους» σε τόσο λίγο διάστημα από τη Νέα Υόρκη; Ούτε το ξενοδοχείο σας...*

- *Με είκοσι δολάρια την ημέρα θα τα δούμε όλα, ενώ εσείς με τέσσερα δεν θα δείτε τίποτα, απαντούν οι «δεκαήμεροι».*

- *Δηλαδή ο γύρος του Νέου Κόσμου σε δέκα ημέρες... ειρωνεύονται οι μεν.*

- *Καλύτερα από τον γύρο του Νέου Κόσμου με μια πεντάρα τους αποστομώνουν οι δε.*

Το συμπέρασμα βέβαια είναι, ότι για πρώτη φορά, και αυτό χάρις στο συνάλλαγμα, οι «φτωχοί» εξομοιώνονται με τους «πλουσίους» και μπορούν να πουν με ύφος και αυτοί ότι έχουν λεφτά στην Αθήνα, αλλά βλέπεις το συνάλλαγμα κλπ. κλπ.

...

Από το πρωί της επόμενης ημέρας, οι λίγοι που γνωριστήκαμε, ψαχνόμαστε. Ανεβοκατεβαίνουμε συνεχώς όλο το αλφάβητο της σύγχρονης ναυπηγικής. Το κατάστρωμα Α, το κατάστρωμα Β... Επτά καταστρώματα από το Α μέχρι το Η που μπορούν να στεγάσουν άνετα 1800 άτομα.

Ο λαβύρινθος των διαδρόμων μας οδηγεί σε τραπεζαρίες, σαλόνια, γραφεία, βιβλιοθήκες, καπνιστήρια, γυμναστήρια, κομμωτήρια, μαγαζιά...

Στα βήθη του πλοίου λειτουργούν τα ψυγεία του караβιού: 800 οκάδες ψάρια, 2500 οκάδες κρέας, 200 οκάδες τυριά, 900 οκάδες βούτυρο, 100 οκάδες λαχανικά, 900 οκάδες αλεύρι, 800 οκάδες λάδι, 15000 αυγά, και ένα ολόκληρο εδωδιμοπωλείο από παντός είδους τρόφιμα και διατηρημένες τροφές κάπου 150 τόνοι!...

Μια ολόκληρη πόλη που ταξιδεύει...

(Η ιστορία συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος)

Τρυφερό συναίσθημα με την Αφροδίτη στον Καρκίνο

Από 8 Μαΐου έως 5 Ιουνίου

Από την Λίλιαν Σίμου

Αφροδίτη στον Καρκίνο πλέον, αφήνοντας πίσω το ζώδιο των Διδύμων, της ανέμελης διάθεσης και της επικοινωνίας μέσω της αγάπης. Η Αφροδίτη στο ζώδιο του Καρκίνου, αλλάζει την συναισθηματική μας έκφραση. Θα παραμείνει στο ζώδιο των συγκινήσεων ως την 5η Ιουνίου. Η Αγάπη πλέον βιώνεται με τρυφερότητα, με ζεστασιά, βαθιά συγκίνηση και οικειότητα. Η ανάγκη για ασφάλεια κοντά στους αγαπημένους μας, φίλους, συγγενείς ή προσωπική σχέση, είναι αισθητή. Ο συναισθηματικός μας κόσμος όμως είναι ευάλωτος, δεκτικός, ευαίσθητος, ευσυγκίνητος. Στο ζώδιο της Σελήνης, η Αφροδίτη βαδίζει με άνεση, αλλά έχει τις διακυμάνσεις που προκαλούνται από εξωγενείς παράγοντες.

Το περιβάλλον στο οποίο κινούμαστε, είναι ένα περιβάλλον που χρωματίζει την έκφρασή μας. Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό κατά τη διάρκεια της διέλευσης της Αφροδίτης στον Καρκίνο, να έχουμε συναναστροφή με ανθρώπους που βιώνουν τη ζωή με την καρδιά!

Κάποιες φορές το συναίσθημα είναι σιωπηλό, αθόρυβο, εσωστρεφές, διστακτικό. Ωστόσο, όταν υπάρχει μεγάλη συγκίνηση, τότε εκφράζεται παρορμητικά και απόλυτα. Δεν υπάρχει εκλογίκευση, και οι προσωπικές ανάγκες υπόκεινται σε βιωματική εμπειρία κάθε φορά.

Νοσταλγικές μνήμες βγαίνουν στην επιφάνεια, η αγάπη διατηρεί αναμνήσεις. Ένα δάκρυ σταλάζει κάθε φορά που θυμόμαστε εκείνους που μας πόνεσαν με έναν αποχωρισμό.

Θα είναι σημαντικό να προσέχουμε τον τρόπο εκδήλωσης της αγάπης. Ενίοτε θα γίνουμε αρκετά πνιγροί ή κτητικοί, υπερβολικά προστατευτικοί ή πιεστικοί για να βιώσουμε ασφάλεια ή να την προσφέρουμε σε όσους αγαπάμε. Ας αποφύγουμε την συναισθηματική εξάρτηση.

Διαισθητικά σχεδόν, νιώθουμε αυτό που νιώθουν όσοι έχουν πόνο, πίκρα, αδυναμία, αλλά και όσοι συνδέονται με μας, με δεσμούς αγάπης. Θα μας αρέσει η ηρεμία, η γαλήνη, η οικεία ατμόσφαιρα, ο προσωπικός χρόνος και χώρος. Είναι μία ενδιαφέρουσα περίοδος, κατά την οποία μαθαίνουμε στο «άγγιγμα» και στην ένωση με το περιβάλλον, εξοικειωνόμαστε με την ιδέα πως ο συνάνθρωπος, ελάχιστα διαφέρει από εμάς. Τρέφουμε τον εαυτό μας με αγάπη, και τρέφουμε τους ανθρώπους που μας περιβάλλουν με ζεστασιά και φροντίδα. Ωστόσο, έχουμε δυσκολία να αποστασιοποιηθούμε αυτή την εποχή, κατά συνέπεια προσωποποιούμε ό,τι συμβαίνει.

Αφοσιωμένοι, θεωρούμε προσωπική υπόθεση τον πόνο των άλλων. Θα θεωρήσουμε πως ανήκουμε σε μία «μεγάλη οικογένεια», που δεν είναι οπωσδήποτε η φυσική οικογένεια. Άλλοτε πάλι, θωρακίζουμε υπερβολικά τον εαυτό μας, δείχνοντας μία σκληρή εικόνα προς τους άλλους. Μπορεί να στραφούμε προς τις παραδοσιακές αξίες, με ενδιαφέρον και ένθερμη υποστήριξη. Να γίνουμε δημιουργικοί, παραγωγικοί, αποδοτικοί στο έργο μας. Κατά συνέπεια, να αναπτύξουμε την οικονομική μας δυνατότητα, ή να φροντίσουμε καλύτερα τα οικονομικά μας. Φροντίζουμε τα οικονομικά μας, ή τουλάχιστον στρέφουμε προς αυτή την κατεύθυνση την σκέψη μας. Δύσκολα όμως θα έχουμε σταθερότητα και μπορεί να αντιδράσουμε άμεσα, για να προλάβουμε διαρροή των χρημάτων. Βασική μας έγνοια θα είναι η διασφάλιση των προσωπικών αναγκών. Το συναίσθημα μάς ωθεί να αντιδράσουμε παρορμητικά, άμεσα, έντονα, καταλυτικά, πάντα με ευαισθησία όμως. Οι όψεις που σχηματίζονται αυτή την εποχή προς την Αφροδίτη, περιγράφουν τις λεπτομέρειες των διακυμάνσεων της ψυχής.

Αυτή τη φορά όμως, η διαδρομή της Αφροδίτης στον Καρκίνο, εμποτίζεται από έντονους συνδυασμούς:

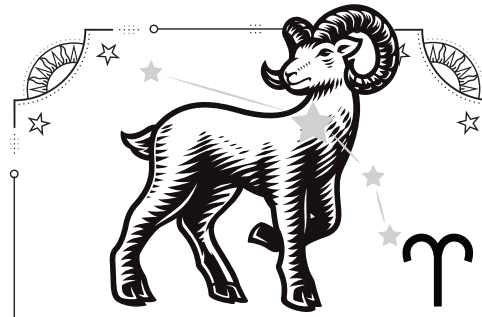
Ο Χείρνας στον Κριό, αφυπνίζει τα συναισθηματικά μας τραύματα, προκειμένου να τα επεξεργαστούμε. Είναι πιθανόν να βρεθεί εκείνος που θα μας στηρίξει στην αποθεραπεία των αναμνήσεων του πόνου.

Ο Ουρανός στον Ταύρο, βοηθά να στραφούμε σε ενδιαφέροντα Τέχνης, αισθητικής, στην αγάπη προς τη φύση, το χρώμα, το άρωμα της Ανοιξης, το χάδι και την αγκαλιά.

Ο Πλούτωνας, στο απέναντι ζώδιο, προσδίδει μελαγχολία, κτητικότητα, περιορισμό ή καθυστερήσεις

Το τρίγωνο προς τον Ποσειδώνα, μας κάνει πιο ρομαντικούς, βοηθώντας την ανάπτυξη σχέσεων. Επίσης ενισχύει την καλλιτεχνική δημιουργία και έμπνευση, την προώθηση ενός πνευματικού έργου. Δεν αποκλείεται ένας πλατωνικός έρωτας ή μία όμορφη γνωριμία.

Ας είμαστε προσεκτικοί στις οικονομικές μας συναλλαγές, όπως και να έρχονται τα πράγματα. Ας μην κινηθούμε παρορμητικά, διακυβεύοντας την ασφάλειά μας, συναισθηματική και υλική.

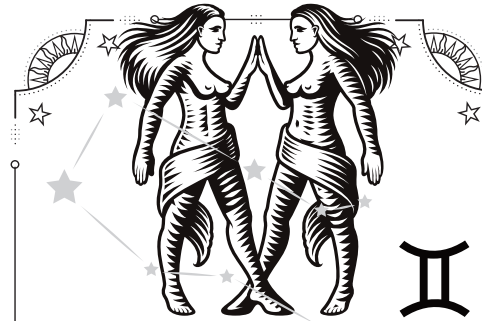
Κριός

Φωτεινές στιγμές με τα αγαπημένα σας πρόσωπα. Η λάμψη σας έλκει ενδιαφέρουσες γνωριμίες, αλλά παράλληλα και ζήλια και αθέμιτο ανταγωνισμό. Προσπαθήστε να είστε διορατικοί και με αφυπνισμένο το ένστικτο. Αποφύγετε όμως αντιπαραθέσεις για ανούσια θέματα και λεπτομέρειες που δεν αξίζουν τον κόπο, αυτή την εποχή. Οξύτητα, αντιπαραθέσεις, αντιδράσεις, λεκτικές προστριβές θα φέρουν μία προσωρινή αναστάτωση. Μέσα στην οικογένειά σας, θα υπάρχει τάση για αυτονομία και ίσως κάποια δυσκολία στην προσέγγιση και στην επαφή. Ίσως μάλιστα επιθυμήσετε να κάνετε μία αλλαγή σπιτιού. Κάποια χρήματα που θέλετε να επενδύσετε, θα πρέπει να προγραμματιστούν με σκέψη κι όχι ρίσκο. Έχετε μία ιδιαίτερη εύνοια αυτή την περίοδο αλλά με βήματα σταθερά και προσγειωμένοι πάντα.

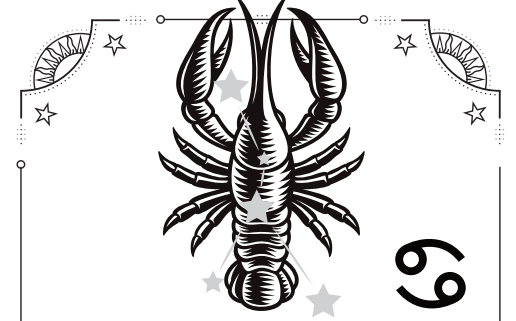
Ταύρος

Ακολουθείστε το ένστικτό σας και την διορατικότητά σας. Νέες συναντήσεις ή γνωριμίες σας ενθουσιάζουν και σας κάνουν να περιμένετε μία νέα σελίδα στη ζωή σας. Μην βιαστείτε όμως για να συμφωνήσετε. Ένας άνθρωπος που σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα, σας γεμίζει όνειρα και σας κάνει χαρούμενους στο οικείο περιβάλλον. Δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για οριστικές αποφάσεις. Αν είστε αδέσμευτοι, θα υπάρχουν περιπέτειες που πιθανόν δεν κρατούν πολύ, προς το παρόν. Η σύγκρουση προκαλείται από το άμεσο περιβάλλον. Προσοχή στην οδήγηση. Με τον κυβερνήτη σας Αφροδίτη σε ευνοϊκή θέση προς το ζώδιό σας, μπορείτε να βελτιώσετε τις σχέσεις σας, να στοχεύσετε σε νέες γνωριμίες και να κατακτήσετε τον άνθρωπο που σας ενδιαφέρει. Οι καθυστερήσεις και τα εμπόδια πλέον, έχουν περιοριστεί αισθητά.

Δίδυμοι

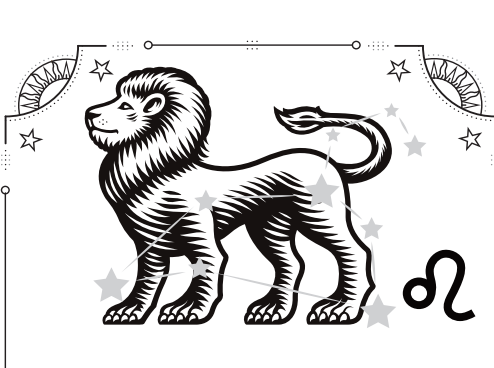
Αν και αισθάνεστε πως χάνονται κάποια δεδομένα σας, ή δεν μπορείτε να εξηγήσετε τι αγαπάτε πιο πολύ, είναι σημαντικό να κάνετε μία αλλαγή στη ζωή σας, δίχως να ρισκάρετε τα πάντα. Ανακαλύψτε όμως, τι αξίζει περισσότερο για σας. Μην βιαστείτε για αποφάσεις ή ρήξη. Επιδιώξτε να μην δίνετε με υπερβολή, ή να μην υποχωρείτε σε διαρκείς απαιτήσεις των άλλων προς εσάς. Αυτό το διάστημα καλείστε να αποδείξετε την προσαρμοστικότητα, τη διπλωματία και την υπομονή που έχετε. Ό,τι έχει αξία για σας, γίνεται σημαντικό και πρωτεύον. Ανθρωποι που είναι πολύτιμοι, σας ενδιαφέρουν και αφήνετε την λογική κατά μέρος για χάρη τους. Το ενδιαφέρον στρέφεται προς το εισόδημά σας, καθώς απαιτείται να γίνει ένα ξεκίνημα, αλλά ακόμη δεν θα είναι σαφής ο τρόπος. Θα πείθετε με την ευγένειά σας και θα περνάτε τις ιδέες σας πιο εύκολα.

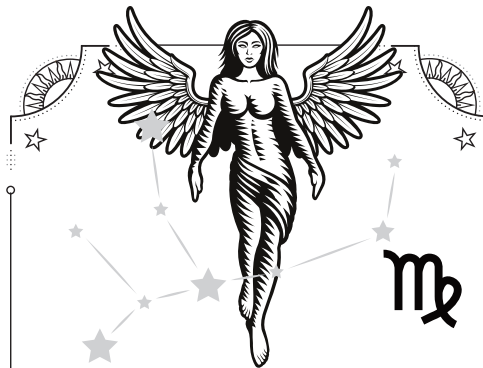
Καρκίνος

Η Αφροδίτη στο ζώδιό σας, σας κάνει περισσότερο εκφραστικούς συναισθηματικά. Αλλά με διακυμάνσεις ξαφνικές. Μην διαστάσετε να αναγνωρίσετε λάθη του χθες, να αναθεωρήσετε απόψεις και να οδηγηθείτε σε καινοτομίες. Είναι στο χέρι σας. Το βάρος της ευθύνης πέφτει σε σας και ο χειρισμός είναι λεπτός. Παρορμητικές κινήσεις δεν θα ωφεληθούν και θα είστε σε εγρήγορση και εκνευρισμό. Θυμηθείτε όμως πως κατά διαστήματα, η σύγκρουση των πλανητών έχει σύνδεση με έντονες συγκινήσεις. Αρα μπορεί να επιτευχθεί ένα καλό αποτέλεσμα, αν είστε προσεκτικοί σε κάθε βήμα! Τα όνειρά σας θα σας απασχολήσουν, το ίδιο και οι επιλογές στα επαγγελματικά σας. Πρέπει να προσγειωθείτε και να γίνετε πιο πρακτικοί. Μην επιτρέπετε σε άλλους να πληγώνουν τις ευαισθησίες σας και ασχοληθείτε με τον διαλογισμό αλλά και την αυτοσυγκέντρωση.

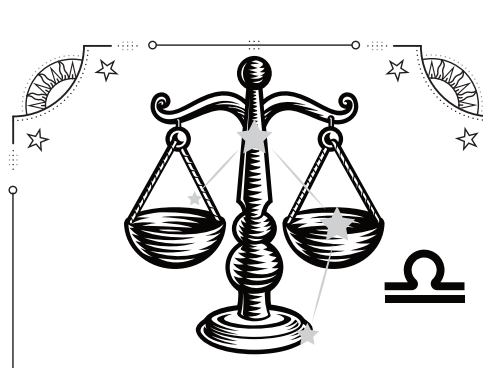

Λέων

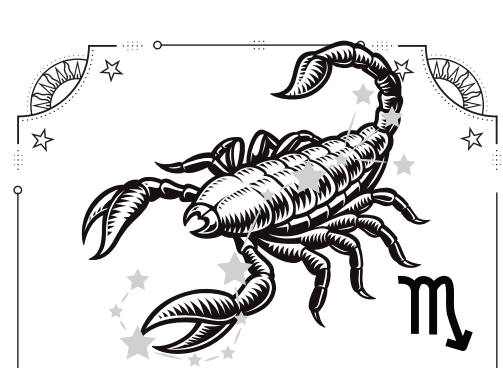
Στροφή προς τον βαθύτερο εσωτερικό σας κόσμο, εκεί που δεν τολμάτε να αγγίξετε τα όνειρά σας και τις βιωματικές σας εμπειρίες, με συγκίνηση και τρυφερά συναισθήματα. Αποφασίστε να δώσετε ένα ερέθισμα και αντλήστε από τα ταλέντα σας την δύναμη για να προχωρήσετε. Κάποιες ρομαντικές ιδέες, μπορείτε να τις μοιραστείτε με φίλους, αλλά ενδέχεται να σας αποθαρρύνουν τα αγαπημένα σας πρόσωπα, με δικούς τους δισταγμούς, ενισχύοντας την δική σας ανασφάλεια. Θα ήταν σημαντικό να μην κάνετε ξανά το ίδιο λάθος της καθυστέρησης. Ξεκινά μία νέα ενδιαφέρουσα περίοδος και σύντομα θα πρέπει να φανείτε το ίδιο δυναμικοί, όσο και σταθεροί. Προς το παρόν, θα αντιληφθείτε τις συγκινήσεις που κρύβετε βαθιά μέσα σας. Υλοποιήστε τα σχέδιά σας σταδιακά, αρκεί να έχετε τώρα νέες ιδέες για τα οράματά σας.

Παρθένος

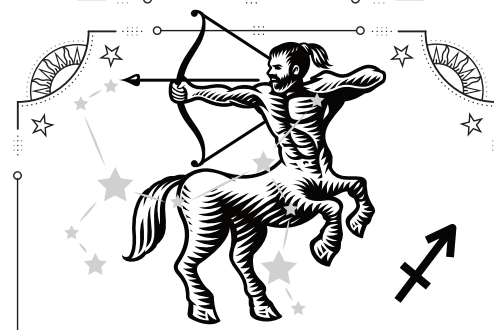
Θα είστε ικανοί να βρείτε συνοδοιπόρους και θα συναντήσετε αγαπημένους φίλους που θα εντυπωσιαστούν από την ζεστασιά και την παρόρμησή σας. Μην είστε όμως καυστικοί και ευερέθιστοι. Προγραμματίστε σωστά. Παρά την δυνατότητα για γνωριμιές και φιλίες, δεν προχωρούν τα σχέδιά σας άμεσα και ίσως αισθανθείτε ενοχλημένοι. Διατηρήστε την ψυχραιμία σας και μετριάστε την επικοινωνιακή σας παρόρμηση. Η ευελιξία και προσαρμοστικότητα θα πρέπει να είναι σύμβουλοί σας, ώστε να λειτουργήσετε σωστά την περίοδο αυτή. Σχόλια και κριτική θα ενοχλούν, αλλά και θα ενοχλείστε κι εσείς. Οι σχέσεις με το περιβάλλον της καριέρας σας, απαιτούν προσεκτικά βήματα. Καλό θα ήταν να αποφύγετε την ευθεία αντιπαράθεση, παρά τις προκλήσεις, αναζητώντας ένα τρόπο ευγενικό στην επίλυση διαφορών. Μην πνίξετε απαιτητικά αλλά και μην αντιδράτε έντονα στις απαιτήσεις των άλλων.

Ζυγός

Είστε παρορμητικοί και μπορείτε να κάνετε πολλά μέσα από τα ταλέντα και τις γνώσεις σας. Το όνομά σας και η φήμη σας εξαπλώνεται, ειδικά αν έχετε ήδη καλλιεργήσει την εικόνα σας στο παρελθόν. Θα έχετε αξιόλογους συνεργάτες, ή θα σας προταθεί μία σημαντική συνεργασία, αν συναινεί και το ατομικό σας ωροσκόπιο. Με την Αφροδίτη, κυβερνήτη σας, σε ένα ζώδιο ευαίσθητο, επιδιώκετε μία πιο τρυφερή προσωπική ζωή. Μπορείτε να βιώσετε όμορφες στιγμές, αλλά ας μην επενδύσετε σε μακροχρόνιους στόχους. Υπάρχει ένταση που ελλοχεύει. Ο,τι είναι άμεσο, δεν είναι «πολλά υποσχόμενο». Θα έχετε όμορφες δημιουργικές ιδέες αυτές τις ημέρες, θα βοηθήσουν στην ολοκλήρωση ή βελτίωση του έργου σας και θα προσφέρουν στη δουλειά σας ποιότητα. Θα φανείτε αγαπητοί στις κοινωνικές σχέσεις, προσίτοι και ενδιαφέροντες. Εκμεταλλευτείτε το!

Σκορπίος

Με την Αφροδίτη να ευνοεί το ζώδιό σας αυτή την εποχή, έχετε ευίωνες προοπτικές, είστε γεμάτοι ενθουσιασμό και επιθυμία να ανοίξετε νέους ορίζοντες μέσω των συγκινήσεων. Στην γνώση, στην αναζήτηση αλλά και σε ένα ταξίδι, υπάρχουν θετικές προοπτικές. Ακολουθήστε το ένστικτό σας και μην διστάζετε. Ακόμη κι αν παρουσιάζονται ορισμένες καθυστερήσεις, προγραμματίστε τα σχέδιά σας και επιμείνετε. Μην είστε ανοιχτοί με όσους δεν έχετε ελέγξει για την αξιοπιστία τους. Καρδοκούν να σας εκμεταλλευτούν στον επαγγελματικό τομέα. Καθώς θα πρέπει να οργανωθείτε για να προοδεύσετε σε γνώση, σπουδές, ειδίκευση ή κάποια ανοίγματα επαγγελματικά. Συγκρούσεις μπορεί να φανούν στον ορίζοντα και η ζήλια ή ο ανταγωνισμός ίσως είναι με κινήσεις που δηλώνουν δογματισμό και εκδικητικότητα. Εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες.

Τοξότης

Για εσάς, η Αφροδίτη στον Καρκίνο τονίζει τις προσωπικές ανασφάλειες και τις αδυναμίες, προκειμένου να σας κάνει να πάρετε αποφάσεις και πρωτοβουλίες, δίχως να περιμένετε να το κάνουν άλλοι για λογαριασμό σας. Ανακαλύψτε το ταλέντο της δημιουργικότητάς σας. Αλλά προς στιγμήν, είστε λίγο ανασφαλείς και δεν προχωράτε άμεσα. Δοκιμάστε τις αντοχές σας στην ταχύτητα, αμεσότητα και ετοιμότητα στον τομέα της καριέρας. Προβάλλετε το έργο σας με νέες ιδέες, ή με την βοήθεια της τεχνολογίας ή εκπλήσσοντας το περιβάλλον σας. Στα οικονομικά και στις επενδύσεις δεν υπάρχει άμεσο αποτέλεσμα. Κινηθείτε μόνο με μακροχρόνια σχέδια κι όχι άμεσες απολαβές. Προσπαθήστε να ρυθμίσετε χρέη, καθώς οι συνθήκες διευκολύνουν και προτείνονται λύσεις.

Αιγόκερως

Ενδιαφέρουσα περίοδος για σας, αφού θα υπάρξουν στην πορεία άτομα που θα έρθουν κοντά σας, προκειμένου να σας ωθήσουν σε νέες ιδέες, νέες προοπτικές και μία επαναστατική διάθεση αλλαγής. Καθώς όλα πρέπει να περνούν από την συνεργασία, μην είστε διασπαστικοί ή αντιδραστικοί απέναντι σε προτάσεις που σας... ξεβόλευουν. Δεν γίνεται να είστε συμπαθείς σε όλους, προσπαθήστε να είστε ανανεωτικοί και προοδευτικοί για να έχετε νέες ευκαιρίες ζωής. Θα είστε συμπνευτικοί και μπορεί να σας παρασύρουν ευαισθησίες προς αδύναμα άτομα, με συνέπεια να παραμελείτε τον εαυτό σας. Προσοχή λοιπόν! Δεν μπορείτε να ευχαριστείτε όλες τις πλευρές κάνοντας συμβιβασμούς διαρκώς. Αυτό είναι ένα μάθημα.

Υδροχόος

Η Αφροδίτη σας φέρνει αντιμέτωπους με τις προσωπικές σας ανάγκες και σας κάνει να προκαλέσετε μία αλλαγή στη ζωή σας. Βαθιά ριζωμένες σταθερές αξίες στις υποχρεώσεις ή στην δομή της ζωής σας, αλλάζουν και θέλετε να επαναστατήσετε ενάντια σε «πιστεύω» ή πεποιθήσεις που επίμονα διατηρήσατε για καιρό. Δεν είναι εύκολο, αλλά είναι χρήσιμο να ακολουθήσετε την αλλαγή. Προσαρμοστείτε και θα διαπιστώσετε πως νέα πρόσωπα έρχονται στη ζωή σας και την κάνουν πιο ενδιαφέρουσα. Ας είστε πιο επιμελείς στην υγεία σας, καθώς σωματοποιείτε τις συναισθηματικές εξάρσεις ή διακυμάνσεις. Αποφύγετε να υποσχεθείτε πολλά στις συνεργασίες και να έχετε επιφύλαξη για τις απολαβές. Υπάρχει ένα δύσκολο κλίμα στην καθημερινότητα.

Ιχθύς

Νέες συγκινήσεις και νέες δημιουργικές ιδέες φέρνει η Αφροδίτη στον Καρκίνο, στη ζωή σας. Δώστε την ευκαιρία για ένα καινούργιο ξεκίνημα, όπως και για αρκετές νέες προδιαθέσεις για χαρά, διασκέδαση, ψυχαγωγία και κόμπι. Μοιραστείτε τον χρόνο σας με άτομα που είναι άνετα και αρκετά προοδευτικά και καινοτόμα στη ζωή τους. Θα τα βρείτε πολύ ενδιαφέροντα. Προσοχή στην κριτική που μπορεί να σας ασκήσουν οικεία σας πρόσωπα ή ακόμη περισσότερο, στην επιδίωξη να ανακατευθούν στις προσωπικές σας υποθέσεις. Είναι ενδεχόμενο να παρασυρθείτε από ξαφνικές κατακτήσεις στην αισθηματική σας ζωή. Κάθε ξεκίνημα συναισθηματικό, δεν είναι σίγουρο πως θα έχει διάρκεια. Η ρήξη ελλοχεύει με τα αγαπημένα σας πρόσωπα και τους φίλους, σε ένα συλλογικό περιβάλλον.

Οστεοπόρωση

Παράγοντες κινδύνου και αλλαγές τρόπου ζωής για την πρόληψη της

Της Εβίτας Στόκα

Η οστεοπόρωση αποτελεί μια κλινική κατάσταση κατά την οποία παρουσιάζεται σημαντική απώλεια οστικής πυκνότητας, γι'αυτό και προκύπτει από τα συνθετικά «πορώδες οστό». Η απώλεια αυτή καθιστά τα οστά πιο εύθραυστα, επιρρεπή σε κατάγματα και μπορεί να επηρεάσει αισθητά την ποιότητα ζωής του ατόμου με την πάροδο του χρόνου. Αποτελεί ένα πολύ συνηθισμένο φαινόμενο, αφού σύμφωνα με τα N.I.H. (National Institutes of Health), 53 εκατομμύρια άνθρωποι μόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν παρουσιάσει ήδη ή είναι σε αυξημένο κίνδυνο να παρουσιάσουν οστεοπόρωση. Παρόλο που δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί με ακρίβεια εάν κανείς θα αναπτύξει ή όχι οστεοπόρωση, υπάρχουν ορισμένα χαρακτηριστικά και συνθήκες που αυξάνουν τον κίνδυνο και τα οποία μπορούν να ελεγχθούν με στόχο την πρόληψή της.

Γενετικοί παράγοντες κινδύνου

Οι συγκεκριμένοι παράγοντες δεν μπορούν να τροποποιηθούν από τον τρόπο ζωής, ωστόσο είναι ωφέλιμο να τους έχουμε υπόψη, ώστε σε περίπτωση που κάποιος τους πληρεί να υπόκειται σε τακτικό διαγνωστικό έλεγχο προληπτικά.

- **Φύλο:** Η οστεοπόρωση έχει διαπιστωθεί ότι προσβάλλει κυρίως γυναίκες.
- **Ηλικία:** Ο κίνδυνος εμφάνισης αυξάνεται αναλογικά με την ηλικία, ιδιαίτερα μετά την εμμénopausa στις γυναίκες.
- **Σκελετός σώματος:** Τα άτομα με μικρότερη οστική μάζα, κοινώς πιο «ελαφρύ» σκελετό, έχουν αυξημένες πιθανότητες εμφάνισης.
- **Εθνικότητα:** Η καυκάσια και η ασιατική καταγωγή προδιαθέτει για μεγαλύτερες πιθανότητες εμφάνισης.
- **Οικογενειακό ιστορικό:** Άτομα των οποίων οι γονείς έχουν παρουσιάσει τη νόσο, διατρέχουν και οι ίδιοι υψηλότερο κίνδυνο.

Διατροφικές ελλείψεις

Οι διατροφικές συνθήκες μπορούν να επηρεάσουν τον κίνδυνο εμφάνισης οστεοπόρωσης, καθώς μία δίαιτα με χρόνια ανεπάρκεια ασβεστίου και βιταμίνης D συμβάλλει στην απώλεια της οστικής πυκνότητας. Παρόλο που τα συγκεκριμένα θρεπτικά συστατικά μπορούν να ληφθούν και μέσω συμπληρώματος, οι συστάσεις προτείνουν να τεθεί η πρόσληψη από την τροφή ως πρωταρχικός στόχος, ειδικά σε άτομα που εμφανίζουν φυσιολογικές βιοχημικές εξετάσεις. Εξαιρετικές

πηγές ασβεστίου αποτελούν το γάλα, τα γαλακτοκομικά, οι σαρδέλες, ο σολομός, το τόφου, καθώς και σε μικρότερες ποσότητες τα αμύγδαλα, οι σπόροι όπως παπαρουνόσπορος, το ταχίνι, τα φασόλια edamame, τα αποξηραμένα σύκα και τα φασόλια. Σχετικά με τη βιταμίνη D, οι κύριες πηγές της στη διατροφή είναι ο σολομός, οι σαρδέλες, οι ρέγγες, ο τόνος, ο κρόκος του αυγού και ορισμένα εμπλουτισμένα τρόφιμα όπως αγελαδινό γάλα, γάλα σόγιας και δημητριακά πρωινού. Τα επίπεδα της βιταμίνης D στον οργανισμό επηρεάζονται επίσης από την έκθεση στο ηλιακό φως. Εκτός της έλλειψης των συγκεκριμένων θρεπτικών συστατικών, ο αυστηρός περιορισμός θερμίδων σε καταστάσεις όπως η νευρογενής ανορεξία μπορεί επίσης να επηρεάσει αρνητικά την οστική πυκνότητα.

Κάπνισμα

Αρκετές έρευνες υποδεικνύουν πως το κάπνισμα συσχετίζεται με αυξημένη απώλεια οστικής μάζας και με αυξημένο κίνδυνο κατάρτησης. Είναι αξιοσημείωτο ότι ορισμένες ορμονικές αλλαγές που προκαλούνται από το κάπνισμα δύνανται να μεταβάλλουν τη λειτουργία των οστικών κυττάρων. Το θετικό είναι ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι επιπτώσεις του καπνίσματος στα όσα ενδέχεται να είναι αναστρέψιμες, πράγμα που σημαίνει πως, εάν καπνίζετε, η διακοπή μπορεί να βοηθήσει σημαντικά.

Υψηλή πρόσληψη αλκοόλ

Σχετικά με το αλκοόλ, η ποσότητα στην οποία είναι καταναλώνεται είναι το σημείο κλειδί που καθορίζει την επίδραση στα οστά.

Συγκεκριμένα, η πρόσληψη μίας μερίδας αλκοόλ την ημέρα για τις γυναίκες και δύο για τους άνδρες, στα πλαίσια του μεσογειακού προτύπου διατροφής, ενδέχεται να έχει ευεργετικά αποτελέσματα στην οστική υγεία. Από την άλλη, πρόσληψη που υπερβαίνει αυτές τις ποσότητες έχει συσχετιστεί από αρκετές μελέτες με αυξημένη απώλεια οστικής μάζας και υψηλό κίνδυνο κατάρτησης. Μάλιστα, ο χρόνιος αλκοολισμός συνδέεται άρρηκτα με μεγαλύτερες πιθανότητες εμφάνισης χαμηλής οστικής πυκνότητας, μειωμένης δραστηριότητας των οστικών κυττάρων και μεταβολικών προβλημάτων που επιδρούν αρνητικά την υγεία των οστών.

Φυσική δραστηριότητα

Η καθιστική ζωή έχει διαπιστωθεί πως ενισχύει τον κίνδυνο εμφάνισης οστεοπόρωσης, ενώ η συστηματική άθληση φαίνεται πως διαφυλάσσει την οστική πυκνότητα και προλαμβάνει την απώλεια αυτής. Ακόμη και

μισή ώρα γυμναστικής την ημέρα μπορεί να προσφέρει εξαιρετικά οφέλη για τη συνολική υγεία, ένα εκ των οποίων είναι και η πρόληψη της οστεοπόρωσης.

Δεδομένου, λοιπόν, ότι η οστεοπόρωση είναι μια συνηθισμένη αλλά και πολύ εξουθενωτική για τον ασθενή παθολογική κατάσταση, είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε τους παράγοντες κινδύνου της. Κατ'αυτόν τον

τρόπο, εάν ανήκετε σε κάποια από τις ομάδες με αυξημένες πιθανότητες εμφάνισης, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον ιατρό σας για τις μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης, καθώς και να εφαρμόσετε τις αλλαγές που αναφέρθηκαν σε ό,τι αφορά τον τρόπο ζωής, ώστε να αναλάβετε ενεργό ρόλο στην πρόληψή της.

Εβίτα Στόκα, Διαιτολόγος – Διατροφολόγος με ειδίκευση στη διαχείριση σωματικού βάρους και στο online coaching. Μαζί κάθε εβδομάδα θα εξετάζουμε διατροφικά ζητήματα, θα βλέπουμε ιδέες για υγιεινές συνταγές και πολλά ακόμη.

Για οποιαδήποτε απορία βρίσκομαι στη διάθεσή σας στα stokaevita@gmail.com και www.evitanutrition.gr

Εκεί που ανθούν οι φράουλες

Καταφτάνει ο μίνας για τις φράουλες και το να μαζέψετε τα δικά σας φρούτα σε ένα κοντινό αγρόκτημα είναι πολύ ικανοποιητικό και διασκεδαστικό. Πάρτε τα παιδιά και πηγαίνετε να μαζέψετε φράουλες στη Νέα Υόρκη που έχει πανέμορφες φάρμες.

Οι αγαπημένες σε όλους φράουλες αρχίζουν να εμφανίζονται, ώριμες και έτοιμες, κάπου στα τέλη Μαΐου ή στις αρχές Ιουνίου. Οι φάρμες από την κοιλάδα Χάντσον μέχρι το Λονγκ Αϊλαντ προσφέρουν επιλογές pick-your-own (PYO), αν και η καθεμία μπορεί να χειρίζεται τα πράγματα διαφορετικά. Ορισμένες σας δίνουν δοχεία, ενώ άλλες σας επιτρέπουν να φέρετε τα δικά σας. Κάποιοι χρεώνουν μια κατ' αποκοπήν αμοιβή, άλλοι χρεώνουν με το κιλό. Οποια και αν είναι η προσέγγισή τους, σας εγγυώνται γλυκές, νόστιμες φράουλες για να τις πάρετε στο σπίτι και να τις μετατρέψετε σε πίτα, κέικ ή κάποια άλλη λιχουδιά ή απλώς να τις φάτε μόνες τους.

Όλα αυτά τα αγροκτήματα βρίσκονται σε απόσταση μέχρι τρεις ώρες οδικώς από την πόλη, και πολλά από αυτά προσφέρουν πρόσθετες δραστηριότητες, όπως ζωολογικούς κήπους ή βόλτες με άμαξα. Μπορεί επίσης να διαθέτουν καφετέριες και εστιατόρια με φρεσκοψημένα προϊόντα και άλλα φρέσκα προϊόντα από το αγρόκτημα, οπότε μπορείτε να περάσετε μια ολόκληρη μέρα.

Fishkill Farms

Χρόνος ταξιδιού:

1,5 ώρα με αυτοκίνητο

Για πάνω από 100 χρόνια, η οικογένεια Morgenthau καλλιεργεί τα 270 στρεμμάτων Fishkill Farms. Ο ακαταμάχητος αυτός υπαίθριος προορισμός προσφέρει πολλά που θα αγαπήσετε, όπως εποχιακές εκδηλώσεις, πάρτι γενεθλίων και φυσικά μια εκτεταμένη περίοδο επιλογής. Η εποχή της φράουλας ξεκινά τον Μάιο με Ιούνιο, ακολουθούμενη από βατόμουρα, σμέουρα, και άλλα καλοκαιρινά φρούτα. Περιμένετε μπιζέλια, λάχανα και βότανα να κάνουν επίσης την εμφάνισή τους στα μέσα Ιουνίου. Όταν έρθει το φθινόπωρο, πηγαίνετε στο Fishkill για να μαζέψετε οικογενειακά μήλα και κολοκύθες. Αν σκοπεύετε να απολαύσετε τις δραστηριότητες, πρέπει

να επισκεφθείτε το αγρόκτημα πριν από τις 5 το απόγευμα.

Lawrence Farms Orchards

Χρόνος ταξιδιού:

1,5 ώρα με αυτοκίνητο

Οι οπωρώνες Lawrence Farms Orchards (ανοιχτοί καθημερινά από τις 9 π.μ. έως τις 4 μ.μ.) τις διαθέτουν σε γλυκιά τιμή: μόλις 5 δολάρια ανά άτομο. Αν σκέφτεστε να φτιάξετε μερικές πίτες με φράουλες αυτή τη σεζόν, αξίζει τον κόπο! Η περιόδος ξεκινά τον Ιούνιο με φράουλες, μπιζέλια, μαρούλια, σπανάκι και άλλα φρούτα και λαχανικά. Πηγαίνετε στο αγρόκτημα τον Ιούλιο; Φροντίστε να πάρετε γλυκά και βύσινα εκτός από τις φράουλες σας!

Lewin Farms

Χρόνος ταξιδιού:

2 ώρες με αυτοκίνητο

Από τα τέλη Μαΐου και μετά, τα αγροκτήματα Lewin Farms είναι ανοιχτά καθημερινά από τις 9 π.μ. έως τις 4:30 μ.μ., οπότε καλύτερα να βεβαιωθείτε ότι έχετε μερικά άδεια καλάθια σε ετοιμότητα. Οι φράουλες ξεκινούν την εποχή του pick-your-own και οι κολοκύθες κλείνουν τις γιορτές το φθινόπωρο. Όσο κι αν δεν μπορούμε να αντισταθούμε στον χώρο του ανατολικού Long Island, σημειώστε ότι ο Fido και οι φίλοι του δεν επιτρέπονται στους χώρους.

Ochs Orchard

Χρόνος ταξιδιού:

1,5 ώρα με αυτοκίνητο

Ψάχνετε τρόπους να περάσετε ένα καλοκαιρινό απόγευμα; Το Ochs Orchard (ανοιχτό καθημερινά από τις 9 π.μ. έως τις 5:30 μ.μ.) επιτρέπει σε εσάς και την οικογένειά σας να παίξετε το ρόλο του αγρότη με μια περίοδο pick-your-own που ξεκινάει τον Ιούνιο και κοστίζει μόλις 5 δολάρια/άτομο (ηλικίες 4+). Οι φράουλες είναι το πρώτο φρούτο που είναι διαθέσιμο, ενώ ακολουθούν τα κεράσια (τέλη Ιουνίου-αρχές Ιουλίου), τα ροδάκινα (Ιούλιος-Σεπτέμβριος) και άλλα νόστιμα μούρα και λαχανικά. Όταν οι μικροί σας φίλοι έχουν χορτάσει από τις δραστηριότητες PYO, αλλάξτε ταχύτητα και κατευθυνθείτε στο

μικρό ζωολογικό κήπο, όπου μπορούν να αλληλεπιδράσουν με κατσίκες και γαϊδουράκια.

Greig Farm

Χρόνος ταξιδιού:

2,5 ώρες με αυτοκίνητο

Στην πανέμορφη κοιλάδα Hudson Valley το αγρόκτημα Greig Farm καλωσορίζει τους λάτρεις της PYO από τα τέλη Μαΐου για να βρουν την καλύτερη σοδιά φράουλας στους χώρους του καθημερινά από τις 8 π.μ. έως τις 8 μ.μ. Αλλά ο ρουστίκ προορισμός διαθέτει περισσότερα από απλά φρέσκα φρούτα. Οι επισκέπτες μπορούν επίσης να επισκεφθούν την αγορά τροφίμων του Greig, η οποία είναι ανοιχτή καθημερινά από τις 9 π.μ. έως τις 7 μ.μ. Όσοι ψάχνουν για μια γρήγορη μπουκιά από Πέμπτη έως Κυριακή θα πρέπει να επιλέξουν το καπνιστήριο Papa's Best Batch και το κατάστημα «sammich» του χώρου. Υπάρχουν ακόμη δύο επιπλέον υποδωμάτια στην αγροικία και ένα γοπτευτικό σχολείο που μπορείτε να νοικιάσετε στην Airbnb, αν δεν θέλετε να γυρίσετε πίσω στο σπίτι.

Samascott Orchards

Χρόνος ταξιδιού:

2,5 ώρες με αυτοκίνητο

Όταν φτάσει ο Ιούνιος, είναι η ώρα να πάτε στους οπωρώνες Samascott (η PYO είναι Τετάρτη-Δευτέρα, 8 π.μ. -5 μ.μ.). Ξεκινώντας τις γιορτές PYO με φράουλες και μπιζέλια, το γοπτευτικό και ρουστίκ μέρος προσφέρει στους επισκέπτες την ευκαιρία να περιπλανηθούν στη συγκομιδή του αναζητώντας τα πιο ζουμερά μούρα. Υπάρχει ελάχιστο ποσό 5 δολάρια ανά άτομο (εξαιρούνται τα παιδιά 9 ετών και κάτω, 2,50 δολάρια για άτομα άνω των 65 ετών). Φέρτε τα δικά σας δοχεία ή αγοράστε τα επιτόπου!

Πηγή: Time-out/ Μετάφραση
Επιμέλεια: Γιάννα Κατσαγιώργη

«Drink More Tea» στο North Fork του Long Island στο Greenport

Της Γιάννας Κατσαγεώργη

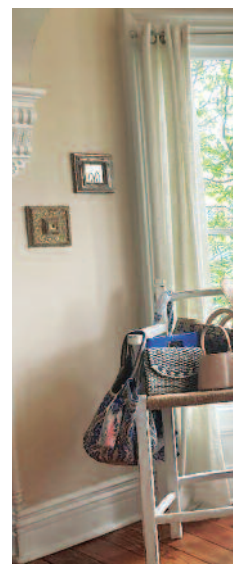
Την ημέρα της Πασχαλιάς ήμουν καλεσμένη σε καλούς φίλους στο Greenport. Ήταν η πρώτη φορά που θα πήγαινα στη γνωστή παραθαλάσσια πόλη και ήμουν ενθουσιασμένη. Ξεκίνησα λοιπόν πρωί πρωί γιατί ήλπιζα να δω, πριν πάω στο πασχαλινό γλέντι, το διάσημο καρουσέλ του 1920 που είχα ακουστά και το East End Seaport Museum & Marine Foundation, το οποίο φιλοξενεί το ετήσιο Ναυτικό Φεστιβάλ κάθε Σεπτέμβριο.

Μόλις μπήκα στο Greenport λοιπόν, διασχίζοντας τον κεντρικό δρόμο, το μάτι μου σταμάτησε σε ένα άσπρο σπιτάκι, παλιό, με αριστερά και δεξιά δυο πανέμορφα παράθυρα, που φάνταζαν σαν μικρές βιτρίνες, χωρίς όμως να μπορώ να καταλάβω από μακριά ποια ήταν τα στολίδια. Σταμάτησα ακριβώς μπροστά του στο 455 Main street. Αριστερά υπήρχε μια ροζόασπρη ταμπέλα «Drink more Tea» και δεξιά Special Effects Salon + Tea. Μπερδεύτηκα. Η πρόσοψη ήταν εντυπωσιακά ελκυστική, με την αριστερή βιτρίνα με βικτωριανού τύπου διακόσμηση και τη δεξιά με ρούχα και καλλυντικά όλα άψογης αισθητικής, που σε τράβαγαν σαν μαγνήτης να τα δεις. Μπήκα μέσα και οι εκπλήξεις ήταν απανωτές. Ένα μικρό σπίτι που είχε μέσα μια τσαγερία, ένα κομμωτήριο, ένα χώρο με καλλυντικά και ένα δωμάτιο μπουτίκ ρούχων και αξεσουάρ και στον δεύτερο όροφο, ένα κέντρο αισθητικής με μια πανέμορφη νέα κοπέλα, την Βικτώρια, να ξεπροβοδίζει μια πελάτισσα.

Αυτό το ρομαντικό κουκλίστικο δρώμενο, που ήταν όλο στημένο σαν σε παράσταση θεάτρου, και που όλα μέσα του θύμιζαν αλλοτινές ξεχασμένες εποχές, με τη νοικοκυροσύνη και τη θηλυκότητα, σε συνδυασμό με την υψηλή αισθητική να σηματοδοτούν τον κεντρικό δρόμο στο Greenport, ανήκει στην Debbie Schade και την κόρη της Βικτώρια (Victoria) που τις συνάντησα και τις δυο εν ώρα εργασίας.

Πήγα κατευθείαν στην τσαγερία να πω το αγαπημένο μου τσάι «Cinnamon Spice» από την ποικιλία τσαγιών που είχε της Harvey & Sons, κάθισα σε ένα μπλε-άσπρο καναπέδακι βικτωριανής αισθητικής, όπως όλα άλλωστε εκεί, και ήμουν η μόνη πελάτισσα μαζί με ένα γέροντα 86 ετών που έπινε το τσάι του και έτρωγε ένα scone με τζίντζερ και βερίκοκο. Με πλησίασε η Debbie Schade να με ρωτήσει τι θα ήθελα και από εκεί άρχισαν όλα... τα οποία εσείς βλέπετε αυτή τη στιγμή και που σας προκαλώ να πάτε να δείτε και να ξεκινήσετε την εξερεύνησή σας στο Greenport, αφού πρώτα πιείτε ένα τσάι με μπισκοτάκια λεβάντας. Αν όχι έτσι, μπορείτε πολύ απλά να πάρετε μια δυο φίλες σας, αφού πρώτα κλείσετε ραντεβού, και να έρθετε στο Special Effects Salon + Tea για ένα φρεσκάρισμα προσώπου και μασάζ, να πιείτε το τσάι σας και μετά να απολαύσετε ένα ωραίο dinner δίπλα την θάλασσα. Ο μπαμπάς της Debbie Schade, ένας αρχοντικός καλοσυνάτος άνθρωπος που ήρθε μετανάστης από την Πολωνία ήταν πολιτικός μηχανικός, αλλά λόγω παράδοσης γεωργικής από τον τόπο του του άρεσε να καλλιεργεί πατάτες... Όταν γύριζε από την δουλειά, θυμάται η κόρη του, μια πολύ γλυκιά φιλόξενη και ευγενική φυσιογνωμία, έβγαζε τα καλά του ρούχα του, φόραγε ρούχα «της γης» και έτρεχε στη φάρμα του να ασχοληθεί με τις πατάτες του! Ήταν απίστευτα συγκινητική η τρυφερότητα με την οποία η Debbie επικοινωνούσε με τον πατέρα της, ο τρόπος που του μιλούσε, η ζεστασιά της. Θα μπορούσα να σας μιλάω ώρες για τον ψιλόκορμο αριστοκρατικό αυτόν παππού, που έγραψε την ιστορία του στο Greenport, και την κόρη του και την εγγονή του που γράφουν τώρα τη δική τους, αλλά θα σας αφήσω να τα ανακαλύψετε μόνοι σας. Είναι ένας τρόπος να σας κεντρίσω το ενδιαφέρον να βγείτε έξω από την πόλη, έξω από το Μανχάταν και να ζήσετε την πραγματική Αμερική. Ξέχασα κάτι σημαντικό... γαστρονομικό... Το μενού εκτός από τα scones τζίντζερ-βερίκοκο και τα μπισκοτάκια με λεβάντα, που σας ανέφερα πριν, περιλαμβάνει μπισκότα βουτηγμένα σε σοκολάτα, σάντουιτς τσαγιού με σαλάτα, κοτόπουλο εποχής και άλλα, πολλά από τα οποία είναι χωρίς γλουτένη. Κάθε ένα από αυτά παρασκευάζονται καθημερινά από τη βετεράνο αρτοποιό Martine Berliere και είναι δοκιμασμένες συνταγές δικές της, καθώς και παραδοσιακές αγγλικές συνταγές, που έχουν περάσει από την οικογένεια Schade.

To Special Tea House βρίσκεται στο Special Effects Salon & Spa στη διεύθυνση
455 Main Street Greenport Village NY, 11944
Τηλέφωνο: (631) 477-2265
www.specialeffectssalonandtea.com
insta:@specialteahouse

ημοπρασία

Γιάννης Τσαρούχης,
(1910 - 1989), Μάης, λάδι σε ξύλινο πάνελ,
80 x 55 cm

Δημοπρασία Νεοελληνικής Ζωγραφικής
και Γλυπτικής 19^{ου} & 20^{ου} αιώνα

Πέμπτη

Ιουνίου 2023
6:30 μ.μ.

Έκθεση ανοιχτή για το κοινό
29 - 31 Μαΐου

Ζάππειον Μέγαρο

Για περισσότερες πληροφορίες:
www.vergosauctions.com

VERGOS
AUCTIONS